



Školní vzdělávací program

Otevřený svět

PhDr. Roman Liška, Ph.D.

ředitel školy

Platný od 1. září 2024, č. j. SOSAEU 2961/2024

Úvodní identifikační údaje

Název školy: ŠKOLA EU PRAHA, střední odborná škola a gymnázium

Identifikace školy: IČ 14891247
IZO 600170047

Adresa školy: 193 00 Praha 9, Horní Počernice, Lipí 1911/22

Zřizovatel: Hlavní město Praha
právní forma: kraj, IČ 00064581
Mariánské náměstí 2/2, 110 01 Praha 1

Kód a název oboru vzdělání: 79-41-K/41 gymnázium

Školní vzdělávací program (ŠVP): Otevřený svět

Platnost ŠVP: od 1. září 2024, č. j. SOSAEU 2961/2024

Dosažený stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma studia: čtyřleté denní studium

Způsob ukončení a certifikace: maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

Ředitel školy: PhDr. Roman Liška, Ph.D.

Kontakty pro komunikaci se školou: tel. 281 012 711
e-mail: skola@skolaeupraha.cz
web: www.skolaeupraha.cz
ID datové schránky: jxrmx55

Obsah

Úvodní identifikační údaje.....	2
Charakteristika školy	4
Charakteristika vzdělávacího programu.....	9
Hodnocení žáků a autoevaluace školy	18
Organizace vzdělávání	19
Učební plány předmětů	20
Český jazyk a literatura.....	21
Anglický jazyk	28
Další cizí jazyk.....	36
Matematika	62
Fyzika.....	71
Chemie	84
Biologie.....	92
Geografie a geopolitika.....	98
Základy společenských věd	103
Psychologie	106
Právo	110
Filozofie	115
Dějepis	118
Ekonomika	124
Umělecká tvorba/ Hudební tvorba	132
Tělesná výchova.....	139
Informatika.....	145
Volitelné vzdělávací aktivity a semináře	152
Autorský kolektiv.....	153

Charakteristika školy

Naše škola představuje unikátní vzdělávací prostředí, kde se snoubí tradice s inovacemi prostřednictvím specifických vzdělávacích programů s nadregionální působností. Jako fakultní škola Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy vítáme studující, kteří u nás absolvují praxe a obohacují tak výuku o aktuální poznatky z akademického světa. Díky trvale vysoce pozitivnímu hodnocení České školní inspekce, motivovaným žákům a kvalitnímu pedagogickému sboru si získáváme rostoucí zájem uchazečů o studium napříč republikou.

Podpůrné klima školy, aktivní zapojení do evropských projektů a úzká spolupráce s řadou partnerů vytvářejí inspirativní prostředí, jež nabízí široké spektrum příležitostí k rozvoji žáků nejen v oblasti vzdělávání, ale také v rámci zahraničních aktivit. Naši žáci dosahují vynikajících studijních výsledků, excelují při maturitních zkouškách a úspěšně se uplatňují v přijímacím řízení na vysoké školy. Jedinečná je rovněž hrdost našich studentů a absolventů, která se projevuje jejich aktivní účastí v prezentačních týmech, projektech a dalších školních aktivitách.

Školní vzdělávací program, vycházející z naší vize, je realizován ve vlastních moderních prostorách, jež patří Hlavnímu městu Praze, a zahrnuje výuku jak v kmenových, tak ve specializovaných učebnách.

Vize školy

Jsmo moderní respektovanou institucí, která bude efektivně, profesionálně a vstřícně plnit výchovně vzdělávací funkci v souladu s novodobými principy pedagogiky a humanismu. Naše služba je dostupná pro všechny v otevřené, tolerantní a přívětivé škole.

Naše priority:

- otevřenost
- vstřícnost
- náročnost
- kvalitní výuka
- cizí jazyky

Velikost školy a její umístění

Školu stabilně navštěvuje cca 890 žáků (aktuální kapacita školy je 900 žáků), kteří studují ve 29 třídách. Ve vzdělávací nabídce je celkem 6 studijních programů:

- gymnázium (79-41-K/41 gymnázium)
- právo (68-43-M/01 veřejnosprávní činnost)
- diplomatické služby (68-43-M/01 veřejnosprávní činnost)
- personální management (63-41-M/01 ekonomika a podnikání)
- bankovníctví (63-41-M/01 ekonomika a podnikání)
- mediální komunikace (72-41-M/01 informační služby)

Škola je umístěna cca 350 m jižním směrem od vlakového nádraží Horní Počernice a necelé 3 km východním směrem od stanice metra Černý Most. Sídlem školy je komplex 4 propojených budov, z nichž 3 budovy zajišťují chod školy a 1 budova zajišťuje chod školní jídelny a domova mládeže.

Vybavení školy

Škola disponuje 41 učebnami, z nichž 15 je vhodných pro výuku skupin menších než 20 žáků a 7 učeben je specializovaných na výuku informačních a komunikačních technologií. Jedna z počítačových učeben je speciálně uzpůsobena pro výuku jazyků, kde je výpočetní technika vybavena jazykovými programy a individuální audio-technikou pro každého žáka. Kromě toho škola využívá 5 jazykových učeben s mobilním nábytkem pro skupinovou výuku.

Sportovní a pohybové aktivity probíhají ve školní tělocvičně, posilovně, wellness centru a na venkovním víceúčelovém hřišti. Dále bylo ve škole vybudováno plně vybavené filmové a fotografické studio. Škola má k dispozici multifunkční sál s kapacitou 120 osob, který je vybaven odpovídající video a audio-technikou a klavírem.

Technické zázemí školy zahrnuje rozsáhlou počítačovou síť s přibližně 370 počítači, z nichž 170 je určeno pro trvalé využití žáky. Budovy školy jsou pokryty vysokorychlostní Wi-Fi sítí. Všechny učebny jsou vybaveny počítači a stropními dataprojektory, přičemž 11 učeben je navíc vybaveno interaktivními tabulemi. Škola disponuje také mobilní počítačovou učebnou sestávající ze 16 notebooků v transportní nabíjecí skříni, kterou lze libovolně převážet. K podobným účelům slouží 3 sady tabletů – dvě po 16 kusech a jedna sedmikusová s vyšším výkonem pro grafickou tvorbu. Pro případ distanční výuky má škola k dispozici dalších přibližně 32 notebooků určených k zapůjčení sociálně znevýhodněným žákům.

Nad rámec výuky ICT má škola k dispozici 4 3D skenery, 5 3D tiskáren, jedno zařízení pro virtuální realitu, 4K kamerovou techniku, profesionální fotoaparáty a velkoformátovou fotografickou tiskárnu. Veškerá školní výpočetní technika je vybavena odpovídajícím softwarem pro jednotlivé předměty. Pro mimoškolní aktivity škola disponuje dvěma přenosnými dataprojektory.

Moderní výukové zázemí školy zahrnuje také laboratoř STEM, vybudovanou v roce 2024, která slouží k výuce přírodních věd. Tato multifunkční učebna je vybavena mobilním nábytkem a laboratorními stoly s kompletním zařízením pro fyziku, biologii a chemii, včetně moderních digitálních měřicích přístrojů a experimentálních sad. Součástí učebny je i mobilní display, který umožňuje interaktivní prezentace a propojení s digitálními učebními pomůckami.

K rozšíření praktické výuky přírodovědných předmětů škola disponuje 5 digitálními mikroskopy, 5 experimentálními sadami fyzika-biologie/přírodní jevy, 1 experimentální sadou preparátů zoologie, 1 experimentální sadou preparátů botaniky, 1 experimentální sadou preparátů biologie-cytologie, genetiky, 1 experimentální sadou fotosyntézy, 1 experimentální sadou optiky a 6 experimentálními sadami EcolabBox – kufřík životní prostředí (analýza vody, půdy). Dále jsou k dispozici po 6 kusech senzory pro měření elektrického napětí, pH a koncentrace kyslíku a oxidu uhličitého ve vzduchu. Škola rovněž disponuje vzdělávacími pomůckami, například modelem DNA, figurínami lidského trupu či resuscitační figurínou. Další laboratorní vybavení je průběžně doplňováno dle aktuálních potřeb.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor

Pedagogický tým školy tvoří přibližně 72 učitelů, z nichž někteří působí na částečný úvazek. Po přepočtu odpovídá tento počet přibližně 65 plně zaměstnaným pedagogům. Výuka je v převážné většině zajišťována kvalifikovanými odborníky, kteří pokrývají široké spektrum vzdělávacích oblastí. Prioritou školy je systematické další vzdělávání pedagogických pracovníků, které umožňuje získávání i prohlubování odborné kvalifikace.

Pedagogové školy využívají kreativní přístup k výuce a jsou schopni se flexibilně přizpůsobit měnícím se podmínkám. Aktivně zapojují žáky, rozvíjejí jejich kritické myšlení, poskytují jim průběžnou zpětnou vazbu a dokáží reagovat na jejich individuální potřeby. Využívají moderní technologie, e-learningové platformy a další online nástroje k obohacení výuky i zvýšení motivace. Silnou stránkou pedagogického sboru je schopnost spolupracovat a prosazovat společné zájmy školy, čímž významně přispívají k modernímu a inovativnímu vzdělávacímu prostředí.

Oblasti výuky

Matematiku, fyziku, chemii a biologii vyučují kvalifikovaní pedagogové, kteří kladou důraz na rozvoj matematické a přírodovědné gramotnosti. Součástí výuky je práce v moderně vybavené laboratoři.

Humanitní a společenskovední předměty – například český jazyk, literatura, dějepis nebo základy společenských věd – jsou vedeny aprobovanými učiteli, kteří podporují schopnost argumentace a rozvíjejí kritické myšlení žáků.

Výuka cizích jazyků (angličtiny, němčiny, francouzštiny, španělštiny a ruštiny) je realizována pedagogy, kteří nejen předávají jazykové znalosti, ale také inspirují a budují u studentů pozitivní vztah k danému jazyku a kultuře. Vytvářejí prostředí, které žáky povzbuzuje k aktivnímu učení a praktickému používání jazyka, a zároveň je připravují na získání jazykových certifikátů. Součástí pedagogického sboru jsou také rodilí mluvčí.

Rozvoj umělecké kreativity studentů je podporován výukou výtvarné a hudební výchovy. Tělesnou výchovu vedou kvalifikovaní odborníci, kteří se zaměřují na rozvoj fyzické kondice a zdravého životního stylu.

Učitelé informatiky prohlubují porozumění žáků principům digitálních technologií a rozvíjejí jejich inforatické myšlení. Metodickou podporu při využívání technologií ve výuce kolegům zajišťují dva ICT koordinátoři.

Poradenské i další činnosti pro zajištění vzdělávacích potřeb žáků vykonávají v rámci školního poradenského pracoviště kvalifikovaní odborníci – výchovné a kariérové poradkyně, metodička prevence, školní psycholog a psychoterapeut.

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

V průběhu studia jsou pro žáky pravidelně organizovány následující akce: úvodní adaptační kurz, lyžařské výcvikové kurzy, sportovní kurzy, poznávací zájezdy do zahraničí, lyžování v Alpách, exkurze do státních institucí, návštěvy divadelních a filmových představení, muzeí, galerií, zoologické a botanické zahrady a mnohé další. Stabilní je i účast na olympiádách a dalších vědomostních i sportovních soutěžích.

V rámci našeho školního vzdělávacího programu pravidelně zveme hosty z řad předních vědců, mediálně známých osobností a dalších odborníků, jejichž zkušenosti a znalosti obohacují výuku a inspirují studenty k aktivnímu poznávání světa. Kromě popsaných aktivit se škola dlouhodobě orientuje na následující dlouhodobé programy a projekty.

Dlouhodobý program primární prevence

Škola realizuje komplexní dlouhodobý program primární prevence rizikového chování, který zahrnuje aktivity působící na osobnost žáka, dotýká se jeho hodnotových žebříčků, pracuje s jeho komunikačními dovednostmi. Program vychází z předpokladu, že osobnostně stabilní člověk s dobrými mezilidskými vztahy lépe odolá problémům a pokušením. Obecným dlouhodobým cílem našeho programu je proto:

- podporovat u žáků rozvoj dovedností, které vedou k samostatnému odpovědnému rozhodování, k upevňování reálného sebepojetí, k odolnosti vůči agresi a tlaku skupiny, k odmítání všech forem sebedestrukce,
- postupně zlepšovat sociální klima školy upevňováním komunikačních dovedností pedagogů i žáků,
- posílit týmovou spolupráci v oblasti specifické primární prevence,
- motivovat učitele k aktivnímu zapojení se do realizace programu ve svých hodinách i na neformální bázi při komunikaci se žáky, ke spolupráci s kolegy a k vzájemné informovanosti o chování žáků.

K dosahování těchto cílů využíváme různé formy zážitkové pedagogiky, cílených projektů, individuálního přístupu k žákům a otevřené komunikace.

Vzdělávací témata spojená s prevencí rizikového chování, včetně problematiky drog, násilí a netolerance, jsou integrována do výuky různých předmětů, jako jsou tělesná výchova, základy společenských věd, biologie, dějepis, český jazyk a další.

Příklady konkrétních realizací programu primární prevence: pětidenní adaptační kurz prvních ročníků, sportovní kurzy, preventivní program Správná cesta, pravidelné intervence školního psychologa a metodičky prevence, zapojení žáků do vybraných charitativních akcí, zapojení žáků do projektu Jeden svět na školách (pořádá o. s. Člověk v tísni), systematická práce výchovných poradců a podpora mimoškolních aktivit směřujících ke zdravému životnímu stylu.

Erasmus+ a další projekty zahraniční spolupráce

Jsme akreditovanou institucí v rámci programu Erasmus+ pro období 2021–2027 v oblasti odborného vzdělávání. Tato akreditace nám umožňuje získávat stabilní finanční prostředky na podporu vzdělávacích projektů a aktivit pro žáky i pedagogy. Díky této akreditaci a úzké spolupráci s partnerskými školami v zahraničí budujeme trvalé mezinárodní vazby, které otevírají nové možnosti dlouhodobé spolupráce, a tím neustále rozšiřujeme a prohlubujeme nabídku vzdělávacích programů v oblasti odborného i školního vzdělávání.

Mezi naše klíčové zahraniční partnery patří:

- Tatranská akadémia, Súkromná stredná odborná škola (Slovensko, Poprad)
Od roku 2009 spolupracujeme formou pravidelných výměnných pobytů žáků a pedagogů, společné projektové výuky a projektů zaměřených na výuku cizích jazyků a práva.
- BBS Rotenburg Wümme (Německo, Rotenburg)
Naše dlouholetá spolupráce od roku 2015 je stvrzena dohodou o partnerství. Obě strany se zavázaly k dalšímu rozvoji aktivit, včetně výměnných pobytů žáků a výměny zkušeností mezi pedagogy.
- Europa Berufsschule Weiden (Německo, Weiden in der Oberpfalz)
Spolupráci s touto školou jsme navázali již během pandemie Covid-19. V květnu 2023 jsme v jejím rámci realizovali čtyři krátkodobé stáže v podnicích a institucích ve městě Weiden.

- Koning Willem I College (Nizozemsko, 's-Hertogenbosch)
Se školou úzce spolupracujeme v oblasti výměn žáků a pedagogů. V rámci této spolupráce jsme realizovali šest mobilit stínování našich pedagogů se zaměřením na ICT, metody výuky, management kvality a cizí jazyky.
- Lycée Philippine Duchesne – ITEC Boisfleury (Francie, Grenoble)
Díky této škole máme možnost realizovat zahraniční stáže pro žáky. Na jaře 2023 proběhly čtyři měsíční odborné praxe v administrativě. Součástí spolupráce je rovněž vzájemná výměna pedagogů prostřednictvím aktivit stínování (jobshadowing) a spolupráce v hodinách business English.
- CIPF Batoi a Colegio San Roque Alcoy (Španělsko, Alcoy)
Tyto střední odborné školy se zaměřením na obdobné obory vzdělávání nám umožnily realizovat dvě mobility stínování. Díky našemu zřizovateli MHMP jsme byli zapojeni do konsorcia XarxaFP, což umožnilo čtyřem žákům krátkodobé stáže ve městě Alcoy, které plně nahradily jejich odbornou praxi v ČR.
- Careeria (Finsko, Porvoo a Helsinky)
Se školou Careeria spolupracujeme dlouhodobě v oblasti předávání zkušeností mezi pedagogy. Tato spolupráce podporuje vzájemnou výměnu osvědčených metod a inovativních přístupů ve výuce, čímž přispívá k dalšímu rozvoji našich vzdělávacích programů.

Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Vedení školy a zástupce pedagogů se pravidelně setkávají se zástupci rodičů na schůzkách Školské rady. Ve škole také funguje Spolek pro podporu a rozvoj ŠKOLY EU PRAHA, střední odborné školy a gymnázia, který pomáhá zajišťovat řadu výchovně vzdělávacích akcí např. reprezentační ples školy (maturitní ples). Škola spolupracuje s Obvodní pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 3 a 9. Využívá metodické podpory obvodního metodika prevence sociálně patologických jevů. V oblasti prevence rizikového chování spolupracuje s občanskými sdruženími Projekt Odyssea a Společně k bezpečí.

Naše škola je fakultní školou Pedagogické fakulty UK. Studenti této fakulty u nás pravidelně vykonávají náslechové, asistentské nebo souvislé praxe pod vedením zkušených provázejících učitelů. Někteří z těchto učitelů jsou navíc zapojeni v pokusném ověřování Systému podpory provázejících učitelů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Žáci naší školy pravidelně navštěvují vybrané workshopy a přednášky na Univerzitě Karlově např. MFF UK, PřF UK a jiných vysokých školách jako VŠCHT.

Naše škola navazuje partnerství s řadou institucí a organizací, jako např.:

- Francouzský Institut v Praze: Jako partnerská škola tohoto institutu získáváme pro naše učitele podpůrné materiály a školení. Pravidelně se účastníme návštěv v budově institutu, což nám umožnilo i zapojení do mezinárodního projektu Evropské pochodně.
- Ministerstvo zahraničních věcí ČR a velvyslanectví Španělska: Na základě uzavřeného Memoranda o spolupráci s oddělením vzdělávání při velvyslanectví Španělska.
- Soudní instituce: Udržujeme úzkou spolupráci s Obvodním soudem pro Prahu 2, Obvodním soudem pro Prahu 7, Okresním soudem v Ústí nad Labem a Okresním soudem v Karlových Varech, kde žáci absolvují náslechy soudních řízení doplněné o besedy se soudci.
- Nejvyšší kontrolní úřad České republiky
- Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR: Již několik let probíhá spolupráce formou workshopů, seminářů a prohlídek prostor sněmovny, při kterých pracovníci informační kanceláře předávají žákům cenné informace a zkušenosti.
- Jazyková škola Akcent – partner Cambridge zkoušek
- Divadlo v Dlouhé – Klub mladých diváků
- Planetum – Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy
- Botanická zahrada Praha
- Národní divadlo

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech

Z hlediska podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích činnostech vychází škola z platné legislativy. Konkrétní podmínky vzdělávání ve škole jsou stanoveny ve školním řádu, který je v případě potřeby aktualizován. V prostorách s vyšším rizikem, jako jsou například laboratoře či jiné specializované učebny, platí zvláštní pravidla, která jsou vyvěšena přímo v prostorách učebny a žáci jsou s nimi seznámeni před zahájením výuky. Při dalších činnostech probíhajících mimo školu (sportovní akce, kurzy, exkurze, společenské akce apod.) jsou žáci zvláště o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví poučeni vyučujícími, případně příslušným pedagogickým dozorem.

Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Otevřený svět

Název ŠVP *Otevřený svět* odráží filozofii naší školy, která vytváří otevřené a podpůrné prostředí pro všechny naše žáky. Věříme, že vzdělávání by mělo být dynamické, inovativní a založené na otevřeném dialogu mezi učitelem a žákem, které podporuje osobní růst a rozvoj klíčových kompetencí pro 21. století, jako je kritické myšlení, kreativita, spolupráce a digitální gramotnost. V rámci našeho školního vzdělávacího programu klademe důraz na výuku cizích jazyků, které jsou klíčem k porozumění a otevírají žákům dveře do světa – nejen ve vzdělávání, ale i v profesním a osobním životě. Vedle jazyků propojujeme přírodní a společenské vědy, což našim žákům umožňuje komplexní pohled na svět a připravuje je na globální výzvy. Tolerance, respekt k odlišnostem a podpora vzájemného porozumění jsou pro nás základními hodnotami, které podporujeme v každodenním životě školy. Naší vizí je nabídnout žákům nejen kvalitní vzdělání, ale také příležitosti pro osobní rozvoj, mezinárodní spolupráci a aktivní občanství. *Otevřený svět* symbolizuje přístup k novým informacím a možnostem, otevřenost vůči lidem, kulturám a různým perspektivám, které nás obohacují a pomáhají nám společně hledat řešení pro budoucnost.

Koncepce práce s žáky

Vzdělávací koncepce gymnázia vychází z rámcového programu pro obor 79-41-K/41 gymnázium. Škola dlouhodobě přijímá studenty s vysokým potenciálem, u nichž se klade důraz na rozvoj nejen teoretických znalostí, ale i pozitivního vztahu k procesu učení. V souladu s filozofií otevřeného světa se zaměřujeme na to, aby studenti rozvíjeli samostatné myšlení, kreativitu a schopnost adaptace na měnící se podmínky. Klademe důraz na rozvoj dovedností potřebných pro efektivní řešení problémů, mezilidskou komunikaci, spolupráci a odpovědnost, což je v souladu s naším cílem připravit studenty na globální výzvy. Program zahrnuje všeobecné znalosti, jazykové dovednosti a základy technologií, přičemž se zaměřujeme na rovnováhu mezi nároky studia a osobním rozvojem. Podporujeme zdravý životní styl, regeneraci sil a kompenzaci psychického zatížení fyzickou aktivitou, což našim studentům pomáhá nejen ve studiu, ale i v přípravě na úspěšné pokračování na vysokých školách a v profesním životě.

Mezi charakteristické rysy přístupu patří integrace výchovného a vzdělávacího aspektu, kdy se preferuje rozvoj všestranných dovedností před pouhým nárůstem teoretických znalostí. Hlavním záměrem je podpora osobnostního růstu, upevňování kvalitních mezilidských vztahů a motivace ke zdravému, pozitivnímu životnímu postoji. Čtyřletý program je orientován především na přípravu žáků na další studium na vysokých školách, přičemž se klade důraz na budování pozitivního vztahu ke vzdělávání jako základu celoživotního učení.

Profil absolventa

Absolvent v průběhu studia získá široký vzdělanostní základ a dosáhne takové úrovně klíčových kompetencí, která mu umožní dále rozvíjet své schopnosti a dovednosti, získá předpoklady pro vysokoškolské a další studium, adaptabilitu v různých oborech a oblastech lidské činnosti a přizpůsobení se nově vznikajícím požadavkům na trhu práce i případné uplatnění v zahraničí. Vzdělávací program umožní žákům efektivně řešit problémy, vzájemně komunikovat a kooperovat a nést odpovědnost za vlastní jednání. Absolvent je vybaven všeobecnými a jazykovými znalostmi a dovednostmi, a umí pracovat s moderními technologiemi. Studium všeobecného gymnázia je vhodnou přípravou pro další vzdělávání na vysokých školách v České republice i v zahraničí.

Vzdělávací program gymnázia je zaměřen na rozvoj následujících klíčových kompetencí:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence komunikativní,
- kompetence sociální a personální,
- kompetence občanská,
- kompetence k podnikavosti,
- kompetence digitální

na této úrovni:

Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;

- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností
- přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže si poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Organizace přijímacího řízení

Přijímání žáků se řídí platnou školskou legislativou. Ke vzdělávání lze přijmout uchazeče, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí a zájmů.

Organizace maturitní zkoušky

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem. Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí – společné a profilové.

Společná část maturitní zkoušky zahrnuje dvě povinné zkoušky a až dvě nepovinné zkoušky. Povinné zkoušky žák vykoná z předmětů: český jazyk, cizí jazyk nebo matematika.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury, konané formou písemné práce a ústní zkoušky, a ze zkoušky z cizího jazyka, konané formou písemné práce a ústní zkoušky, a to v případě, kdy si žák mezi povinnými zkouškami společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk.

Pro profilovou část maturitní zkoušky ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek a jejich forem, jejichž obsah odpovídá učebním osnovám povinných vyučovacích předmětů vymezených ve školním vzdělávacím programu a učebním osnovám povinně volitelných seminářů. Z této nabídky si žák povinně zvolí další dvě zkoušky a až dvě může volit jako nepovinné.

Podrobná organizace maturitní zkoušky je pro příslušný školní rok zveřejněna na webových stránkách školy, a to nejpozději 7 měsíců před jejich zahájením.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí je nedílnou součástí vzdělávacího procesu a připravuje žáky na úspěšný osobní i profesní život. Naši učitelé aktivně podporují rozvoj kompetencí v různých oblastech – od schopnosti efektivního učení a řešení problémů, přes komunikaci a spolupráci, až po rozvoj občanských postojů a podnikatelského myšlení. Tyto kompetence nejsou vnímány pouze jako soubor teoretických znalostí, ale jako praktické dovednosti, které žákům umožňují samostatně vyhledávat informace, kriticky je zhodnocovat, tvořivě řešit reálné problémy, efektivně komunikovat a spolupracovat, a zároveň se připravit na život v tržním prostředí. Níže uvádíme podrobný přehled, jakým způsobem jednotlivé kompetence na naší škole rozvíjíme prostřednictvím cílených aktivit a metod, které vedou ke komplexnímu a celoživotnímu vzdělávání.

Klíčové kompetence	Co to představuje na naší škole
Kompetence k učení - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Učitel: - klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a poskytování zpětné vazby. - vede žáky k vyhledávání a kritickému hodnocení informací, hodnotí jejich analytické dovednosti. - podporuje práci s ověřenými zdroji - přistupuje k žákům individuálně, poskytuje jim zpětnou vazbu a podporuje jejich sebedůvěru, využívá prvků formativního hodnocení - pomáhá žákům najít efektivní styl učení, sleduje a hodnotí jejich metody učení. - vytváří situace, které motivují žáky k neustálému zlepšování a radosti z učení.
Kompetence k řešení problému - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Učitel: - nechá žáky hledat různá řešení problému, posuzovat odlišné strategie, učí žáky aplikovat teorii do praxe - tam, kde je to vhodné, používá netradiční úlohy - ve vhodných případech nechá žáky realizovat vlastní nápady, podporuje jejich tvořivost - podporuje žákovu schopnost vidět věci jinak - motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života - dbá, aby si žáci postupně zdokonalovali práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, tištěných, mediálních a digitálních) - učí žáky vyhledávat a třídit informace, přistupovat k nim kriticky a dále je využívat - vede žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
Kompetence komunikativní - vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Učitel: - vede žáky k efektivní komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu - učí žáky kultivovaně obhajovat vlastní názor, argumentovat a zároveň naslouchat názorům jiných - podporuje a rozvíjí formulační a prezentační schopnosti žáků - dbá, aby si žáci tříbili jazykový cit
Kompetence sociální a personální rozvít u žáků schopnost při profesní orientaci spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých	Učitel: - umožní žákům posílit sebekontrolu a sebeovládání - pomůže žákům získat dovednosti pro zvládání stresových situací - podporuje zdravé vztahy mezi žáky uvnitř třídy i mezi třídami - začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede žáky ke spolupráci při vyučování - podporuje rozvoj dovedností pro kooperaci a týmovou práci - umožní žákům vyzkoušet si různé role ve skupině

Klíčové kompetence	Co to představuje na naší škole
<p>Kompetence občanská připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti</p>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje individuální rozdíly mezi žáky a vytváří otevřené a respektující prostředí - vede žáky k tomu, aby si v třídních kolektivech společně stanovili pravidla chování, a dbá na jejich dodržování - klade důraz na ekologickou výchovu - vede žáky k třídění odpadu - dbá, aby se žáci při pobytech v přírodě chovali jako zodpovědné a spolehlivé osoby - pěstuje v žácích úctu ke kulturním statkům - vede žáky k pochopení hodnot a principů Evropské unie, jejího významu pro spolupráci mezi národy, mír, udržitelnost a ochranu životního prostředí
<p>Kompetence k podnikavosti příprava na volbu povolání, příprava na život v tržním prostředí</p>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motivuje žáky k aktivnímu zapojení do výuky - vede je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci - pomáhá jim při tom nabídkou volitelných a nepovinných předmětů - pěstuje v žácích trpělivost a systematickosti
<p>Kompetence digitální učit žáky přemýšlet, kriticky hodnotit a tvořivě využívat moderní nástroje bezpečně a smysluplně v práci, učení i každodenním životě.</p>	<p>Učitel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učitel využívá digitální nástroje pro podporu výuky a rozvoj kompetencí žáků - vede žáky k používání informačních technologií, úměrně věku žáků - rozvíjí dovednosti žáků v oblasti bezpečného a odpovědného používání digitálních technologií - motivuje žáky k práci s digitálním obsahem a technologií, čímž podporuje jejich schopnost vyhledávat, analyzovat a vytvářet digitální obsah - podporuje spolupráci mezi žáky prostřednictvím digitálních platforem a nástrojů pro společné projekty - dbá na seberozvoj v oblasti digitální gramotnosti a adaptuje výuku s ohledem na nově dostupné technologie

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni do běžné třídy, škola jim poskytuje podpůrná opatření, případně umožňuje vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Podpůrná opatření (konkretizovaná pro každého žáka v souladu s vyhláškou č. 27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) vždy odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáků. Spočívají v úpravě organizace, hodnocení, forem a metod vzdělávání. Podpůrná opatření i individuální vzdělávací plány jsou pravidelně konzultovány a vyhodnocovány jednotlivými vyučujícími a školními poradenskými pracovníky. Na základě doporučení školského poradenského zařízení dochází k úpravě podmínek při ukončování vzdělávání.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Na základě doporučení ŠPZ vypracovávají výchovné poradkyně plán pedagogické podpory, případně individuální vzdělávací plán, se kterým jsou prokazatelně seznámeni všichni vyučující daného žáka. Při poskytování podpůrných opatření škola může zohlednit také § 67 odst. 2 školského zákona. Ředitel školy rozhodne ze závažných, zejména zdravotních důvodů na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka o uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, prepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejdéle však o dva školní roky.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola vytváří v souladu se zněním § 17 ŠZ podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka podněcuje rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadané žáky škola identifikuje, podporuje a soustavně s nimi pracuje. Motivuje je k účasti na olympiádách, v soutěžích a středoškolské odborné činnosti, vede je ke složení státních a jiných certifikovaných zkoušek. Je jim umožněno účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu Erasmus+), zapojovat se do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů) a jiných aktivit rozvíjejících jejich nadání.

Na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka může ředitel školy rozhodnout podle § 16 ŠZ o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), vyhotoveném speciálním pedagogem, který s IVP prokazatelně seznámí všechny vyučující daného žáka.

V odůvodněných případech spolupracuje škola při identifikaci mimořádně nadaného žáka se ŠPZ a realizuje jím stanovená podpůrná opatření.

System péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané

Komplexní péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je zajišťována prostřednictvím multidisciplinární spolupráce. Koordinaci podpory mají výchovné poradkyně, které úzce spolupracují s třídními učiteli, předmětnými pedagogy, školním psychologem, speciálním pedagogem, kariérními poradkyněmi a metodikou prevence. Tyto odbornice připravují individuální plány pedagogické podpory a vzdělávací plány, pravidelně vyhodnocují účinnost zavedených opatření a monitorují jejich využívání prostřednictvím aktivní komunikace se školním poradenským zařízením (ŠPZ), se žáky a rodiči.

K dosažení optimálních vzdělávacích výsledků u žáků se SVP jsou uplatňována následující opatření:

- Podpora a motivace: Povzbuzovat žáky při překonávání případných neúspěchů a posilovat jejich motivaci k učení.
- Formativní hodnocení: Uplatňovat průběžné hodnocení, které poskytuje žákům zpětnou vazbu a pomáhá jim lépe porozumět vlastnímu pokroku.
- Individuální přístup: Poskytovat pomoc při osvojování vhodných učebních metod a postupů se zřetelem k individuálním obtížím.
- Začleňování do kolektivu: Věnovat zvláštní pozornost integraci žáků do běžného školního kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě i celé škole.
- Odborná spolupráce: Spolupracovat se ŠPZ, odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště a v případě potřeby i s externími specialisty (například s odbornými lékaři či pracovníky sociálněprávní ochrany).
- Partnerství s rodiči a okolím: Aktivně spolupracovat s rodiči – jak těch, jejichž děti mají speciální vzdělávací potřeby, tak s ostatními – a s dalšími sociálními partnery školy.
- Odborné vzdělávání pedagogů: Zajišťovat pravidelné další vzdělávání učitelů napříč předměty, zaměřené na efektivní práci se žáky se SVP i nadanými studenty, a tím podporovat uplatňování adekvátních metod výuky, hodnocení i komunikace.

Žákům je rovněž umožněno využívat služby školního psychologa a dalších odborníků působících v rámci ŠPZ. Na základě žádosti zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce, dle § 16 školského zákona, je sestavován individuální vzdělávací plán, který reflektuje specifické potřeby studenta.

Kromě toho ve škole působí metodik prevence sociálně patologických jevů, který každoročně zpracovává, implementuje a vyhodnocuje preventivní program. Tento program zahrnuje organizaci preventivních víkendů, besed a přednášek na vybraná témata, čímž přispívá k prevenci a celkovému rozvoji žáků.

Začlenění průřezových témat

Začlenění průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů je zmíněno v kapitole Učební plány předmětů u každého předmětu zvlášť v podkapitole Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů, ve sloupci Průřezová témata, kde u konkrétního očekávaného výstupu nebo učiva je uveden název příslušného tematického okruhu průřezového tématu.

Tato tabulka zobrazuje začlenění průřezových témat do vyučovacích předmětů pro jednotlivé ročníky čtyřletého gymnázia v rámci školního vzdělávacího programu Tabulka poskytuje přehled, v jakých předmětech a ročnících se tato témata vyskytují, a pomáhá tak v orientaci na jejich začlenění do výuky.

Ročník	Osobnostní a sociální výchova	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
1. ročník	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Biologie - Český jazyk a literatura - Chemie - Francouzský jazyk - Fyzika - Geografie - Matematika - Německý jazyk - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Biologie - Chemie - Dějepis - Fyzika - Základy společenských věd - Český jazyk a literatura - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Základy společenských věd - Český jazyk a literatura 	<ul style="list-style-type: none"> - Biologie - Fyzika - Základy společenských věd 	<ul style="list-style-type: none"> - Biologie - Chemie - Francouzský jazyk - Fyzika - Geografie - Německý jazyk - Základy společenských věd
2. ročník	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Biologie - Český jazyk a literatura - Chemie - Ekonomika - Francouzský jazyk - Fyzika - Německý jazyk - Psychologie - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Český jazyk a literatura - Chemie - Dějepis - Ekonomika - Francouzský jazyk - Fyzika - Geografie - Německý jazyk - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Český jazyk a literatura - Anglický jazyk - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Biologie - Fyzika - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Chemie - Ekonomika - Francouzský jazyk - Fyzika - Německý jazyk - Španělský jazyk
3. ročník	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Biologie - Ekonomika - Francouzský jazyk - Fyzika - Matematika - Německý jazyk - Právo - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Biologie - Dějepis - Ekonomika - Francouzský jazyk - Fyzika - Geopolitika - Německý jazyk - Právo - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Biologie - Fyzika 	<ul style="list-style-type: none"> - Biologie - Ekonomika - Francouzský jazyk - Německý jazyk - Španělský jazyk
4. ročník	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Český jazyk a literatura - Filozofie - Francouzský jazyk - Matematika - Německý jazyk - Právo - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Anglický jazyk - Český jazyk a literatura - Dějepis - Francouzský jazyk - Geopolitika - Německý jazyk - Český jazyk a literatura - Španělský jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> - Filozofie - Francouzský jazyk - Německý jazyk 		<ul style="list-style-type: none"> - Francouzský jazyk - Matematika - Německý jazyk

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáka

Klasifikace

Žák je hodnocen průběžně během celého školního roku v souladu se zásadami stanovenými Klasifikačním řádem ŠKOLY EU PRAHA (viz příloha č. 1). Vysvědčení (pololetní i výroční) odráží výsledky jeho práce za příslušné pololetí.

Hodnocení probíhá formou klasifikace, a to známkami v rozmezí 1–5 (viz Klasifikační řád), ve všech vyučovaných předmětech. Výsledky vzdělávání žáků se posuzují podle míry dosažení výstupů stanovených pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Cílem hodnocení je jasně stanovit úroveň dosažených výsledků s ohledem na očekávané výstupy, individuální vzdělávací a osobnostní předpoklady žáka i jeho věk. Při hodnocení se využívá jak formativní, tak sumativní přístup. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a případné doporučení školského poradenského zařízení. Hodnocení je vedeno s respektem k žákovi a zohledňuje jeho specifické podmínky.

Státní srovnávací testy, maturita

Zákonem je definována povinnost žáka absolvovat na závěr studia (4. ročník) státní část maturitní zkoušky i její školní část. Podmínky a zajištění odpovídají Zákonu č.561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném i jiném vzdělávání a příslušným prováděcím předpisům. Předpokládáme zavedení pravidelného státního testování žáků i během studia. Do doby zavedení zajišťuje škola zapojení žáků do testování, které provádějí komerční instituce (2.ročník).

Hodnocení činnosti školy

Klíčovou součástí hodnocení školy je autoevaluace sloužící k neustálému zvyšování kvality vzdělávání. Zpětná vazba od žáků a rodičů, získávaná prostřednictvím dotazníků hodnotících výuku, reflektivních třídních sezení s ředitelem a průzkumů školního klimatu, umožňuje sledovat průběh vzdělávacího procesu, podmínky výuky i naplňování koncepčních záměrů vyjádřených v tomto ŠVP.

Pro zachování vysoké kvality výuky učitelé pravidelně provádějí sebehodnocení a společně s předsedy předmětových komisí kriticky zhodnocují své postupy. Roční hodnocení pedagogických pracovníků probíhá formou pohovorů, které jsou založeny na výsledcích sebehodnotících dotazníků. Získané poznatky se dále využívají ke korekci koncepčních záměrů a případné úpravě ŠVP.

Pravidelné průzkumy a analýzy – například každoroční hodnocení úspěšnosti absolventů při přijímacím řízení na vysoké školy či dvouleté průzkumy zaměřené na negativní společenské jevy – poskytují důležité informace o úspěšnosti jednotlivých školních aktivit. Součástí autoevaluace školy je i monitorování úspěšnosti absolventů. Veškerá získaná data jsou shrnuta ve výroční zprávě o činnosti školy.

Organizace vzdělávání

Učební plán je platný od 1. 9. 2024

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Celkový počet týdenních vyučovacích hodin za studium				
	1	2	3	4	celkem
A. Povinné					
Český jazyk a literatura	4	3	4	4	15
Anglický jazyk	4	4	4	3	15
Druhý cizí jazyk	4	4	4	3	15
Matematika	4	4	4	3	15
Fyzika	2	2	2	–	20
Chemie	2	2	–	–	
Biologie	2	2	2	–	
Geografie	2	2	–	–	
Geopolitika	–	–	2	2	22
Základy společenských věd	2		–	–	
Psychologie	–	2	–	–	
Právo	–	–	2	2	
Filozofie	–	–	–	2	
Dějepis	2	2	2	2	
Ekonomika	–	2	2	–	4
Umělecká tvorba/Hudební tvorba	2	2	–	–	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika	2	2	–	–	4
B. Volitelné vzdělávací aktivity a Semináře			4	6	
Anglický jazyk+	–	–	–	2	10
2. cizí jazyk+	–	–	–	2	
Třetí cizí jazyk	–	–	2	2	
Matematika+	–	–	–	2	
Informatika	–	–	2	2	
Přírodovědný seminář	–	–	2	2	
Seminář z psychologie	–	–	2	2	
Ekonomie a finanční trhy	–	–	–	2	
Celkem	34	35	34	29	132

Poznámky

- Nabídka volitelných vzdělávacích aktivit a seminářů je průběžně doplňována do ŠVP G podle aktuálních kapacit a možností školy včetně vzdělávacího plánu vždy před začátkem školního roku.
- Ve třetím ročníku si žáci vybírají dva povinně volitelné předměty (4 hodiny za týden), ve čtvrtém tři povinně volitelné předměty (6 hodin za týden).

Učební plány předmětů

Učební plány většiny vzdělávacích předmětů jsou zpracovány pro jednotlivé ročníky čtyřletého gymnázia. Výjimku tvoří osnovy cizích jazyků a tělesné výchovy. Cizí jazyky mají do ročníků distribuovány pouze výstupy, učivo je uvedeno v celkovém přehledu pro 4 roky. Důvodem je dělení žáků do skupin podle úrovně. Skupiny se tak liší v postupu při probírání učiva.

Tělesná výchova je specifickým předmětem, který má výstupy a učivo distribuovány do mládežnických kategorií. To znamená, že jsou například pro první a druhý ročník (mladší dorost) totožné učivo i výstupy a vyučující tělesné výchovy je ve svém tematickém plánu přizpůsobuje výkonnosti žáků v ročníku.

Český jazyk a literatura

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 4 hodiny týdně
2. ročník: 3 hodiny týdně
3. ročník: 4 hodiny týdně
4. ročník: 4 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Základním cílem jazykového vzdělávání je dosažení spolehlivé znalosti českého jazyka a rozvoj komunikačních dovedností, které žákům umožní, aby se vyjadřovali kultivovaně, správně, využívali jazyka jako nástroje k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Výuka českého jazyka přispívá k hodnotové orientaci žáků, podporuje jejich kreativitu a prohlubuje estetické cítění.

Výuka českého jazyka zahrnuje oblast jazykovou a slohovou. Vyučování předmětu směřuje k tomu, aby žáci získali dovednost kultivovaně komunikovat, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, dokázali formulovat a obhajovat své názory, kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a používali spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy. Výuka českého jazyka vede žáky k tomu, aby si uvědomovali význam kultury projevu a chápali jazyk jako jev, který zrcadlí historický vývoj národa. Důraz je kladen především na připravenost kultivovaně vystupovat na veřejnosti.

Výuka literatury umožňuje žákům pochopení významu umění pro člověka, zprostředkovává jim přehled o kulturním dění, přispívá k uplatňování estetických kritérií v životním stylu žáků, vychovává je ke čtenářství, ke kritickému čtení a k celkové orientaci v české a světové literatuře. Učí je rozpoznat manipulaci prostřednictvím médií a vede je k toleranci vůči odlišnostem v estetickém cítění, vkusu a zájmu jiných lidí.

Učivo je řazeno chronologicky a podle stěžejních uměleckých směrů uplatňujících se v literární tvorbě určitého období. Důraz se klade na identifikaci dominantních znaků literatury dané doby, na zařazení typických děl a stěžejních osobností do širších a dlouhodobých souvislostí. Těžiště učiva spočívá v práci s uměleckým textem a v tvořivých aktivitách. Předmět směřuje k tomu, aby žáci získali osobitý a celkově pozitivní vztah k literatuře a kultuře, aby citlivě vnímali sebe i okolí, preferovali vkus a dokázali zformulovat svou hodnotovou orientaci. Vede žáky k respektování života jako nejvyšší hodnoty a k diskusi o otázkách existence a života člověka.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

jsou zaměřené na:

- volbu vhodných technik učení;
- porozumění zadání práce s textem;
- uplatnění různých způsobů práce s textem;
- efektivní vyhledávání a zpracovávání informací;
- schopnost využívat k učení různé informační zdroje;
- porozumění mluveným projevům;
- schopnost formulace a prezentace získaných vědomostí.

Tyto kompetence jsou získávány zejména v rámci výuky tohoto probíraného učiva: řeč a jazyk, stavba a tvoření slov, slovní druhy, mluvnické kategorie, jazyková komunikace, stylistika a sloh jazykových útvarů, rétorika.

Kompetence k řešení problémů

jsou zaměřené zejména na:

- určení jádra problému a získávání informací potřebných k jeho řešení;
- analytické zpracování informací a jejich posouzení;
- výběr a stanovení kritérií pro rozhodování;

- zvládnutí metodiky a procesu rozhodování.

Tyto kompetence jsou získávány zejména v rámci výuky tohoto probíraného učiva: větná stavba, řeč a jazyk, jazyková kultura, zvuková a grafická stránka jazyka, tvoření slov, rétorika, stylistika a sloh jazykových útvarů.

Kompetence komunikativní

jsou zaměřené zejména na:

- dovednost srozumitelného a souvislého formulování myšlenek;
- volbu přiměřeného způsobu vyjadřování;
- dodržování jazykových a stylistických norem;
- schopnost naslouchat;
- přijímání informací z projevů jiných lidí a výměnu těchto informací;
- vyjadřování v projevech mluvených i psaných.

Tyto kompetence jsou získávány zejména v rámci výuky tohoto probíraného učiva: řeč a jazyk, větná stavba, sloh jazykových projevů, vypravování, jazyková kultura, jazyková komunikace, zvuková stránka jazyka, stylistika a sloh jazykových útvarů, slohové funkční styly, rétorika.

Kompetence sociální a personální

jsou zaměřené zejména na:

- schopnost sebeuvědomění a sebereflexe;
- porozumění sociálním a mezilidským vztahům;
- schopnost reagovat adekvátně na hodnocení svého způsobu jednání;
- zvládnutí zátěžových situací;
- schopnost týmové práce;
- využití zkušeností jiných;
- sdílení a začlenění vlastních názorů a nápadů.

Tyto kompetence jsou získávány zejména v rámci výuky tohoto probíraného učiva: řeč a jazyk, sloh jazykových projevů, jazyková kultura, jazyková komunikace, zvuková stránka jazyka.

Kompetence občanská

je zaměřená zejména na:

- schopnost občanského sebeuvědomění;
- porozumění národní identitě, kultuře a našim národním tradicím v rámci plurality a multikulturního soužití;
- pochopení role občana a státu v nadnárodních strukturách (EU);
- uvědomění si významu a hodnoty evropské a světové kultury a vytvoření pozitivního vztahu k nim;
- schopnost aktivní tolerance, solidarity, rasové a náboženské snášenlivosti;
- sdílení moderních demokratických hodnot a morálních principů.

Tyto kompetence jsou získávány zejména v rámci výuky tohoto probíraného učiva: řeč a jazyk, národní jazyk a jeho členění, sloh jazykových projevů, jazyková kultura, jazyková komunikace.

Kompetence k podnikavosti

jsou zaměřené na:

- schopnost rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál;
- uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti;
- získávání a kritické vyhodnocování informací, využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit;
- usilování o dosažení stanovených cílů, průběžné revidování a kritické hodnocení dosažených výsledků, korigování další činnosti s ohledem na stanovený cíl;
- dokončování zahájené aktivity, motivaci k dosahování úspěchu;
- posuzování a kritické hodnocení rizik souvisejících s rozhodováním v reálných životních situacích.

Tyto kompetence jsou získávány zejména v rámci výuky tohoto probíraného učiva: sloh jazykových projevů, jazyková kultura a jazyková komunikace, vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury, rétorika.

Kompetence digitální

jsou zaměřené na:

- práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívání prostředků online komunikace;
- použití textového editoru a možností jazykové kontroly;
- dodržování typografických pravidel;
- použití stylů a víceúrovňového číslování pro vhodnou strukturaci textu;
- odevzdávání dokumentu ve formě sdíleného textu nebo sdílením souboru pomocí cloudového úložiště;
- odevzdávání dokumentů v editovatelné podobě, práci s nástrojem sledování změn a s komentáři.

Formy a metody výuky

Ve vyučování jsou kromě běžných metodických postupů (frontální výuka, verbální metody) uplatňovány další formy výuky, důraz je kladen na aktivní učení, procesy hledání a osvojování poznatků na základě vlastních činností a zkušeností, týmovou práci. Ve všech oblastech jazykového vyučování jsou aplikovány postupy a metody kritického myšlení. Výuka se soustřeďuje hlavně na práci s textovým, obrazovým a zvukovým materiálem, je založena na diskusi žáků s učitelem i s ostatními spolužáky, individuální i skupinové samostatné práci, samostatné domácí práci (zpracování referátů) a její prezentaci. Výuka obsahuje esteticky tvořivé aktivity (samostatné literární pokusy) a prezentaci vlastních či uměleckých textů (sloh, rétorika). To vše doplňují společné návštěvy vybraných filmových a divadelních představení a exkurze.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník		
Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny i současné vývojové tendence - efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje (slovníky, encyklopedie, internet) - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	Obecné poučení o jazyku a řeči <ul style="list-style-type: none"> - jazyk a řeč, jazyková komunikace - jazyková kultura - národní jazyk a jeho útvary - základní vývojové tendence češtiny 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - výklad obecné lingvistiky vztah k úvodu do studia cizích jazyků – metodologie a příručky - základy jazykovědné terminologie
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči 	Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> - zásady spisovné výslovnosti - zvukové prostředky souvislé řeči 	
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy - účinně využívá možnosti grafického členění textu 	Grafická stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> - základní principy českého pravopisu 	
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi 	Text a styl <ul style="list-style-type: none"> - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní - slohová charakteristika výrazových prostředků 	- sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi 	Funkční styly a jejich realizace v textech <ul style="list-style-type: none"> - text (komunikát) a komunikační situace - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - textové konvence a etiketa
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení 	Slohový útvar <ul style="list-style-type: none"> - vypravování - referát - charakteristika odborných textů, texty odborné přípravy 	- sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým 	Základy literární vědy <ul style="list-style-type: none"> - literární teorie, literární historie, poetika - interdisciplinárnost literární vědy - literatura a její funkce 	Mezipředmětové vztahy Estetika <ul style="list-style-type: none"> - vztah literatury k dalším uměleckým druhům
<ul style="list-style-type: none"> - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí 	Metody interpretace textu <ul style="list-style-type: none"> - interpretační postupy a konvence - výklad a vlastní interpretace textu - čtenářské kompetence 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - strukturální a obsahová analýza textů - motivovanost autorského textu - nebezpečí dezinterpretace a odhalování manipulativních praktik v textech
<ul style="list-style-type: none"> - na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu 	Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla <ul style="list-style-type: none"> - tropy a figury 	

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmus, rým a zvukové prostředky poezie - monolog, dialog, přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč - typy kompozice - motiv, téma 	
<ul style="list-style-type: none"> - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) 	<p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - staroorientální literatura - literatura antického Řecka a Říma - středověká literatura - novověká literatura (renesance, baroko, klasicismus, osvícenství a preromantismus) 	<p>Výchova k myšlení v evropském a globálním kontextu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - interdisciplinární propojení s tématy v předmětu dějepisu v 1. pololetí. Antika a kořeny evropské civilizace. Analogicky se všemi výklady o historickém kontextu literatury (sled témat je v předmětu ČJL ovšem rychlejší)

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje různé variety národního jazyka - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - dokáže postihnout rozmanité posuny významů slov užitých v různých kontextech 	<p>Slovní zásoba a sémantika</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednotky slovní zásoby - významové vztahy mezi slovy 	<ul style="list-style-type: none"> - klasické jazyky a mezinárodní slovní zásoba. Terminologie vědních oborů a její etymologie
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a vysvětlí motivovanost slov - rozumí principům slovtvorných kategorií a funkčních prostředků, které čeština pro jejich vytváření užívá 	<p>Slovtvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> - způsoby obohacování slovní zásoby - slovtvorné způsoby a postupy 	
<ul style="list-style-type: none"> - ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných principů českého jazyka 	<p>Tvarosloví (morfologie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvoření slov, rozšiřování slovní zásoby - mluvnické kategorie jmenné a slovesné - slovní druhy 	
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení 	<p>Slohotvorný útvar</p> <ul style="list-style-type: none"> - dopis - popis a charakteristika 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaměření na detail, jeho vystižení, rozvíjení vnímavosti pro opomíjená témata ve vlastním okolí - emocionálně zralé hodnocení skutečnosti
<ul style="list-style-type: none"> - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech 	<p>Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - literatury doby národního obrození - romantismus 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezipředmětové vztahy k D a ZSV

- vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení
 - vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)
- realismus
 - literární generace májovců, ruchovců a lumírovců

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

- v mluveném i psaném projevu vhodně využívá frazémů a obrazných prostředků češtiny

- ve svém projevu uplatňuje znalosti syntaktických principů českého jazyka
- využívá znalosti o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění věty a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky

- v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny
- používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení

- při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech
- vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení
- vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)

Tematické celky

Frazeologie

- základní principy
- změna, obměna a aktualizace frazémů
- kulturní a knižní frazémy

Skladba (syntax)

- základní principy větné stavby
- aktuální členění věty
- základy valenční a textové syntaxe

Slohový útvar

- fejeton
- výklad; esejistika

Publicistika

- přehled útvarů zpravodajských a analytických
- analýza vybraných útvarů a nácvik jejich stylizace

Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury

- literární moderna
- generace anarchistických buřičů
- literatura reagující na 1. světovou válku
- moderní poezie na počátku 20. století

Průřezová témata a poznámky

Multikulturní výchova

- specifika českých frazémů a obrátů ve srovnání s odlišným jazykovým a kulturním prostředím

Osobnostní a sociální výchova

- syntax jako prostředek adekvátního a precizního vyjádření

- sociální komunikace

- kategorie mediálních produktů

- účinky mediální produkce a vliv médií

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- výchova demokratického občana

- historický kontext ohrožování demokratických principů a hodnot

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení	Základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby <ul style="list-style-type: none">- koherence textu- nepravidelnosti a nedostatky větné stavby	
<ul style="list-style-type: none">- odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací- při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky	Rétorika <ul style="list-style-type: none">- druhy řečnických projevů- příprava a realizace veřejného vystoupení	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- aplikace argumentačních dovedností, výstavba textu určeného k diskusi, zahrnujícího obhajobu názorů a použití seriózních přesvědčovacích technik. (Ve spojitosti s útvarem <i>úvaha</i> ve 4. a <i>esej</i> ve 3. ročníku)
<ul style="list-style-type: none">- v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny- používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení	Slohový útvar <ul style="list-style-type: none">- úvaha	
<ul style="list-style-type: none">- při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech- vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení- vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny)	Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury <ul style="list-style-type: none">- česká literární avantgarda a moderní literární směry- česká meziválečná próza- česká a světová literatura reagující na 2. světovou válku- moderní světová próza 2. poloviny 20. století- současná česká próza a poezie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none">- charakteristika myšlenkových trendů 2. poloviny 20. stol. Mezipředmětové vztahy s D a ZSV

Anglický jazyk

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 4 hodiny týdně
2. ročník: 4 hodiny týdně
3. ročník: 4 hodiny týdně
4. ročník: 3 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žák studuje od 1. ročníku anglický jazyk, který je prvním cizím jazykem. Od 1. ročníku je třída dělena při výuce jazyka na skupiny. Při jazykové výuce jsou žákům k dispozici jazykové učebny s didaktickou technikou a mobilním nábytkem. Semináře anglického jazyka ve čtvrtém ročníku navazují na první cizí jazyk. Maturitní zkouška z anglického jazyka je na úrovni B2. Žák si může maturitní zkoušku nahradit jazykovým certifikátem, který prokáže žákovi jazykovou úroveň minimálně na úrovni B2.

Výuka v ročnících je zaměřena na rozvoj všech jazykových kompetencí (komunikativních, pravopisných, gramatických, stylistických v ústní i písemné podobě) a na jejich postupné rozšiřování ze vstupní úrovně A2 až po B2. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní se vychází z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně dle RVP pro gymnázia.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží na problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;

- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;

Kompetence digitální

Žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívá prostředků online komunikace;
- používá textový editor a možnosti jazykové kontroly;
- dodržuje typografická pravidla;
- odevzdává dokumenty ve formě sdíleného textu nebo sdílením souboru pomocí cloudového úložiště;
- odevzdává dokumenty v editovatelné podobě, pracuje s nástrojem sledování změn a s komentáři;
- využívá nástrojů jazykových modelů umělé inteligence a kritické hodnocení jejich výstupů;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků v souladu se standardy daného předmětu;
- vyhledává a používá ověřené zdroje a jejich citace v souladu s platnými normami;
- chová se vhodně a bezpečně v online prostředí, vymezuje se vůči šíření toxického nebo zdraví ohrožujícího jednání.

Formy a metody výuky

Kromě klasických forem výuky, jako jsou hromadná, skupinová nebo individuální výuka, jsou velmi často ve výuce využívány alternativní formy typu individualizovaná, diferenciovaná, projektová a kooperativní výuka, která je zaměřena na žáky se specificky zaměřenými potřebami, nadanými žáky a žáky s blíže nespecifickými problémy.

Z vyučovacích metod jsou používány metody zohledňující sociálně komunikativní aspekty učení – dialogicko-slovní metody – diskuse, rozhovor, týmová práce a kooperace. Vyučující se orientují také na autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a k individuální práci, odpovídající jejich schopnostem. Dále jsou využívány metody nácviku dovedností (poslech rodilého mluvčího, práce s obrázkem, práce s mapou, didaktické hry a práce s videem) a metody fixační.

Žáci pracují s obecnými a odbornými texty v papírové i digitální formě, s překladovými a výkladovými slovníky, internetem a médií. Důležitou roli hrají také motivační činitelé, zařazení soutěží, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky a podpora aktivit mezipředmětového charakteru s cílem vyvolat u žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí. Žáky vedeme k četbě beletrie v cizím jazyce, k diskusi o knize, rozvíjíme potřebu četby v cizím jazyce. Využíváme žákovské knihovny (adaptace děl světové literatury). Žáci se účastní pobytů v zahraničí a poznávacích zájezdů. Vytváříme podmínky pro integraci anglického jazyka do výuky jiných předmětů pomocí metody CLIL. Výuka metodou CLIL může probíhat v přírodovědných i společenskovedních předmětech. Žáci mají možnost využít znalostí obecného jazyka při vzájemných výměnných pobytech a exkurzích nejen v anglicky mluvících zemích.

Poznámky k učebnímu plánu

Tematické celky, zejména gramatické prostředky a slovní zásoba, mohou být modifikovány na základě vstupní úrovně žáků prvního ročníku. Komunikační situace pak v závislosti na vybrané učebnici.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- Rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace,- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích	Gramatické prostředky <ul style="list-style-type: none">- přítomný čas prostý a průběhový- dějová a stavová slovesa- minulý čas prostý, průběhový, předminulý- předpřítomný čas prostý a průběhový- budoucí čas (will, going to, přít. průběhový čas)- modální slovesa a opisné tvary- počítatelná a nepočítatelná podstatná jména- určité, neurčité a nulové členy- komparativ a superlativ, formy srovnání	
Produktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none">- formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule- volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu	Slovní zásoba <ul style="list-style-type: none">- tvoření slov (předpony, přípony, skládání)- záporné předpony u přídavných jmen- přídavná jména zakončena na -ed a -ing- synonyma, antonyma, homonyma- frázová slovesa- kolokace- jednoduché idiomy Písemný projev <ul style="list-style-type: none">- neformální dopis/email- esej- smyšlený příběh- článek Maturitní témata <ul style="list-style-type: none">- Naše škola- Praha- Česká republika	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none">- žijeme v Evropě: ČR v evropském kontextu- vzdělávání v Evropě a ve světě: vzdělávací programy v EU a možnost účasti v nich Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none">- základní problémy sociokulturních rozdílů: sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR, imigrace do ČR a postoje k ní
Interaktivní řečové dovednosti <ul style="list-style-type: none">- vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	Komunikační situace <ul style="list-style-type: none">- debaty a diskuse- vyjádření názorů a morálních postojů- identita, způsob vnímání sebe sama- popis osobnosti- blízcí lidé- tradice a svátky	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- sociální komunikace- spolupráce a soutěž- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- morálka všedního dne: hodnotové žebříčky

- život ve městě
- školství v ČR
- vybavení učeben
- povolání vzdělávacích institucí
- hlavní politické strany a orgány
- small talk
- prezentace

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace 	<p>Gramatické prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - budoucí čas průběhový a předbudoucí - vyjádření spekulací pomocí modálních sloves - modální slovesa v minulosti - sloveso + infinitiv/gerundium - podmínkové věty 0, 1, 2 - trpný rod a kauzativum - tázací dovětky - vazba get/be used to - vazba used to / would - vazby I had better, I'd rather, I'd prefer 	
<p>Produktivní řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko 	<p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojky a spojovací výrazy - false friends - frázová slovesa - kolokace - jednoduché idiomy - hovorové výrazy - urážky a tabu <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - esej - formální stížnost - report <p>Maturitní témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - Londýn 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí: jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů

-
- Spojené království
 - William Shakespeare

Interaktivní řečové dovednosti

- adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů
- podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související

Komunikační situace

- debaty a diskuse
- vyjádření názorů a morálních postojů
- tradice a svátky
- hlavní politické strany a orgány
- věda a technologie
- pokrok
- sport
- kultura a divadlo
- telefonování

Osobnostní a sociální výchova

- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Mediální výchova

- účinky mediální produkce a vliv médií: zaměřeno na sociální média
-

3. ročník**Vzdělávací výstupy (Žák...)****Receptivní řečové dovednosti:**

- vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi
- odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů
- postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře

Produktivní řečové dovednosti

- logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů
- s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace

Tematické celky**Gramatické prostředky**

- nepřímá řeč, otázky a reporting words
- určující a neurčující vztažné věty
- přechodníková vazba
- třetí kondicionál
- smíšené kondicionály a kondicionály bez if

Slovní zásoba

- spojky a spojovací výrazy
- frázová slovesa
- kolokace
- idiomy
- rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou

Písemný projev

- esej
- motivační dopis
- strukturovaný životopis
- recenze

Maturitní témata

- New York City a Washington D.C.
-

Průřezová témata a poznámky

- Spojené státy americké
- Čteme v angličtině: oblíbení autoři

Interaktivní řečové dovednosti

- reaguje spontánně a gramaticky správně ve složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích

Komunikační situace

- debaty a diskuse
- vyjádření názorů a morálních postojů
- tradice a svátky
- hlavní politické strany a orgány
- zločin a kriminalita
- krajina
- příroda a životní prostředí
- ekologie
- méně časté profese
- pracovní události
- popis práce
- pracovní pohovor

Osobnostní a sociální výchova

- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti:

- čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce
- využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média

Produktivní řečové dovednosti

- používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit
- využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma

Tematické celky

Gramatické prostředky

- věty přací
- vazba „it is high time“
- cleft sentences
- opakování probraných témat dle potřeby

Slovní zásoba

- spojky a spojovací výrazy
- frázová slovesa
- kolokace
- pokročilejší idiomy

Písemný projev

- opakování probraných témat dle potřeby

Maturitní témata

- Evropská unie
- Austrálie
- Kanada

Průřezová témata a poznámky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- žijeme v Evropě: geopolitický profil Evropy, evropský integrační proces

Interaktivní řečové dovednosti

Komunikační situace

Osobnostní a sociální výchova

-
- při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů
 - debaty a diskuse
 - vyjádření názorů a morálních postojů
 - tradice a svátky
 - hlavní politické strany a orgány
 - vzdělávání
 - cestování
 - netradiční dovolená
 - zdraví a životní styl
 - vybavení pro sport a zábavu
 - veřejné instituce
 - popis grafů
 - sociální komunikace
 - spolupráce a soutěž
 - seberegulace: péče o sebe sama a vlastní zdraví
-

Další cizí jazyk

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 4 hodiny
2. ročník: 4 hodiny
3. ročník: 4 hodiny
4. ročník: 3 hodiny

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žák studuje od 1. ročníku další cizí jazyk, který si volí z nabídky školy (NJ, FJ, ŠJ). Od 1. ročníku je třída dělena při výuce jazyka na skupiny. Při jazykové výuce jsou žákům k dispozici jazykové učebny s didaktickou technikou. Vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně B1. Maturitní zkouška z dalšího cizího jazyka je na úrovni B1 a není povinná, žák si ji ale jako povinnou může zvolit. Zkoušku lze nahradit jazykovým certifikátem, který prokáže žákovu jazykovou úroveň minimálně na úrovni B1.

Výuka v ročnících je zaměřena na rozvoj všech jazykových kompetencí (komunikativních, pravopisných, gramatických, stylistických v ústní i písemné podobě) a na jejich postupné rozšiřování z úrovně A1 až po B1. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní se vychází z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně dle RVP pro gymnázia.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;

- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Kompetence digitální

Žák:

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívá prostředků online komunikace;
- používá textový editor a možnosti jazykové kontroly;
- dodržuje typografická pravidla;
- odevzdává dokumenty ve formě sdíleného textu nebo sdílením souboru pomocí cloudového úložiště;
- odevzdává dokumenty v editovatelné podobě, pracuje s nástrojem sledování změn a s komentáři;
- využívá nástrojů jazykových modelů umělé inteligence a kritické hodnocení jejich výstupů;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků v souladu se standardy daného předmětu;
- vyhledává a používá ověřené zdroje a jejich citace v souladu s platnými normami;
- chová se vhodně a bezpečně v online prostředí, vymezuje se vůči šíření toxického nebo zdraví ohrožujícího jednání.

Formy a metody výuky

Při výuce jsou kromě klasických vyučovacích metod používány metody zohledňující sociálně komunikativní aspekty učení – dialogicko-slovní metody – diskuse, rozhovor, týmová práce a kooperace. Vyučující se orientují také na autodidaktické metody a vedení žáků k osvojování různých technik samostatného učení a k individuální práci, odpovídající jejich schopnostem. Dále jsou využívány metody nácviku dovedností (poslech rodilého mluvčího, práce s obrázkem, práce s mapou, didaktické hry a práce s videem) a metody fixační.

Žáci pracují s odborným textem, se slovníky, internetem, médií. Důležitou roli hrají také motivační činitelé, zařazení soutěží, veřejné prezentace žáků, uplatňování projektové metody výuky a podpora aktivit mezipředmětového charakteru s cílem vyvolat u žáků potřebu porozumět se s mluvčími z daných jazykových oblastí. Žáci se účastní na základě zájmu a organizačních možností exkurzí do zahraničí a také workshopů ve spolupráci s jazykovými instituty a kulturními centry daných zemí. Žáci mají možnost využít znalostí jazyka při stážích v německy, španělsky a francouzsky mluvících zemích a při vzájemných výměnných pobytech.

Poznámky k učebnímu plánu

Tematické celky, zejména gramatické prostředky, slovní zásoba a komunikační situace, mohou být modifikovány v závislosti na vybrané učebnici.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

Francouzský jazyk

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova;
- v přiměřeném rozsahu slovní zásoby rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům a rozliší hlavní informace;
- v mluveném projevu rozliší jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály);
- rozumí číselným údajům, vlastním jménům, mezinárodním slovům a krátkým promluvám, mluví-li lidé pomalu a zřetelně;
- ve známých situacích rozumí základní informaci o čase a místu;
- rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího souvisejícím s organizací vyučovacího procesu, včetně návodu na typické činnosti a aktivity;
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu;
- čte potichu jednoduché texty obsahující převážně známé jazykové prostředky; při čtení používá abecední slovník učebnice;
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu;
- při čtení účelně využívá různé druhy slovníků;

Produktivní řečové dovednosti

- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace;
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text na běžná témata;

Tematické celky

Fonetika

- úvod do výslovnosti
- přízvuk ve francouzském jazyce
- Vázání slov (la liaison)
- Apostrof před samohláskou (l'élision)
- otevřenost a uzavřenost hlásky /e/, /o/

Slovní zásoba

- číslovky do 1 000 000
- barvy
- země a národnosti s důrazem na evropské země + EU
- dny a měsíce, části dne
- domácí zvířata
- rodina
- Předměty denní potřeby
- Povolání
- Osobní údaje
- popis člověka (obličej, postava, charakter)
- vlastnosti člověka
- předložky místní
- Každodenní činnosti
- Vyučovací předměty
- Koníčky
- Příslovce času - frekvence

Gramatika a lexikologie

- člen určitý a neurčitý
- osobní zájmena
- množná čísla podstatných jmen
- être, avoir, aller, venir, faire, lire, prendre, sortir

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti,
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Mediální výchova

- média a mediální produkce

Mezipředmětové vztahy

- ČJ – pravopis, výslovnost, mezilidská komunikace, jazykový projev
- Bio – člověk, živočichové, rostliny
- ZSV – rodina, domov, školní prostředí, mezilidské vztahy, kulturní život, lidé kolem nás, přátelství, život kolem nás, rodinné soužití, zaměstnání
- Geo – Evropa, kultury jiných zemí, cestování
- HV – zpěv písní, koled, znalost osobností hudby

-
- dokáže napsat gramaticky a formálně správně kratší písemný projev, formální i neformální text na jednoduché téma;
 - písemně obměňuje krátké probrané texty;
 - vyplňuje své základní údaje do formulářů;
 - formuluje písemně jednoduché otázky a odpovídá na ně;
 - přiměřeně a pohotově reaguje na různé situace běžného života své věkové skupiny;
 - při komunikaci používá základní kompenzační strategie pro překonávání jazykových obtíží;
 - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související;

Interaktivní řečové dovednosti

- dokáže jednoduše odpovědět na otázky, které mu jsou kladeny;
- jednoduše vyjádří, co se mu líbí, co má rád a co ne a dokáže se ptát druhých;
- dokáže reagovat na otázky rodilých mluvčích na známé a blízké téma;
- zvládne jednoduchou výměnu informací o všedních tématech (rodina, koníčky, průběh dne, jídlo a pití);
- dokáže při styku s lidmi o něco požádat, a pochopí, když někdo žádá jeho;
- poskytne informace s číselnými údaji;
- dokáže něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních

- tvoření ženského rodu (profese, národnosti, vlastnosti aj.)
- přivlastňovací zájmena
- věta tázací pomoci intonace a vazbou Est-ce que...
- slovesa zakončená na -er
- Tvorba otázek s pomocí tázacích zájmen
- C'est... / Il est...
- Tvoření záporu (négation)
- il y a...
- les articles contractés
- slovesa zakončená na -ir
- samostatná zájmena osobní (pronom tonique)
- Zvratná zájmena
- Osobní zájmena COD
- Ukazovací zájmena
- Neurčité zájmeno ON
- Tázací zájmeno QUEL
- Předložky před názvy zemí a měst

Komunikace

- komunikace ve třídě
- Pozdravy a rozloučení
- Představení sebe a své rodiny
- Sdělení data a dotaz na něj (dny, měsíce)
- Zdvouřilostní fráze
- Zjišťování osobních údajů
- popis člověka
- sdělení časových údajů a otázky na ně
- Vyjádření svých zálib a nelibosti
- Popis každodenní rutiny, typický školní den

Reálie

- seznámení s reáliemi francouzsky mluvících zemí – frankofonie
 - Francie a její symboly
 - Studentský život ve Francii
 - Přírodní bohatství Francie
 - Porovnání volnočasových aktivit a školního dne v ČR a ve Francii
-

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory;
- v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky;
- rozumí delším souvislým projevům vyučujícího i rodilého mluvčího pronášeným v přirozeném tempu;
- rozumí projevům reprodukováným ze zvukového záznamu, popř. videozáznamu;
- čte nahlas plynule a foneticky správně různorodé texty přiměřeného rozsahu;
- orientuje se v různých typech textů, využívá logického odhadu;
- rozumí jednoduchým pokynům, jsou-li formulovány postupně.
- využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů;

Produktivní řečové dovednosti

- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty;
- dokáže samostatně napsat několik souvislých vět, např. popis předmětu, obrázku, tabulky, schématu;
- písemně i ústně vyjádří hlavní stručně hlavní myšlenky ze snadného vyslechnutého projevu nebo přečteného textu a srozumitelně ho reprodukuje;
- sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy;
- vyžádá si jednoduchou informaci
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace;
- umí vyjádřit, že ho něco těší či mrzí;
- umí používat výrazy vyjadřující pozdrav, prosbu, omluvu a poděkování;

Interaktivní řečové dovednosti

- samostatně vede jednoduchý dialog;
- v běžných situacích dokáže něco navrhnout, přijmout nebo odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu;

Tematické celky

Fonetika

- Výslovnost skupiny hlásek -EU-
- Némé E a [ə]

Slovní zásoba

- Základní potraviny
- Balení, nádoby, množství
- Obchody
- Kulturní a sportovní vyžití
- Roční období
- Svátky, oslavy
- Zprávy, dopisy, komunikace
-

Gramatika a lexikologie

- Rozkazovací způsob
- Dělivý člen, předložka DE po výrazech množství
- Zájmeno EN ve spojení s množstvím
- Minulý čas složený s pomocným slovesem avoir
- Zápor s jamais, rien, plus
- Vazba Il faut
- C'est/ il est s přídavnými jmény
- Nepravidelná slovesa devoir, pouvoir, savoir, vouloir,
- Vazby être en train de; venir de
- Blízká budoucnost
- Osobní zájmena COI
- Zájmeno Y
- Postavení předmětných zájmen ve větě
- Řadové číslovky
- Časování nepravidelných sloves écrire a voir

Komunikace

- Zeptat se na cenu a sdělit ji
- Základní komunikace při nákupu
- Porozumět receptu a popsat postup při vaření

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vzdělávání v Evropě a ve světě

Mediální výchova

- média a mediální produkce

Mezipředmětové vztahy

ČJ – reálie, charakteristika osoby, četba

Bio – lidské tělo

Geo – Česká republika, Evropa

HV – zpěv písní, koled

- bez větších obtíží reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata a vyjádří svůj názor

- Komentuje problematiku plýtvání potravinami
- Popřát někomu, pográtulovat
- Pozvat a odpovědět na pozvánku
- Napsat krátkou neformální zprávu
- Telefonní rozhovor

Reálie

- Francouzská gastronomie
- Oslavy významných svátků ve Francii

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce;
- rozumí pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje;
- rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných;
- pochopí obsah a smysl konverzace dvou rodilých mluvčích;
- porozumí běžným sdělením a hlášením z oblasti každodenního života (např. v dopravních prostředcích, na nádraží);
- čte nahlas, plynule a foneticky správně autentické texty;
- pochopí popis nějakého předmětu či situace, která pro něj není nová;
- pochopí v textu se známou tematikou nejdůležitější argumenty;
- rozumí hlavním myšlenkám komentářů a rozhovorů v novinách;

Produktivní řečové dovednosti

- vyhledává v textu informace;
- reprodukuje a obměňuje dialogy;
- volně reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text;
- umí napsat jednoduchý souvislý text k různým tématům z okruhu svých zájmů a vyjádřit své osobní názory a mínění;

Tematické celky

Fonetika

- [s] a [z]
- [y] a [u]
- Nosové hlásky

Slovní zásoba

- Móda (oblečení, doplňky, vzory, tvary, materiály)
- Bydlení (místnosti, nábytek, vybavení, domácí práce)
- Životní prostředí (počasí, živelné pohromy)
- Lidské tělo (orgány, nemoci, léky, nehody, první pomoc)

Gramatika a lexikologie

- Nepravdělná slovesa: vendre, mettre, produire, dire, connaitre, courir, mourir, se plaindre, pleuvoir, résoudre, suivre
- Slovesa neosobní (il faut, il est nécessaire...)
- Budoucí čas
- Minulý čas – prohloubení znalostí, shody
- Podmiňovací způsob přítomný
- Časové údaje (předložky, spojky)
- Přídavná jména, superlatif
- Zájmena (tázací, ukazovací, přivlastňovací, vztažná, neurčitá)
- Různá vyjádření záporu

Komunikace

- Komunikace s prodávacem v obchodě
- Pronajme si bydlení ve Francii
- S kamarádem si povídá o počasí

Přířezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů,
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Enviromentální výchova

- člověk a životní prostředí

Mediální výchova

- média a mediální produkce
- mediální produkty a jejich významy

Mezipředmětové vztahy

- ČJ – charakteristika osoby, popis, četba, média, mezijazyková interference
- CJ – způsoby osvojování si cizího jazyka, mezijazyková interference
- Geo – Česká republika, Evropa, svět, různé kultury
- Bio – životní prostředí

- umí vyjádřit pocity jako smutek, radost, zájem, politování;
- dovede vyplňovat běžné formuláře;
- samostatně zformuluje dopis, odpověď na dopis, pozvánku;
- účelně pracuje se slovníkem;
- sdělí základní informace nebo hlavní myšleny z přiměřeně dlouhého a přiměřeně náročného přečteného či vyslechnutého textu;
- souvisle a plynule pohovoří na známá témata, včetně jednoduchých témat týkajících se reálií;
- dokáže podat informace o nějaké události;
- dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a přidat vlastní názor;
- dokáže vyjádřit předpoklady týkající se budoucnosti;
- umí vyjádřit přání;

- Vyjádří souhlas a nesouhlas
- Požádá o radu, poradí
- Vyjádří svůj zdravotní stav

Reálie

- Frankofonie a zámořská území
- Francouzská móda

Interaktivní řečové dovednosti

- formuluje složitější otázky, odpovídá na ně a vyjádří vlastní názor;
- je schopen zapojit se do rozhovoru o tématu, které je mu blízké;
- je schopen vyjádřit své pocity a reagovat na cizí emoce;
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů;
- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí složitějším pokynům souvisejícím mj. s výkladem mluvnického učiva (gramatická terminologie);
- rozumí souvislým projevům vyučujícího a projevům dialogickým, včetně projevů reprodukováných;

Tematické celky

Fonetika

- Prohlubování a upevňování správné výslovnosti

Slovní zásoba

- Zvířata (hospodářská, divoká, části těla)
- Krajina, přírodní krajinné prvky

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

- rozumí projevům svých vrstevníků pronášeným v hovorovém jazyce, případně i projevům dialektálně zabarveným;
- rozumí krátkému vyprávění a umí předvídat, co bude následovat;
- rozumí delším rozhovorům, pokud mluví zřetelně a standardní formou jazyka;
- čte potichu i nahlas přiměřeně náročné různorodé texty, včetně textů populárně naučných odpovídajících zájmům dané věkové skupiny;
- orientuje se v těchto typech textů, ve větší míře využívá logického odhadu, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu;
- zvládá strategie čtení v souladu se sledovaným cílem výuky;
- pochopí popis předmětu či situace, která není nová a o kterou se obzvláště zajímá;
- pochopí v textu s aktuální tematikou hlavní závěry a nejdůležitější argumenty;
- rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v krátkých novinových článcích;
- rozumí jednoduchým sdělením a standardním dopisům;
- v osobních dopisech rozumí všemu, co se týká událostí a dojmů a může udržovat pravidelný písemný styk;
- umí z kontextu odhadnout význam neznámých slov

Produktivní řečové dovednosti

- logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- dokáže napsat formální dopis;
- dokáže požádat o informace k chystané akci;
- umí vytvořit prezentaci reáliím cizích zemí i k České republice;
- umí napsat e-mail, ve kterém reaguje na určité sdělení, dokáže formulovat dosavadní zkušenosti a vyžádat si doplňující informace;
- sdělí základní informace nebo hlavní myšlenky z přiměřeně dlouhého a přiměřeně náročného přečteného či vyslechnutého textu;
- souvisle a plynule pohovoří na známá témata, včetně jednoduchých témat týkajících se reálií;

- Pocity, duševní stavy, chování
- Televize, rádio, tisk
- Počítač, internet

Gramatika a lexikologie

- Neutrální zájmena ukazovací – ceci, cela, ça
- Zájmeno EN jako nepřímý předmět
- Přídavná jména a zájmena neurčitá
- Časování nepravidelných sloves battre, rompre, vivre, plaie, rire, croire, vaincre
- Tázací věty – shrnutí, qui/que/quoi
- Složené časy: futur antérieur, plus-que-parfait, conditionnel passé
- Podmínková souvětí
- Věty zvolací
- Subjonctif – tvoření a základní použití

Komunikace

- Popis zvířete
- Vyjádření strachu, varování, uklidnění
- Argumentace ve prospěch ochrany přírody
- Vyjádření pocitů radosti, smutku, lítosti včetně hovorových výrazů
- Vyjádření účasti a svěřování se
- Rady, jak zachovat biodiverzitu
- Vyjádření nutnosti, povinnosti, svolení a zákazu
- Různé stupně pravděpodobnosti
- Formulace vlastního názoru
- Argumentace ve prospěch rovnosti žen a mužů

Reálie

- Historie frankofonie
- Přírodní bohatství Francie
- Normandie
- Slavné osobnosti – ženy
- Evropská unie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- poznání a pochopení kulturních diferencí
- mezilidské vztahy

Mediální výchova

- média a mediální produkce
- mediální produkty a jejich významy

Mezipředmětové vztahy

- ČJ – reálie, popis, literatura, světoví spisovatelé
- CJ – mezijazyková interference
- Geo – příroda, životní prostředí, doprava
- Právo – občanská a rodinná zodpovědnost, mezilidské vztahy

- dokáže podat informace o nějaké události;
- dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a přidat vlastní názor

Interaktivní řečové dovednosti

- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků;
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích;
- je schopen se zapojit bez přípravy do rozhovoru o tématu, které je mu blízké;
- umí se zeptat na cestu a orientuje se ve složitěji formulovaných pokynech;
- umí vyjádřit souhlas i zdvořile odmítnout;
- dokáže formulovat argumenty pro a proti ke známým tématům

Německý jazyk

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova;
- v přiměřeném rozsahu slovní zásoby rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům a rozliší hlavní informace;
- v mluveném projevu rozliší jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály);
- rozumí číselným údajům, vlastním jménům, mezinárodním slovům a krátkým promluvám, mluví-li lidé pomalu a zřetelně;
- ve známých situacích rozumí základní informaci o čase a místu;

Tematické celky

Fonetika

- větná intonace
- segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (zavřené/otevřené, krátké/dlouhé, přízvučné/nepřízvučné samohlásky, redukované e, zdvojené souhlásky, přehlásky ä, ö, ü, diftongy ei/ai, eu/äu, au, zadopatrové ng/nk, asimilace a ráz)
- korekce výslovnostních nepřesností

Pravopis

- německá abeceda
- psaní velkých písmen, přehlásek, ß pravopis výrazů osvojované slovní zásoby základní poučení o interpunkci

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti,
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Mediální výchova

- média a mediální produkce

Mezipředmětové vztahy

- ČJ – pravopis, výslovnost, mezilidská komunikace, jazykový projev
- Bio – člověk, živočichové, rostliny

- rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího souvisejícím s organizací vyučovacího procesu, včetně návodu na typické činnosti a aktivity;
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu;
- čte potichu jednoduché texty obsahující převážně známé jazykové prostředky; při čtení používá abecední slovník učebnice;
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu;
- při čtení účelně využívá různé druhy slovníků;

Produktivní řečové dovednosti

- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace;
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text na běžná témata;
- dokáže napsat gramaticky a formálně správně kratší písemný projev, formální i neformální text na jednoduché téma;
- písemně obměňuje krátké probrané texty;
- vyplňuje své základní údaje do formulářů;
- formuluje písemně jednoduché otázky a odpovídá na ně;
- přiměřeně a pohotově reaguje na různé situace běžného života své věkové skupiny;
- při komunikaci používá základní kompenzační strategie pro překonávání jazykových obtíží;
- jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související;

Interaktivní řečové dovednosti

- dokáže jednoduše odpovědět na otázky, které mu jsou kladeny;
- jednoduše vyjádří, co se mu líbí, co má rád a co ne a dokáže se ptát druhých;
- dokáže reagovat na otázky rodilých mluvčích na známé a blízké téma;
- zvládne jednoduchou výměnu informací o všedních tématech (rodina, koníčky, průběh dne, jídlo a pití);
- dokáže při styku s lidmi o něco požádat, a pochopí, když někdo žádá jeho;

Slovní zásoba

- slovní zásoba zahrnující výrazy z vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka
- slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým (počátky práce se slovníkem)
- slovní zásoba potřebná pro porozumění pokynům spojeným s vyučovacím procesem
- tvoření slov – přípona –in
- tvoření slov – skládání – podstatné jméno + podstatné jméno

Gramatika

- jednoduchá věta oznamovací, tázací, rozkazovací
- slovosled v těchto větách
- větný rámec modálních sloves - věta oznamovací, tázací
- zdůraznění větného členu
- zápor nicht, kein, odpověď s doch
- člen určitý, neurčitý, záporný, přivlastňovací v 1. a 4. pádě
- rod podstatných jmen
- množné číslo podstatných jmen
- člen určitý, neurčitý, nulový, záporný
- 1. a 4. pád jedn. a množ. čísla
- přídavná jména v přísudku, v doplňku
- skloňování a stupňování pouze lexikálně pouze podle komunikativních potřeb
- zájmena osobní, tázací, ukazovací, přivlastňovací v 1. a 4. pádu
- zájmena osobní – ve 3. pádě
- základní tázací W-zájmena
- záporná zájmena (kein – keine)
- tázací, ukazovací, přivlastňovací, záporná zájmena
- základní číslovky nad 1000
- základní početní úkony řadové, datum, letopočet
- určení váhy, ceny
- časování pravidelných a nepravidelných sloves
- časování sloves s předponami odlučitelnými přítomný čas

ZSV – rodina, domov, školní prostředí, mezilidské vztahy, kulturní život, lidé kolem nás, přátelství, život kolem nás, rodinné soužití, zaměstnání
 Geo – Evropa, kultury jiných zemí, cestování
 HV – zpěv písní, koled, znalost osobností hudby

-
- poskytnete informace s číselnými údaji;
 - dokáže něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních

- oznamovací způsob slovesa se 4. pádem
- slovesa se 3. pádem
- vazba „es gibt“
- modální slovesa möchten, mögen, müssen, können
- vazba ich möchte
- rozkazovací způsob
- příslovce gern, gern – lieber
- základní příslovce místa
- tázací w-příslovce – wo, was, wann, wie, wer, woher, warum, wie viel
- příslovce četnosti nie, selten, manchmal, oft, immer
- předložky – z počátku převážně lexikálně am, im + časový údaj, in, aus + názvy států časové – am, um, von ... bis, vor, nach místa – in, zu
- nejfrekventovanější se 3., 4., 3. a 4. pádem splývání se členem
- spojky souřadící

Témata

- pozdravy koničky
- dny v týdnu, měsíce, roční období rodina
- členové rodiny
- osobní údaje
- barvy
- jídlo, nápoje, potraviny, jídelní zařízení
- názvy měst, zemí, světadílů
- školní předměty, učebny, školní potřeby, výukové aktivity, vyučovací předměty, rozvrh hodin
- časové údaje, datum
- volný čas, aktivity ve volném čase
- oslavy, dárky, přání, svátky
- oblečení, nákupy, oblečení pro různé příležitosti
- domov, domácí práce, domácí činnosti
- tělo, zdraví, nemoci

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory;
- v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky;
- rozumí delším souvislým projevům vyučujícího i rodilého mluvčího pronášeným v přirozeném tempu;
- rozumí projevům reprodukováným ze zvukového záznamu, popř. videozáznamu;
- čte nahlas plynule a foneticky správně různorodé texty přiměřeného rozsahu;
- orientuje se v různých typech textů, využívá logického odhadu;
- rozumí jednoduchým pokynům, jsou-li formulovány postupně;
- využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů;

Produktivní řečové dovednosti

- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty;
- dokáže samostatně napsat několik souvislých vět, např. popis předmětu, obrázku, tabulky, schématu;
- písemně i ústně vyjádří stručně hlavní myšlenky ze snadného vyslechnutého projevu nebo přečteného textu a srozumitelně ho reprodukuje;
- sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy;
- vyžádá si jednoduchou informaci;
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace;
- umí vyjádřit, že ho něco těší či mrzí;
- umí používat výrazy vyjadřující pozdrav, prosbu, omluvu a poděkování;

Interaktivní řečové dovednosti

- samostatně vede jednoduchý dialog;
- v běžných situacích dokáže něco navrhnout, přijmout nebo odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu;
- bez větších obtíží reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata a vyjádří svůj názor

Fonetika

- větná intonace
- segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (ztráta znělosti na konci slova, aspirované p, t, k, samohlásky, přehlásky, dvojhásky, hlásky ch, s, h, vokalizované r/er, asimilace, ráz, přízvuk)

Pravopis

- pravopis výrazů osvojované slovní zásoby pravidla interpunkce
- základní pravidla dělení slov

Slovní zásoba

- produktivní slovní zásoba zahrnující výrazy vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka
- tvoření slov – skládání – sloveso + podstatné jméno
- tvoření slov – přípona -isch

Gramatika

- slovosled ve větách hlavních, vedlejších po spojkách souřadících a podřadících
- časová posloupnost vazba es gibt
- pořádek slov ve větě s perfektem
- vyjadřování českých pádů skloňováním, předložkami a skládáním, přivlastňovací pád
- 2. pád vlastních jmen slabé skloňování
- množné číslo - prohloubení a systematizace
- podstatná jména s předložkou
- skloňování po členu určitém, neurčitém
- skloňování po přivlastňovacích zájmenech
- stupňování pravidelné a nepravidelné v přísudku
- přídavná jména s příponou -ig, -lich, -isch
- časové údaje ve 4. pádě – nächst-, diese-, letzt-
- přídavná jména s předložkou
- zájmena tázací, přivlastňovací, ukazovací, neurčitá v 1., 3. a 4. pádě, neosobní zájmeno man, zvrtné zájmeno sich
- opakování časování sloves

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vzdělávání v Evropě a ve světě

Mediální výchova

- média a mediální produkce

Mezipředmětové vztahy

- ČJ – realie, charakteristika osoby, četba
 - Bio – lidské tělo
 - Geo – Česká republika, Evropa
 - HV – zpěv písní, koled
-

- zvrtná slovesa
- perfektum pravidelných, nepravidelných sloves, sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou
- préteritum sloves haben a sein
- vazby sloves s předložkami
- vyjádření budoucnosti tvarem přítomného času
- příslovce místa, času, způsobu, míry stupňování, srovnání s wie a als
- další předložky

Témata

- bydlení
- průběh dne, denní program
- město a památky
- popis cesty, orientace ve městě
- dopravní prostředky, na nádraží
- pobyt v zahraničí
- povolání, vzdělání, volba povolání
- vzhled, móda, oblečení, vkus
- cestování, pozdravy z dovolených, prázdninové aktivity
- počasí
- popis osoby, charakteristika osoby
- zdraví, lidské tělo
- škola, školní a sportovní aktivity, cizí jazyky

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce;
- rozumí pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje;
- rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných;
- pochopí obsah a smysl konverzace dvou rodilých mluvčích;
- porozumí běžným sdělením a hlášením z oblasti každodenního života (např. v dopravních prostředcích, na nádraží);

Tematické celky

Fonetika

- segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka
- rytmické členění složitějších výpovědí a souvislého textu
- výslovnost cizích slov, zeměpisných názvů

Pravopis

- upevňování pravopisu v souladu se současnou pravopisnou normou

Slovní zásoba

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů,
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

-
- čte nahlas, plynule a foneticky správně autentické texty;
 - pochopí popis nějakého předmětu či situace, která pro něj není nová;
 - pochopí v textu se známou tematikou nejdůležitější argumenty;
 - rozumí hlavním myšlenkám komentářů a rozhovorů v novinách;

Produktivní řečové dovednosti

- vyhledává v textu informace;
- reprodukuje a obměňuje dialogy;
- volně reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text;
- umí napsat jednoduchý souvislý text k různým tématům z okruhu svých zájmů a vyjádřit své osobní názory a mínění;
- umí vyjádřit pocity jako smutek, radost, zájem, politování;
- dovede vyplňovat běžné formuláře;
- samostatně zformuluje dopis, odpověď na dopis, pozvánku;
- účelně pracuje se slovníkem;
- sdělí základní informace nebo hlavní myšlenky z přiměřeně dlouhého a přiměřeně náročného přečteného či vyslechnutého textu;
- souvisle a plynule pohovoří na známá témata, včetně jednoduchých témat týkajících se reality;
- dokáže podat informace o nějaké události;
- dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a přidat vlastní názor;
- dokáže vyjádřit předpoklady týkající se budoucnosti;
- umí vyjádřit přání;

Interaktivní řečové dovednosti

- formuluje složitější otázky, odpovídá na ně a vyjádří vlastní názor;
- je schopen zapojit se do rozhovoru o tématu, které je mu blízké;
- je schopen vyjádřit své pocity a reagovat na cizí emoce;
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů;

- lexikální jednotky v souvislosti s poslechem a čtením doplňkových materiálů
- seznámení se způsobem odhadu významů na základě tvoření slov
- regionální varianty vybrané slovní zásoby tvoření slov – přípony -chen, -schaft

Gramatika

- slovosled ve větách hlavních, vedlejších, nepřímých otázkách
- vyjádření přání, domněnek
- nepřímé otázky
- množné číslo podstatných jmen
- prohloubení a systematizace vyjadřování českých pádů skloňováním, předložkami a skládáním, přivlastňovací pád
- zpodstatnělý infinitiv, zpodstatnělé přídavné jméno
- 2. pád u příjmení
- stupňování přídavných jmen
- pravidelné a nepravidelné skloňování bez členu
- skloňování se členem určitým, neurčitým
- přídavná jména s předponou un-
- přídavná jména s předložkovou vazbou
- další zájmena
- další nepravidelná slovesa, modální slovesa
- perfektum a préteritum pravidelných, nepravidelných sloves, sloves s odlučitelnou předponou, způsobových sloves
- konjunktiv II
- čas budoucí (Futur I)
- slovesa s předložkovou vazbou
- slovesa se dvěma předměty brauchen + zu + infinitiv
- příslovce místa, času, způsobu
- stupňování pravidelné, nepravidelné
- předložková příslovce
- opakování předložek
- spojky souřadící, podřadící, vícedílné spojky

Enviromentální výchova

- člověk a životní prostředí

Mediální výchova

- média a mediální produkce
- mediální produkty a jejich významy

Mezipředmětové vztahy

- ČJ – charakteristika osoby, popis, četba, média, mezijazyková interference
 - CJ – způsoby osvojování si cizího jazyka, mezijazyková interference
 - Geo – Česká republika, Evropa, svět, různé kultury
 - Bio – životní prostředí
-

- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života

Témata

- média, televize
- rady, zkušenosti
- školní časopis
- dobrovolnické práce
- místa pro festivaly
- party a její organizace
- potraviny, přísady, pokrmy, množství, balení
- život ve městě, život na venkově
- katastrofy, světové strany, počasí,
- životní prostředí
- dopravní prostředky
- cestování, cíle a možnosti cestování, programy EU
- ubytování, bydlení, stěhování
- orientace ve městě, pamětihodnosti
- dokumenty, formuláře
- rodinné situace, vztahy v rodině, aktivity v domácnosti, rodinné zvyklosti a oslavy

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí složitějším pokynům souvisejícím mj. s výkladem mluvnického učiva (gramatická terminologie);
- rozumí souvislým projevům vyučujícího a projevům dialogickým, včetně projevů reprodukováných;
- rozumí projevům svých vrstevníků pronášeným v hovorovém jazyce, případně i projevům dialektálně zabarveným;
- rozumí krátkému vyprávění a umí předvídat, co bude následovat;
- rozumí delším rozhovorům, pokud mluví zřetelně a standardní formou jazyka;
- čte potichu i nahlas přiměřeně náročné různorodé texty, včetně textů populárně naučných odpovídajících zájmům dané věkové skupiny;
- orientuje se v těchto typech textů, ve větší míře využívá logického odhadu, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu;

Tematické celky

Fonetika

- výslovnost cizích slov, zeměpisných názvů, slov přejatých

Slovní zásoba

- lexikální jednotky v souvislosti s poslechem a čtením doplňkových materiálů
- seznámení se způsobem odhadu významů na základě tvoření slov

Gramatika

- slovosled věty hlavní, vedlejší, nepřímé otázky, infinitivní konstrukce
- vyjádření doporučení a rad, podmínek a přání
- věty vztažné
- tvoření slov – přípony
- druhý pád podstatných jmen
- skloňování vlastních jmen
- zeměpisná podstatná a přídavná jména

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- poznání a pochopení kulturních diferencí
- mezilidské vztahy

Mediální výchova

- média a mediální produkce
- mediální produkty a jejich významy

-
- zvládá strategie čtení v souladu se sledovaným cílem výuky;
 - pochopí popis předmětu či situace, která není nová a o kterou se obzvláště zajímá;
 - pochopí v textu s aktuální tematikou hlavní závěry a nejdůležitější argumenty;
 - rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v krátkých novinových článcích;
 - rozumí jednoduchým sdělením a standardním dopisům;
 - v osobních dopisech rozumí všemu, co se týká událostí a dojmů a může udržovat pravidelný písemný styk;
 - umí z kontextu odhadnout význam neznámých slov

Produktivní řečové dovednosti

- logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- dokáže napsat formální dopis;
- dokáže požádat o informace k chystané akci;
- umí vytvořit prezentaci reáliím cizích zemí i k České republice;
- umí napsat e-mail, ve kterém reaguje na určité sdělení, dokáže formulovat dosavadní zkušenosti a vyžádat si doplňující informace;
- sdělí základní informace nebo hlavní myšlenky z přiměřeně dlouhého a přiměřeně náročného přečteného či vyslechnutého textu;
- souvisle a plynule pohovoří na známá témata, včetně jednoduchých témat týkajících se reálií;
- dokáže podat informace o nějaké události;
- dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a přidat vlastní názor

Interaktivní řečové dovednosti

- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků;
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích;
- je schopen se zapojit bez přípravy do rozhovoru o tématu, které je mu blízké;

- zpodstatnělá přídavná jména
- ukazovací zájmena
- vztažná zájmena ve všech pádech a po předložkách
- zájmenná příslovce
- trpný rod
- podmiňovací způsob v minulosti
- plusquamperfektum
- časová souslednost
- préteritum ve vyprávění
- závislý infinitiv
- dvoudílné předložky, předložky s druhým pádem

Témata

- média, komunikace na internetu
- nakupování na internetu a v obchodě
- názvy obchodů, nápisy
- nákupy (velikost, barva, cena)
- prezentace, statistiky
- vzdělání, studium
- pocity, sny
- rodina, vztahy
- konflikty, chování v konfliktních situacích
- vlastnosti přátel, význam přátelství pro život
- reálie německy mluvících zemí
- německy psaná literatura
- kultura německy mluvících zemí

Mezipředmětové vztahy

ČJ – reálie, popis, literatura, světoví spisovatelé

CJ – mezijazyková interference

Geo – příroda, životní prostředí, doprava

Právo – občanská a rodinná zodpovědnost, mezilidské vztahy

- umí se zeptat na cestu a orientuje se ve složitěji formulovaných pokynech;
- umí vyjádřit souhlas i zdvořile odmítnout;
- dokáže formulovat argumenty pro a proti ke známým tématům

Španělský jazyk

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova;
- v přiměřeném rozsahu slovní zásoby rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům a rozliší hlavní informace;
- v mluveném projevu rozliší jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy;
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály);
- rozumí číselným údajům, vlastním jménům, mezinárodním slovům a krátkým promluvám, mluví-li lidé pomalu a zřetelně;
- ve známých situacích rozumí základní informaci o čase a místu;
- rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího souvisejícím s organizací vyučovacího procesu, včetně návodu na typické činnosti a aktivity;
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu;
- čte potichu jednoduché texty obsahující převážně známé jazykové prostředky; při čtení používá abecední slovník učebnice;
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu;
- při čtení účelně využívá různé druhy slovníků;

Produktivní řečové dovednosti

- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace;

Tematické celky

Komunikace

- umí hláskovat, zeptat na význam slov
- umí pozdravit a rozloučit se, představit sebe i ostatní, zeptat se na jméno, národnost a odpovědět, říci, jakými mluví jazyky, poděkovat, omluvit se; zeptat se, když nerozumí
- umí pojmenovat věci ve třídě; říci, jaké jsou a jakou mají barvu; vyjádřit, co se kde nachází; říci, co se dělá v hodinách španělštiny, vyjádřit, že něco dělá rád nebo nerad (úvod), vyjádřit, proč se učí španělsky
- umí říci, co dělá o prázdninách, popsat prázdninový den a říci, kde se nachází osoby a věci a místa, porovnávat místa, říci, že je něco lepší nebo horší
- umí odpovědět na otázky týkající se povolání, říci, co kdo dělá v různých profesích, říci, čím chce být a proč, zeptat se na adresu, email a tel. č., vykat, hovořit o počasí
- umí určit příbuzenské vztahy, hovořit o rodině, zeptat se, kdy máte narozeniny a na věk, popsat vzhled a vlastnosti osob, zeptat se a říci, co nebo kdo je „nej“, umí určit datum
- umí říci, jaké má zájmy a co se mu líbí, vyjádřit souhlas a nesouhlas se zálibami ostatních, umí říci, co se mu líbí na druhých, umí hovořit o tom, jaké filmy se mu líbí
- umí popsat svůj běžný den, říci, co bude dělat, zeptat se a říci, kolik je hodin, sjednat si schůzku,

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizační a rozvojové procesy
- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Mezipředmětové vztahy

ZSV – práce, rodina

AJ – co mají společného a odlišného ŠJ a AJ

ČJ – co mají společného a odlišného ŠJ a ČJ, „false friends“

GEO – počasí, Evropské země, obyvatelé a jazyky, členění Španělska na autonomní oblasti

DEJ – reconquista, dobytí Alhambry

HV – zpěv španělských koled a jiných písní

MAT – čísla a číslovky, sčítání a odčítání v ŠJ

-
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text na běžná témata;
 - dokáže napsat gramaticky a formálně správně kratší písemný projev, formální i neformální text na jednoduché téma;
 - písemně obměňuje krátké probrané texty;
 - vyplňuje své základní údaje do formulářů;
 - formuluje písemně jednoduché otázky a odpovídá na ně;
 - přiměřeně a pohotově reaguje na různé situace běžného života své věkové skupiny;
 - při komunikaci používá základní kompenzační strategie pro překonávání jazykových obtíží;
 - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související;

Interaktivní řečové dovednosti

- dokáže jednoduše odpovědět na otázky, které mu jsou kladeny;
- jednoduše vyjádří, co se mu líbí, co má rád a co ne a dokáže se ptát druhých;
- dokáže reagovat na otázky rodilých mluvčích na známé a blízké téma;
- zvládne jednoduchou výměnu informací o všedních tématech (rodina, koníčky, průběh dne, jídlo a pití);
- dokáže při styku s lidmi o něco požádat, a pochopí, když někdo žádá jeho;
- poskytne informace s číselnými údaji;
- dokáže něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních

přijmout/odmítnout pozvání, zeptat se a říci, kdy a kde se koná událost, zeptat se na cestu a popsat ji

Slovní zásoba

- mezinárodní slova, číslovky do 10
- pozdravy, evropské země, národnosti a jazyky
- předměty ve třídě, přídavná jména, barvy
- prázdninové a volnočasové aktivity, části dne a každodenní činnosti, místa v přírodě a ve městě
- povolání a místa výkonu povolání, osobní údaje, čísla 10-100, světové strany, roční období, počasí
- rodina, příbuzenské vztahy, povahové vlastnosti, vzhled osob, měsíce
- záliby, zájmy, volný čas, druhy filmů, výrazy spojené s frekvencí
- město, místa ve městě, dopravní prostředky, předložky pro určení místa a času, orientace ve městě, dny v týdnu, školní předměty

Gramatika

- osobní zájmena, slovesa ser, llamarse a hablar, zápor ve větě, tázací zájmena ¿qué? ¿quién? ¿de dónde? ¿cómo?, národnosti a příd. jm. obyvatelská
 - určitý a neurčitý člen, rod a číslo podstatných jmen, přechylování a mn. číslo příd. jm, neosobní slovesný tvar hay, časování pravid. sloves v přít. č., slovesa tener a ver, tázací záj. ¿cuánto? ¿por qué?
 - nepravidelná slovesa estar, ir, hacer, decir, slovesa se změnou kmen. samohl., zvratná záj., zvratná slovesa, použití sloves ser-estar-hay, předložky de, en, a, spojky y, o, ni, pero, solo, por eso, příd. jm. buen(o), mal(o), srovnávání
 - přechylování pod. jm. určující povolání, vykání, zájmena usted, ustedes, tázací záj. ¿cuál?, nepravidelná sl. (conocer, traducir)
 - přívlastňovací záj. nesamostatná, předložka de, přísl. muy, bastante, un poco, nada, třetí stupeň příd.jm.
-

- slovesa gustar, encantar, interesar, záj. předmětu nepřímého, záj. s předložkou, vztažné záj. que, zápor ve větě, dvojí zápor, příslovce todo, mucho/muy, bastante, poco, un poco, nada (shrnutí)
- slovesná vazby ir a + inf., tener que + inf., poder + inf., slovesa se změnou kmen. samohl.(e-i), sl. ser pro určení místa a doby konání, předl. s přísl. urč. času, předl. se slovesem ir (shrnutí), vazba antesde/despues de + inf.

Reálie

- oficiální jazyky Španělska
- španělština ve světě
- Alhambra, Granada
- adresy ve Španělsku, počasí a příroda ve Španělsku, autonomní oblasti
- španělské svátky a oslavy, příjmení ve španělsky mluvícím světě
- Barcelona, zkrácené verze španělských jmen
- otevírací hodiny ve Španělsku, noční život ve Španělsku

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory;
- v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky;
- rozumí delším souvislým projevům vyučujícího i rodilého mluvčího pronášeným v přirozeném tempu;
- rozumí projevům reprodukováným ze zvukového záznamu, popř. videozáznamu;
- čte nahlas plynule a foneticky správně různorodé texty přiměřeného rozsahu;
- orientuje se v různých typech textů, využívá logického odhadu;
- rozumí jednoduchým pokynům, jsou-li formulovány postupně;

Tematické celky

Komunikace

- umí popsat věc, jejíž název nezná, určit, kde se věci nacházejí a komu patří, popsat dům/byt a jeho části, popsat výhody a nevýhody místa bydliště, říci, že je něco dovolené nebo zakázané
- umí vyprávět o stravovacích návycích, určit množství a balení potravin, umí někomu něco poradit, přikázat a zakázat, nakoupit potraviny, objednat v restauraci, popsat, z čeho se pokrm skládá
- umí říci, co dělal v minulosti, vyjádřit, jak se mu líbilo to, co prožil, vyprávět o svých cestách
- umí říci, co dělal dnes, tento týden, tento měsíc..., co už dělal/ještě/nikdy nedělal

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizační a rozvojové procesy
- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

-
- využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů;

Produktivní řečové dovednosti

- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty;
- dokáže samostatně napsat několik souvislých vět, např. popis předmětu, obrázku, tabulky, schématu;
- písemně i ústně vyjádří hlavní stručně hlavní myšlenky ze snadného vyslechnutého projevu nebo přečteného textu a srozumitelně ho reprodukuje;
- sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s probíranými tematickými okruhy;
- vyžádá si jednoduchou informaci
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace;
- umí vyjádřit, že ho něco těší či mrzí;
- umí používat výrazy vyjadřující pozdrav, prosbu, omluvu a poděkování;

Interaktivní řečové dovednosti

- samostatně vede jednoduchý dialog;
- v běžných situacích dokáže něco navrhnout, přijmout nebo odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu;
- bez větších obtíží reaguje na otázky, odpovídá a sám klade otázky na běžná témata a vyjádří svůj názor

- umí popsat hotelové služby a pokoj, rezervovat ubytování, dávat rady a doporučení, rozumí výstražným a zákaz. značkám, umí popsat stav věci a míst, umí požádat o pomoc
- umí pojmenovat obchody a zboží, hovořit o tom, co rád nosí, nakupovat oblečení, popsat práci s webovou stránkou, jak věci vypadají a vyjádřit svůj názor na ně
- umí říci, co je dobré a co špatné pro živ. prostředí, co dělá pro živ. prostředí, umí vyjádřit, co právě dělá, pojmenovat zvířata a popsat je, zeptat se, jak se někdo cítí

Slovní zásoba

- části domu/bytu/nábytek, přisl. a předl. pro určení polohy předmětu, předměty používané na cestách, fráze používané na návštěvách
- ovoce, zelenina, maso, ryby, sladkosti, nápoje, druhy obchodů s potravinami, množství a balení potravin, výrazy používané při nakupování, výrazy používané v restauraci
- výrazy pro hodnocení zážitků, slovesa vyjadřující zážitky z cest, příslovečná určení času vztahující se do minulosti
- fráze spojené s rezervací ubytování, hotelové služby a pokoj, výrazy spojené s přípravou cesty, příd. jm. popisující stavy věci a míst
- obchody a zboží, oblečení a jeho popis, výrazy spojené s nákupem online, číslovky 100-1000000
- výrazy pro popis životního prostředí, domácí a divoká zvířata, příd. jm. vyjadřující pocity a nálady, spojovací výrazy

Gramatika

- neurčitá zájmena algún, alguno, ningún, ninguno, zájmena předmětu přímého, použití sloves estar-hay, přívl. zájm. samostatná, neosobní vazby hay que, no se puede, está prohibido + inf.
- rozkazovací způsob - kladný a záporný pro 2. os. j. č., ukazovací záj. ese, postavení zájmen ve větě,

Multikulturní výchova

- psychosociální aspekty interkulturality
- vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Environmentální výchova

- člověk a životní prostředí

Mediální výchova

- média a mediální produkce

Mezipředmětové vztahy

BIO – životní prostředí, stravovací návyky

ZSV – ochrana živ. prostředí, fair trade

MAT – čísla a číslovky, základní matematické operace v SJ

GEO – Španělsko a Latinská Amerika

VV – výtvarná/grafická tvorba týkající se zemí Latinské Ameriky

HV – španělská hudba

- věty zvolací, spojka si + sl. v přít. čase, trpný rod a zvrtné se
- minulý čas jednoduchý pravidelných sloves, minulý čas jednoduchý nepravidelných sloves ser, ir, estar, hacer, tener
 - minulý čas složený (předpřítomný) = pretérito perfecto compuesto, rozdíl mezi pretérito perfecto a pretérito indefinido
 - rozkazovací zp. pro vykání, sloveso estar + příd. jm., vazba al + inf., předložky para, por, předložka a pro vyjádření vzdálenosti, spojky pero, sino, podmínovací způsob
 - neurčitá a záporná zájmena a příslovce, předmět přímý a nepřímý, zájmena předmětu přímého a nepřímého, sloveso parecer
 - gerundium, estar v přít. čase + gerundium, nepravidelná sl. v přít. čase, sloveso estar + příd. jm.(stavy osob)

Reálie

- národní park Picos de Europa
- tapas, typická španělská jídla a výrobky
- hudba ve Španělsku, písně španělsky zpívajících interpretů
- země Latinské Ameriky a jejich zajímavosti
- Yucatán, México
- Fair Trade a kolumbijská káva
- Galapágy

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce;
- rozumí pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje;
- rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných;
- pochopí obsah a smysl konverzace dvou rodilých mluvčích;

Tematické celky

Komunikace

- umí vyprávět o dětství, popisovat osoby, věci a místa v minulosti, pojmenovat některé běžně používané vynálezy, hovořit o tom, jak se změnil náš život, umí reagovat na zprávy, porovnat současný a minulý život
- umí hovořit o významných historických událostech, dokáže vyprávět příhody a zážitky

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- sociální komunikace
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- žijeme v Evropě

- porozumí běžným sdělením a hlášením z oblasti každodenního života (např. v dopravních prostředcích, na nádraží);
- čte nahlas, plynule a foneticky správně autentické texty;
- pochopí popis nějakého předmětu či situace, která pro něj není nová;
- pochopí v textu se známou tematikou nejdůležitější argumenty;
- rozumí hlavním myšlenkám komentářů a rozhovorů v novinách;

Produktivní řečové dovednosti

- vyhledává v textu informace;
- reprodukuje a obměňuje dialogy;
- volně reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text;
- umí napsat jednoduchý souvislý text k různým tématům z okruhu svých zájmů a vyjádřit své osobní názory a mínění;
- umí vyjádřit pocity jako smutek, radost, zájem, politování;
- dovede vyplňovat běžné formuláře;
- samostatně zformuluje dopis, odpověď na dopis, pozvánku;
- účelně pracuje se slovníkem;
- sdělí základní informace nebo hlavní myšlenky z přiměřeně dlouhého a přiměřeně náročného přečteného či vyslechnutého textu;
- souvisle a plynule pohovoří na známá témata, včetně jednoduchých témat týkajících se reálií;
- dokáže podat informace o nějaké události;
- dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a přidat vlastní názor;
- dokáže vyjádřit předpoklady týkající se budoucnosti;
- umí vyjádřit přání;

Interaktivní řečové dovednosti

- formuluje složitější otázky, odpovídá na ně a vyjádří vlastní názor;
- je schopen zapojit se do rozhovoru o tématu, které je mu blízké;
- je schopen vyjádřit své pocity a reagovat na cizí emoce;

z minulosti, dokáže vyprávět o vztazích a o tom, jak někoho poznal

- umí hovořit o tom, jak se slaví různé svátky, vyprávět, jak slaví narozeniny, pogratulovat, vyjádřit přání a potřeby, předat vzkaz, vyjádřit záměr a účel
- umí popsat vlastnosti osob, popsat, co by dělal v určité situaci, hovořit o mezilidských vztazích
- umí popsat zdravotní potíže a říci, co ho trápí, rozumí radám lékaře, umí hovořit o tom, jak pečovat o svůj vzhled, popsat pozice a polohy při cvičení
- umí vyprávět příhody a zážitky z minulosti, říci, co dělal v přesně určený okamžik v minulosti, vyjádřit děje, které se odehrávaly současně, vyjádřit děj, který byl přerušovaný nečekanou událostí, vyprávět nevšední a záhadné příhody, reprodukovat, co kdo řekl, slyšel nebo si myslel
- umí říci, jaké má zkušenosti, co zažil nebo nikdy nedělal, umí porozumět nabídce kurzů a klást otázky pro doplnění informací, vyjádřit přání a očekávání, co rád dělal a na co se těší, umí hovořit o svých schopnostech a dovednostech, vyjádřit, jak dlouho se něčemu věnuje, hovořit o zkušenostech se studiem ŠJ

Slovní zásoba

- témata spojená s dětstvím, výrazy charakterizující období minulosti, vynálezy a přístroje denního užití, fráze vyjadřující údiv, radost, překvapení
- události veřejného života, základní životní události, důležité okamžiky mezilidských vztahů
- svátky a oslavy, dárky, gratulace, vzkazy
- povahové vlastnosti, mezilidské vztahy, škola a vyučování, výrazy vyjadřující pocity vůči lidem, věcem a činnostem
- části lidského těla, zdrav. potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky, osobní hygiena a péče o vzhled, pohyby a cviky, výrazy uvozující všeobecná doporučení

- vzdělávání v Evropě a ve světě

Multikulturní výchova

- vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Mediální výchova

- média a mediální produkce
- mediální produkty a jejich významy
- role médií v moderních dějinách

Mezipředmětové vztahy

ZSV – mezilidské vztahy

BIO – části těla, nemoci, hygiena

ČJ – španělská a latinskoamerická literatura

DEJ – Inkové

GEO – země Latinské Ameriky

HV – salsa

AJ – spanglish

-
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů;
 - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života

- detektivní příběhy, záhadné a strašidelné příhody, příběhy námořníků a průzkumníků
- nevšední zážitky a extrémní sporty, slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti, studium cizího jazyka, gramatické termíny

Gramatika

- imperfektum, slovesné vazby s inf. (estar a punto de, acabar de, volver a, dejar de), tvoření příslovčí
- minulý čas jednoduchý (shrnutí), použití minulého času jednoduchého a imperfekta, předložka a s předmětem přímým (4.p.)
- vazba soler + inf., subjuntiv v přít. čase, použití subj. pro vyjádření přání ve vedlejších větách předmětných a účelových, zájmena předmětu přímého a nepřímého, que a qué (shrnutí)
- podmiňovací zp. a jeho použití, zpodstatňování příd. jm., neurčité záj. cualquiera, sl. jako gustar (molestar, dar pena, rabia..), předložkové vazby př. jm. a sl.
- rozkazovací zp. (shrnutí), zvrtná sl. (shrnutí), sl. ser a estar + př. jm. (shrnutí), podm. zp. pro vyjádření rad a doporučení, gerundium pro vyjádření způsobu a současně probíhajících dějů
- použití minulého času jednoduchého a imperfekta II, estar v imperfektu + gerundium, imperfektum v nepřímé řeči, člen (shrnutí)
- min. čas složený (opakování), použití subjuntivu II, slovesa venir-ir, traer-llevar, vazba llevar + gerundium, absolutní superlativ, tvoření zdobnělin

Reálie

- Říše Inků a Inkové dnes
 - Španělská a hispanoamerická literatura
 - Vánoce a jiné svátky ve šp. hovořících zemích, karneval v Bolívii
 - španělské časopisy o životech slavných a latinskoamerické telenovely, Argentina
 - salsa
 - dobytí Mexika
-

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Receptivní řečové dovednosti

- rozumí složitějším pokynům souvisejícím mj. s výkladem mluvnického učiva (gramatická terminologie);
- rozumí souvislým projevům vyučujícího a projevům dialogickým, včetně projevů reprodukováných;
- rozumí projevům svých vrstevníků pronášeným v hovorovém jazyce, případně i projevům dialektálně zabarveným;
- rozumí krátkému vyprávění a umí předvídat, co bude následovat;
- rozumí delším rozhovorům, pokud mluví zřetelně a standardní formou jazyka;
- čte potichu i nahlas přiměřeně náročné různorodé texty, včetně textů populárně naučných odpovídajících zájmům dané věkové skupiny;
- orientuje se v těchto typech textů, ve větší míře využívá logického odhadu, odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu;
- zvládá strategie čtení v souladu se sledovaným cílem výuky;
- pochopí popis předmětu či situace, která není nová a o kterou se obzvláště zajímá;
- pochopí v textu s aktuální tematikou hlavní závěry a nejdůležitější argumenty;
- rozumí nejdůležitějším bodům o aktuálních a známých tématech v krátkých novinových článcích;
- rozumí jednoduchým sdělením a standardním dopisům;
- v osobních dopisech rozumí všemu, co se týká událostí a dojmů a může udržovat pravidelný písemný styk;
- umí z kontextu odhadnout význam neznámých slov;

Produktivní řečové dovednosti

- logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- dokáže napsat formální dopis;
- dokáže požádat o informace k chystané akci;

Tematické celky

Komunikace

- umí vyjádřit, co se stane, jaké má plány a co kdy bude dělat, říci, co se stane a co udělá za určitých podmínek, informovat o tom, co někdo řekl, že se stane nebo že udělá
- umí popsat určitý vzdělávací systém, vyjádřit názor a informaci, kterou si není jist, hovořit o budoucích na sobě časově závislých dějích, říci, co se možná stane a co asi udělá
- umí hovořit o možnostech a podmínkách bydlení, popsat problémy a nehody v domácnosti, umí vyjádřit, jaké pocity v nás vzbuzuje to, co dělají druzí, umí zpochybnit a zamítnout informaci
- umí vyjádřit děje, které se staly před jiným dějem minulým, umí zhodnotit již známou skutečnost a vyjádřit svůj názor na ni, umí zahrnout do vyprávění o minulosti děje, které se staly před jiným dějem minulým
- umí reprodukovat informace, které zazněly; hovořit o problémech rozvojových zemí a navrhnout řešení; vyjádřit, co mu někdo řekl nebo poradil, aby udělal,

Slovní zásoba

- horoskop, pověry, náboženství
- studentský život, univerzita, obory studia, výuka, kurzy
- bydlení, domácí práce, nehody v domácnosti, potřeby a náčiní, architektura
- státy světa a jejich obyvatelé, doprava a cestovní ruch
- média a veřejný život, humanitární pomoc

Gramatika

- budoucí čas futuro imperfecto/futuro simple, použití bud. času a vazby ir a + infinitiv,

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- sociální komunikace
- morálka všedního dne
- spolupráce a soutěž

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globalizační a rozvojové procesy
- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- žijeme v Evropě
- vzdělávání v Evropě a ve světě

Mezipředmětové vztahy

ZSV – světová náboženství, rozvojové problémy a humanitární pomoc, politické systémy
GEO – státy světa a obyvatelé, cestovní ruch

-
- umí vytvořit prezentaci reáliím cizích zemí i k České republice;
 - umí napsat e-mail, ve kterém reaguje na určité sdělení, dokáže formulovat dosavadní zkušenosti a vyžádat si doplňující informace;
 - sdělí základní informace nebo hlavní myšlenky z přiměřeně dlouhého a přiměřeně náročného přečteného či vyslechnutého textu;
 - souvisle a plynule pohovoří na známá témata, včetně jednoduchých témat týkajících se reálií;
 - dokáže podat informace o nějaké události;
 - dovede srozumitelně hovořit o tématech každodenního života a přidat vlastní názor;

Interaktivní řečové dovednosti

- s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků;
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích;
- je schopen se zapojit bez přípravy do rozhovoru o tématu, které je mu blízké;
- umí se zeptat na cestu a orientuje se ve složitěji formulovaných pokynech;
- umí vyjádřit souhlas i zdvořile odmítnout;
- dokáže formulovat argumenty pro a proti ke známým tématům

- podmínková souvětí, časová souslednost s podmiňovacím způsobem
- časové věty cuando, en cuanto, hasta (que), antes de (que), subjuntiv pro vyjádření možnosti, hypotézy
- subjuntiv pro popření, zamítnutí (no creo que), subjuntiv pro vyjádření pocitů (me encanta que)
- předminulý čas – pluscuamperfecto, subjuntiv pro hodnocení skutečnosti (es una pena que), příd. jm. obyvatelská, použití pluscuamperfecta ve spojení s min. časem jednoduchým a imperfektem, slovesné vazby s infinitivem a gerundiem
- časová souslednost: předminulý čas, aunque + subjuntiv/indikativ, ponerse, quedarse, volverse, hacerse, convertirse en + příd. jm., přít. versus min. subjuntiv (imperfecto de subjuntivo), podmínková souvětí se subjuntivem imperfekta, nepřímá řeč, subjuntiv imperfekta pro vyjádření pocitů, tvoř. podstatných jmen

Reálie

- pověry ve Španělsku
 - možnosti programu Erasmus
 - možnosti studentského bydlení ve Španělsku
 - vlaková doprava ve Španělsku, cestovní ruch
 - politický systém ČR a Španělska, humanitární organizace
-

Matematika

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 4 hodiny týdně
2. ročník: 4 hodiny týdně
3. ročník: 4 hodiny týdně
4. ročník: 3 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika vychází z obsahu vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP G a navazuje svým vzdělávacím obsahem na výuku matematiky na základní škole. Je realizován celkově 15 hodinami rozloženými do jednotlivých ročníků 4 – 4 – 4 – 3 hodiny, přičemž v prvních třech ročnících se třída jednu hodinu týdně dělí na poloviny. V posledním čtvrtém ročníku si mohou žáci zvolit volitelný seminář Matematika+, jehož cílem je opakování a prohlubování učiva včetně přípravy na maturitu z matematiky a přijímací zkoušky na VŠ. Během celého studia mají zájemci možnost účastnit se matematických soutěží (Matematická olympiáda, Matematický klokan, Logická olympiáda, aj.). Žáci, kteří mají o matematiku zájem a směřují svá budoucí vysokoškolská studia do oborů, které vyžadují matematické znalosti a dovednosti, se mohou přihlásit v rámci profilové části k maturitní zkoušce z matematiky.

Výuka matematiky probíhá v kmenových učebnách či v multimediální učebně, kde je možné využít různé digitální technologie.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika rozvíjí a prohlubuje schopnost žáků chápat kvantitativní a prostorové vztahy v reálném světě. Výuka se zaměřuje na rozvoj abstraktního a analytického myšlení, logického usuzování a schopnosti formulovat a řešit problémy. Důraz je kladen na osvojení matematického aparátu, elementy matematického myšlení a deduktivní úvahy, které vedou k hlubšímu poznání a připravují žáky na další studium. Matematika podporuje kritické myšlení, schopnost hodnotit správnost závěrů a odhalovat klamné úvahy.

V rámci předmětu si žáci osvojí nejen teoretické koncepty, ale také praktické dovednosti pro aplikaci matematiky v různých oblastech lidské činnosti, jako jsou ekonomie, technika a společenské vědy. Matematika se tak ukazuje jako nástroj pro objektivní hodnocení skutečností a zlepšení rozhodování, přičemž moderní technologie hrají významnou roli v jejím uplatnění. Žáci také poznávají historický a kulturní význam matematiky, která je výsledkem dlouhého multikulturního vývoje, spojeného s významnými osobnostmi.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili:

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přesně a srozumitelně;
- formulovat a obhajovat své názory;
- schopnost řídit diskuzi;
- zpracovávat jednoduché odborné texty a materiály s matematickou tematikou.

Personální kompetence

- efektivně se učit a pracovat, vytvořit si reálný pracovní plán, stanovit jeho jednotlivé činnosti a postupy, jejich logickou posloupnost a časový harmonogram plnění, sledovat a vyhodnocovat jejich realizaci;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro plnění jednotlivých aktivit;
- využívat ke svému učení zkušenosti jiných lidí, konzultovat s nimi a učit se i na základě zprostředkovaných zkušeností;

Sociální kompetence

- pracovat v týmu v různých pracovních pozicích a rolích a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností.
- organizovat činnost ve skupinách a převzít zodpovědnost za činnost celé skupiny.

Kompetence k učení

- základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním;
- pracovat s chybou jako pozitivním prvkem, který vede k zamyšlení nad zvoleným postupem a správností výpočtu;
- využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických situacích běžného života;
- samostatnou práci s informacemi.

Kompetence k řešení problému

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému;
- získat informace potřebné k řešení problému;
- vytyčit strategii řešení a její varianty;
- zvážit klady a zápory jednotlivých způsobů řešení;
- vybrat optimální postup řešení a provést jej;
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu;
- pro řešení úkolu zvolit odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy;
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění reálných situací a používat je při řešení;
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a využít pro konkrétní řešení;
- provést reálný odhad výsledku řešení úkolu;
- sestavit ucelené řešení praktického úkolu na základě dílčích výsledků.

Kompetence občanské

- respektovat názory druhých, neprosazovat za každou cenu svůj zájem na úkor ostatních;
- provádět kritické hodnocení druhých taktně a uváženě;
- zodpovědnost při plnění povinností, ke studiu;

Digitální kompetence jsou zaměřené na:

- vhodnou volbu použití nových digitálních technologií při řešení problémů a osvojení si nových prostředí a nástrojů
- vytváření, vylepšování a propojování digitálního obsahu v různých formátech
- vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků v souladu se standardy daného předmětu
- využívání digitálních nástrojů při řešení problémů, k rutinním výpočtům i modelování konkrétních situací
- využívání vhodných aplikací a nástrojů určených pro zpracování a analýzu dat (např. tabulkové kalkulátory a software pro řízení báze dat)
- vhodné chování a bezpečnost v online prostředí, vymezení se vůči šíření toxického nebo zdraví ohrožujícího jednání
- vyhledávání a používání ověřených zdrojů a jejich citace v souladu s platnými normami

Formy a metody výuky

V hodinách je kladen důraz na procvičování a aplikaci probíraného učiva. Učitel vede žáky k systematickosti a vytrvalosti při hledání správného, úplného a optimálního řešení, k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce. Klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací. Doplnuje výklad názornými příklady. Zařazuje do vyučování práci s chybou a vede žáky k odhalování záměrných chyb. Různými formami soutěživosti vytváří při hodinách ovzduší aktivity a zapojuje maximální počet žáků do řešení úloh. Dostatečnou pozornost věnuje nejen nadprůměrně matematicky nadaným žákům, ale i žákům, kterým zvládnutí látky činí problémy.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání se řídí podle školského zákona a klasifikačním řádem školy. Nutnou podmínkou pro klasifikaci v daném období je kromě dostatečného počtu známek z kontrolních testů a případného ústního zkoušení také napsání všech stanovených čtvrtletních prací.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí- rozezná a zdůvodní chybu ve výpočtu- užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel- účelně využívá kalkulátor	Číselné výrazy <ul style="list-style-type: none">- numerické, aritmetické operace- odhady číselných výpočtů Dělitelnost	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti: co a jak mohou trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila
<ul style="list-style-type: none">- zapisuje výrazy s proměnnými- efektivně upravuje výrazy s proměnnými- určuje definiční obor výrazu- rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, dělí mnohočleny- zná z paměti vzorce pro druhé a třetí mocniny, dokazuje jejich správnost	Výrazy s proměnnou <ul style="list-style-type: none">- mnohočleny- lomené výrazy	Mezipředmětové vztahy <ul style="list-style-type: none">- fyzika – vzorce a jejich úpravy
<ul style="list-style-type: none">- provádí operace s mocninami a odmocninami- upravuje číselné výrazy s mocninami a odmocninami, odhaduje jejich výsledky- převádí operace s odmocninami na operace s mocninami s racionálním exponentem- aplikuje pravidla pro počítání s mocninami- počítá s velkými a malými čísly- používá exponenciální tvar čísla	Mocniny a odmocniny <ul style="list-style-type: none">- mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem- odmocniny	Mezipředmětové vztahy <ul style="list-style-type: none">- fyzika – exponenciální tvar čísla, fyzikální jednotky
<ul style="list-style-type: none">- zapisuje a určí množinu výčtem prvků, charakteristickou vlastností a množinovými operacemi- rozlišuje a zdůvodňuje vztah inkluze a rovnosti množin- určuje sjednocení, průnik a rozdíl množin- operuje s intervaly- řeší úlohy s pomocí Vennových diagramů	Množiny <ul style="list-style-type: none">- základní operace- intervaly- Vennovy diagramy	
<ul style="list-style-type: none">- používá správně logické spojky a kvantifikátory- rozezná, kdy je věta výrok, a určí pravdivostní hodnotu- užívá výroky obsahující slova každý, žádný, aspoň, právě, nejvýše a neguje je- čte a zapisuje matematická tvrzení s proměnnou a kvantifikátorem	Základní logické pojmy <ul style="list-style-type: none">- kvantifikátory- disjunkce, konjunkce, negace, implikace, ekvivalence	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)
<ul style="list-style-type: none">- užívá pojmy funkce, nezávisle a závisle proměnná, definiční obor, obor hodnot, graf- určí z grafu vlastnosti a druh funkce- rozezná sudou a lichou funkci a umí tento poznatek využít	Funkce <ul style="list-style-type: none">- základní vlastnosti, graf- pravoúhlá soustava souřadnic	

<ul style="list-style-type: none"> - řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy a ověřuje správnost jejich řešení - aplikuje vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru s využitím rozkladu na součin a vytýkání - načrtne graf funkce $y = ax + b$, $y = ax^2 + bx + c$ - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkce - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic - využívá poznatky o funkcích k řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy - modeluje závislosti reálných dějů pomocí funkcí - analyzuje a řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích, rovnicích a nerovnicích 	<p>Lineární rovnice a nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření neznámé ze vzorce, - slovní úlohy <p>Lineární funkce</p> <p>Kvadratické funkce, rovnice, nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - diskriminant - Vietovi vztahy - rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru - rovnice s neznámou pod odmocninou <p>Soustavy lineárních a kvadratických rovnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - početní a grafické řešení - soustavy dvou rovnic o dvou neznámých - slovní úlohy
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty - řeší lineární a kvadratické rovnice s absolutní hodnotou - načrtne graf funkce s absolutní hodnotou - využívá grafu k řešení rovnic a nerovnic 	<p>Absolutní hodnota</p> <ul style="list-style-type: none"> - graf, vlastnosti - rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou, - grafy funkcí lineárních a kvadratických s absolutní hodnotou
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne graf racionální funkce 1.stupně - modeluje závislosti pomocí funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	<p>Lineární lomená funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - nepřímá úměrnost - vlastnosti lineární lomené funkce

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - užívá základní pojmy a symbolický jazyk geometrie - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary - využívá náčrt při řešení planimetrických problémů 	<p>Základní planimetrické pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rovina a její části - úhly, trojúhelníky, čtyřúhelníky, mnohoúhelníky, kruh a kružnice - tečnové a tětíkové čtyřúhelníky <p>Množiny bodů daných vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> - úhly v kružnici, výpočet a konstrukce 	

- věta o středovém a obvodovém úhlu

- řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin bodů dané vlastnosti

- ověřuje řešení úlohy, diskutuje řešitelnost úlohy

- řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím shodných zobrazení

Konstrukční úlohy

- řešení pomocí množin bodů daných vlastností

Shodná zobrazení v rovině

- osová souměrnost a středová souměrnost

- posunutí

- otočení

Podobná zobrazení

- stejnolehlost

Konstrukční úlohy

- řešení pomocí shodných zobrazení

- řeší planimetrické úlohy motivované praxí

- řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem

- pracuje s iracionálními čísly a graficky je znázorní

- řeší pravoúhlý trojúhelník v aplikovaných úlohách

- načrtne grafy goniometrických funkcí

- formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkce

- využívá efektivně kalkulátor a matematický software

- využívá poznatky o funkcích k řešení rovnic, při určování kvantitativních vztahů

- graficky znázorňuje řešení rovnic a geometricky interpretuje vztahy mezi goniometrickými funkcemi

- modeluje závislosti reálných dějů pomocí funkcí

- aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí

- řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích, rovnicích, nerovnicích

Shodnost a podobnost trojúhelníků

Pythagorova věta a Euklidovy věty

Konstrukční úlohy

- řešení na základě výpočtu

Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku

- sinus, kosinus, tangens, kotangens

- slovní úlohy

Goniometrie základní pojmy

- orientovaný úhel

- oblouková míra

Goniometrické funkce

- definice, hodnoty, vlastnosti, grafy, transformace grafů, vztahy mezi goniometrickými funkcemi

- sinus a kosinus dvojnásobného úhlu

Goniometrické rovnice

- základní řešení

- elementární rovnice

- řešení složitějších rovnic s využitím goniometrických vzorců

Mezipředmětové vztahy

fyzika – mechanika

- využívá náčrt při řešení planimetrických problémů

- umí využít vztahů a trigonometrických vět pro řešení aplikovaných úloh

- v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravu výrazů, pracuje s proměnnými

- rozliší pojem proměnná, parametr, konstanta

- v jednodušších případech diskutuje řešitelnost a počet řešení lineární a kvadratické rovnice v závislosti na parametru

Trigonometrie

- sinová a kosinová věta

Obvody a obsahy rovinných obrazců

Lineární a kvadratické rovnice s parametrem

<ul style="list-style-type: none"> - definuje pojem vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a jeho velikost - zobrazuje vektory v soustavě souřadnic - rozlišuje vektorové a skalární veličiny - provádí operace s vektory - určuje odchylku dvou vektorů 	<p>Vektory v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - vektor, umístění vektoru, souřadnice vektoru, délka vektorů - operace s vektory početně a graficky - odchylka
<ul style="list-style-type: none"> - využívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, využívá geometrický význam koeficientů - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině 	<p>Analytické vyjádření přímky v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - parametrické vyjádření - obecná rovnice - směrnicový tvar <p>Polohové a metrické úlohy v rovině</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha bodu a přímky, dvou přímek - vzdálenost dvou bodů, bodu od přímky, vzdálenost dvou přímek - odchylka přímek

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - využívá charakteristických vlastností kuželoseček k analytickému vyjádření - z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky úlohy o vzájemné poloze přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu) - rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce předpisem - převádí obecnou rovnici kuželosečky na osovou nebo vrcholovou rovnici a naopak 	<p>Kuželosečky</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice, vlastnosti, analytické vyjádření kuželoseček - kružnice - elipsa - hyperbola - parabola - vzájemná poloha přímky a kuželosečky 	<p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - přesah do fyziky – optika, architektura
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne graf racionální funkce 1. stupně a mocninné funkce s celočíselným exponentem - aplikuje základní transformace grafu - vysvětlí vztah inverzních funkcí a využívá jejich vlastnosti - modeluje závislosti pomocí funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích 	<p>Mocninné funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - graf funkce, vlastnosti - funkce druhá odmocnina <p>Inverzní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - určování předpisu - vlastnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne graf funkce $y = a^x$, $y = \log_a x$ - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti funkcí - využívá vlastnosti funkcí při řešení rovnic 	<p>Exponenciální a logaritmické funkce a rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - graf, vlastnosti - dekadický logaritmus 	

<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - modeluje závislosti pomocí funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích - řeší graficky exponenciální a logaritmické rovnice, řešení ověřuje 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozený logaritmus - věty o logaritmech - základní logaritmické rovnice - obtížnější logaritmické a exponenciální rovnice řešené metodou substitute 	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá a definuje geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru - zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů v prostoru - určuje vzdálenosti a odchylky lineárních útvarů v prostoru - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů v prostoru - využívá náčrt při řešení problému - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii - řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii 	<p>Stereometrie</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní stereometrické pojmy - klasifikace těles a jejich vlastnosti - Eulerova věta - volné rovnoběžné promítání (hranol, jehlan) <p>Polohové vlastnosti útvarů v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - kolmost - vzájemné polohy přímek a rovin v prostoru - řez hranolu a jehlanu <p>Metrické úlohy v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - odchylka přímek a rovin - vzdálenost bodů přímek a rovin <p>Objemy a povrchy těles</p> <ul style="list-style-type: none"> - mnohostěny - rotační tělesa - Cavalieriův princip 	<p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití modelů, modelů ve 3D geometrii a 3D tisku
<ul style="list-style-type: none"> - využívá různých způsobů reprezentace kombinatorické úlohy - k řešení kombinatorických úlohy využívá kombinatorického pravidla součtu a součinu - upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) - čte a zapisuje výrazy se sumou a indexy 	<p>Kombinatorika</p> <ul style="list-style-type: none"> - elementární kombinatorické úlohy - pravidlo kombinatorického součinu a součtu - variace, permutace a kombinace (bez opakování) - Pascalův trojúhelník - binomická věta 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektivní řešení problémů: jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohou dále učit
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje klasickou a statistickou definici pravděpodobnosti - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti 	<p>Pravděpodobnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy pravděpodobnosti - náhodný jev a jeho pravděpodobnost - pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů 	

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Tematické celky

Průřezová témata a poznámky

<ul style="list-style-type: none"> - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností - modeluje závislosti posloupnostmi - řeší aplikační úlohy využitím poznatků o posloupnostech - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice - sčítá nekonečnou geometrickou řadu 	<p>Posloupnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - definice a vlastnosti posloupností, grafy - různé způsoby zadání posloupnosti: vzorec pro n-tý člen, rekurentní zadání <p>Aritmetická posloupnost Geometrická posloupnost Nekonečná geometrická řada Finanční matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché a složené úrokování 	
<ul style="list-style-type: none"> - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi na základě dat - volí a využívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá digitální výpočetní nástroje) - reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a graf, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k odlišným charakteristikám - realizuje statistické šetření, vyhodnocuje a prezentuje jeho výsledky 	<p>Statistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní statistické pojmy - třídění dat - charakteristiky polohy a variability (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, mezikvartilová odchylka, rozptyl, směrodatná odchylka) - grafické zpracování dat, tabulky, diagramy 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace a spolupráce v týmu (stanovení časového harmonogramu, rozdělení úkolů a odpovědnosti, otázka autorství a dopracování materiálů s ohledem na celek)
<ul style="list-style-type: none"> - užívá správně logické spojky a kvantifikátory, objasní stavbu matematické věty - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad, závěr a důsledek věty - rozliší správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení, uvádí protipříklady - užívá základní důkazové metody k důkazu jednoduchého matematického tvrzení 	<p>Logika</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s výroky - obměněná a obrácená implikace - důkazové metody - logické úlohy 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)
<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje komplexní čísla v algebraickém i goniometrickém tvaru - provádí operace s komplexními čísly - znázorňuje komplexní čísla v Gaussově rovině - řeší kvadratické rovnice v \mathbb{C} 	<p>Komplexní čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - algebraický a goniometrický tvar - operace s komplexními čísly - řešení rovnic v komplexním oboru 	

Fyzika

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 2 hodiny týdně

2. ročník: 2 hodiny týdně

3. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda obor Fyzika stanovené RVP G. Fyzika se vyučuje v prvních třech letech studia a má významné vazby s dalšími přírodovědnými předměty, zejména s matematikou, biologií a chemií. Hodinová dotace předmětu je dána učebním plánem.

Vyučovací předmět fyzika je postaven na akceleraci tří základních pohledů.

- Fyzika vede k pochopení základních jevů a zákonů přírody. Žáci se naučí chápat příčinné souvislosti u různých dějů v přírodě. Pochopí, že fyzikální poznání postupuje od pozorování a popisu jevů přes vytváření hypotéz, které jsou ověřovány cílenými experimenty a posléze k formulaci obecně platných zákonů. To pak pokračuje k hlubšímu pochopení struktury hmoty, chování a různorodosti vlastností látek i uspořádání vesmíru. Fyzika využívá nástroje matematiky při řešení teoretických úloh. V tomto předmětu je kladen důraz na teoretický a matematický popis přírodních jevů, na vytváření matematických modelů reality. Žáci si osvojí adekvátní matematické a grafické prostředky pro vyjadřování fyzikálních zákonů a zákonitostí.
- Žák získá představu, jak lze tyto poznatky využít prakticky, a to nejen ve strojírenství, elektrotechnice, medicíně a podobně, ale zejména v běžném praktickém životě.
- Během studia fyziky si žáci uvědomí, jak hluboký má fyzika význam při vývoji nových technologií a pochopí také globální charakter dopadů fyzikálních zákonitostí, uvědomí si i možnosti a rizika využití nebo zneužití znalostí z tohoto vědního oboru.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Žáci:

Kompetence k učení

- pracují hromadně, v týmech a také samostatně. Je rozvíjena jejich schopnost vyhledávat, hodnotit a zpracovat informace z různých informačních zdrojů. Učí se také své názory a teorie diskutovat a ověřené poznatky prezentovat
- učí se identifikovat pseudovědecké názory, které vznikají buď v důsledku manipulací, nebo jsou založené na nedostatečném pochopení problému a odporují výsledkům experimentů
- získávají zkušenosti jak s používáním analytických nástrojů, tak důsledným využíváním matematického aparátu k popisu přírodních jevů vede žáky k poznání, že k odhalení zákonitostí v přírodě lze dospět nejen přímým pozorováním a vlastní smyslovou zkušeností
- pracují s krátkodobými i dlouhodobými úkoly a učí se plánovat si svůj pracovní čas a prioritizovat úkoly tak, aby se nedostávali pravidelně do stresových situací, případně je efektivně zvládali
- dostávají průběžnou zpětnou vazbu tak, aby mohli včas korigovat používané metody učení

Kompetence k řešení problémů

- učí se strukturovaně popsat zkoumaný problém nebo téma a jasně ho ohraničit. Učí se rozeznávat důležité a okrajové konsekvence a určovat prioritní směry v řešení problémů, a přitom stále dodržet konvergentní směřování zkoumání. V případě slepé uličky však dokáží vědomě přehodnotit směr a cíl zkoumání
- používají postupy vedoucí od teoretického modelu k praktickým implikacím a experimentům, ale také syntetický přístup, tj. vytvářet obecné modely na základě jednotlivých pozorování a formulování parciálních hypotéz

- naučí se přirozenému citu pro fyzikální modely v běžném životě, tak, aby měli představu o rozměru kterékoli (fyzikální) situace
- hledají intuitivní přístupy k řešení situací a zároveň ověřují limity těchto pozorování
- dokáží se rozhodnout, kdy nahradí reálnou situaci zjednodušeným modelem
- chápou fyziku a ostatní přírodní vědy jako obecně platné a univerzální zákonitosti, které jsou i přes svou univerzálnost interpretovány vnímáním konkrétního člověka

Kompetence komunikativní

- využívají v individuální práci základní komunikační dovednosti. Učí se cíleně ověřovat své hypotézy, diskutovat o různých možnostech řešení problému, a nakonec jasně prezentovat svá zjištění
- učí se pracovat ve skupině a přispívat k formování komunikace ve skupině jako týmové záležitosti. Moderují a účastní se diskusí v takto formovaném týmu a drží neustále směr diskuse i priority řešených témat podle základního zadání skupiny
- v individuální i hromadné komunikaci, a to verbální i neverbální, procvičují zásady asertivní komunikace a rozeznávají základní komunikační styly, včetně pasivně-agresivního a používají adekvátní komunikační prostředky vycházející z pochopení příčin
- přijímají kritiku a emoce s ní spojené tak, aby pro ně nebyly zdrojem stresových situací, ale podnětem, který je může obohatit a posunout

Kompetence sociální a personální

- jsou vedeni k pochopení, respektování a využití základních principů leadershipu a týmových rolí
- používají při týmových úkolech principy plánování práce, prioritizace úkolů a time managementu a jeho základních nástrojů
- rozvíjí své logické myšlení a také emoční inteligenci při řešení fyzikálních problémů a jejich průmětu do praxe
- dodržují zásady psychohygieny a chápou metody práce se stresem

Kompetence občanská

- tvoří obecná řešení, což vede k podpoře žáků v nutnosti hledat i v životě řešení, která upřednostňují zájem obecný před dílčím
- jsou vedeni k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života
- nacvičují tvorbu číselných odhadů a výpočtů a odhadů chyby výsledku. To je vede k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor
- trvalým pobytem v prostředí otázky a problému si zvykají na postoj otevřený, nebojácný a tolerantní a na umění spíše než „na straně vzniklého problému“ stát vždy „na straně jeho řešení“

Kompetence k podnikavosti

- se dostávají v prostředí otázek a odpovědí k aktivnímu vztahu k dění okolo něho
- je pěstován pozitivní vztah k čestnému a úspěšnému podnikání především oceněním samostatné i skupinové práce
- jsou podněcováni k účasti v odborných středoškolských soutěžích a seznamování pravidelně s úspěchy jejich vrstevníků
- mají možnost pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací, a tím je posilována jejich zručnost

Kompetence digitální

- správně a na odpovídající úrovni pracují s veřejnými zdroji informací, jsou schopni informace vyhledávat, hodnotit, třídít a používat
- jsou schopni používat obecné i odborné softwarové nástroje a dodržovat zásady digitální bezpečnosti
- používají sdílené nástroje pro práci ve skupinách a pro odevzdávání vytvořených dokumentů

Formy a metody výuky

Výuka je vedena formou jedné společné a jedné dělené hodiny týdně. V rozdělené hodině jsou využívány praktické ukázky, demonstrace a pokusy.

Kromě toho žáci pracují na dlouhodobých úkolech, a to jednak individuálně a jednak v týmech s následnou prezentací výsledků práce.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- utváří si představu o fyzikálním způsobu chápání světa- v konkrétních příkladech překládá lidskou zkušenost do fyzikálního jazyka	Fyzika a přírodní vědy <ul style="list-style-type: none">- obsah, význam, metody, jazyk fyziky- matematický aparát- metody zkoumání	Environmentální výchova Člověk a příroda <ul style="list-style-type: none">- Vztah fyziky k dalším přírodním vědám (biologie, chemie, geologie). Dopady fyzikálních objevů na životní prostředí. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
<ul style="list-style-type: none">- používá základní veličiny SI při posuzování reálných situací- užívá měřicí jednotky SI, má povědomí o jiných jednotkách- určí číselnou hodnotu a jednotku dosazením do obecného vztahu- registruje společný znak veličin typu rychlost- měří a počítá délku, plošný obsah, objem, hmotnost a hustotu předmětů, úhel- zobecňuje svou představu o veličinách- rozpozná vektorovou veličinu	Soustavy veličin a jednotek <ul style="list-style-type: none">- základní veličiny- délka, čas, hmotnost (úhel)- násobné jednotky a díly- číselné a algebraické výrazy- rychlost, úhlová rychlost, zrychlení, síla- veličiny skalární a vektorové	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Člověk a společnost <ul style="list-style-type: none">- Historický vývoj fyzikálních teorií a jejich vliv na společnost- Etické aspekty vědeckého pokroku (např. jaderná energie, umělá inteligence)- Fyzikální principy v technologiích každodenního života
<ul style="list-style-type: none">- využívá představy hmotného bodu při řešení úloh- rozhodne, o jaký druh pohybu se jedná- používá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybu při řešení úloh včetně problémových- sestrojí grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase a využívá tyto grafy k řešení úloh	Kinematika – hmotný bod <ul style="list-style-type: none">- trajektorie, dráha, pohyby přímočaré a křivočaré- průměrná a okamžitá rychlost, zrychlení- rovnoměrný přímočarý pohyb, rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený pohyb- volný pád- rovnoměrný pohyb po kružnici	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none">- Fyzika v dopravě- Principy pohybu a bezpečnost v dopravě (brzdná dráha, odstředivá síla v zatáčkách)- Aerodynamika a energetická účinnost dopravních prostředků- Elektromobilita a budoucnost dopravy
<ul style="list-style-type: none">- uvede příklady pohybových a deformačních účinků síly na těleso- určí výslednici dvou sil působících v jednom bodě- používá Newtonovy pohybové zákony pro předvídaní nebo vysvětlení pohybu tělesa při působení sil (tíhové, tlakové, tahové, třecí) a při řešení úloh- využívá zákon zachování hybnosti při řešení úloh a problémů včetně úloh z praxe- využívá rozkladu sil k řešení úloh a problémů	Dynamika hmotného bodu a více hmotných bodů <ul style="list-style-type: none">- síla jako fyzikální veličina, skládání a rozklad sil- první Newtonův pohybový zákon- druhý Newtonův pohybový zákon- tíhová síla, tíha tělesa- hybnost a její změna, impuls síly- třetí Newtonův pohybový zákon- zákon zachování hybnosti- dostředivá síla- smykové tření, valivý odpor	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Člověk a společnost <ul style="list-style-type: none">- Historický vývoj fyzikálních teorií a jejich vliv na společnost- Metody pozorování a myšlení

<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá zrychlení tělesa na nakloněné rovině - uvede příklady užitečného a škodlivého tření v praxi - vysvětlí na konkrétním příkladu Galileiho princip relativity 	<ul style="list-style-type: none"> - inerciální vztažné soustavy 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady, kdy těleso koná a kdy nekoná práci - určí práci stálé síly výpočtem - zná souvislost změny kinetické energie s mechanickou prací - zná souvislost změny potenciální tíhové energie s mechanickou prací v tíhovém poli Země - využívá zákona zachování mechanické energie při řešení úloh a problémů včetně úloh z praxe - řeší úlohy z praxe s použitím vztahů pro výkon a účinnost 	<p>Mechanická práce a energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechanická práce stálé síly - kinetická energie a její změna - potenciální energie tíhová a její změna - zákon zachování mechanické energie - výkon, příkon, účinnost 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzika v dopravě - Principy pohybu a bezpečnost v dopravě (brzdná dráha, odstředivá síla v zatáčkách) - Aerodynamika a energetická účinnost dopravních prostředků - Elektromobilita a budoucnost dopravy
<ul style="list-style-type: none"> - řeší konkrétní úlohy pro výpočet gravitační síly - zakreslí síly vzájemného gravitačního působení - rozlišuje pojmy gravitační a tíhová síla, tíha - řeší jednoduché úlohy na svislý a vodorovný vrh - řeší úlohy použitím druhého a třetího Keplerova zákona 	<p>Gravitační pole</p> <ul style="list-style-type: none"> - gravitační síla, Newtonův gravitační zákon - tíhová síla, tíha, tíhové zrychlení - pohyb těles v homogenním tíhovém poli - Keplerovy zákony 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzika a sport - Mechanika pohybu v různých sportech (balistika, dynamika, aerodynamika) - Biomechanika lidského těla a fyzikální principy tréninku - Materiálové inženýrství ve sportovním vybavení
<ul style="list-style-type: none"> - popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa - řeší úlohy na moment síly a momentovou větu (rovnováha na páce, kladce a kole na hřídeli) - zkonstruuje výslednici dvou různoběžných sil působících v různých bodech tuhého tělesa - určí výslednici dvou souhlasně rovnoběžných sil a dvou nesouhlasně rovnoběžných sil - řeší úlohy na dvojici sil, rozklad sil a stabilitu tělesa 	<p>Tuhé těleso</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuhé těleso, jeho posuvný a otáčivý pohyb kolem pevné osy - moment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů sil, momentová věta - skládání sil působících v různých bodech tuhého tělesa, dvojice sil; rozklad síly na dvě složky - těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa - kinetická energie tuhého tělesa, moment setrvačnosti - tělesa vzhledem k ose otáčení 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzika a sport - Mechanika pohybu v různých sportech (balistika, dynamika, aerodynamika) - Biomechanika lidského těla a fyzikální principy tréninku - Materiálové inženýrství ve sportovním vybavení
<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní rozdíly mezi ideální a reálnou tekutinou - používá vztahu pro výpočet tlaku a tlakové síly - řeší úlohy užitím Pascalova a Archimedova zákona - vysvětlí funkci hydraulického lisu a brzd - vysvětlí funkci barometru - stanoví chování tělesa v tekutině porovnáním hustot - řeší úlohy z praxe použitím rovnice kontinuity 	<p>Tekutiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - shodné a rozdílné vlastnosti kapalin a plynů - tlak v kapalinách a plynech - tlak v kapalinách vyvolaný vnější silou, Pascalův zákon - tlak vzduchu vyvolaný tíhovou silou - vztlaková síla, Archimedův zákon - proudění kapalin a plynů, proudnice - objemový průtok, rovnice kontinuity 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzika a každodenní život - Fyzika vaření a pečení (vztahy mezi teplotou, tlakem a skupenstvím)

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek - vysvětlí rozdíly mezi skupenstvími z hlediska vztahu vnitřní kinetické a vnitřní potenciální energie částic - uvede příklady stavových změn a rovnovážných stavů - převádí teplotu z Celsiovy stupnice do Kelvinovy stupnice a naopak - řeší úlohy na výpočet látkového množství, počtu částic v homogenním tělese, molární hmotnosti, molárního objemu 	<ul style="list-style-type: none"> - energie proudící vody <p>Základní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> - kinetická teorie látek - potenciální energie částic, modely struktury látek - stavové veličiny, rovnovážný stav, rovnovážný děj - teplota a její měření, termodynamická teplota - veličiny popisující soustavu částic z hlediska molekulové fyziky (relativní atomová a molekulová - hmotnost, hmotnostní konstanta, látkové množství, - Avogadrova konstanta, molární hmotnost, molární objem 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Fyzika a každodenní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fyzika vaření a pečení (vztahy mezi teplotou, tlakem a skupenstvím)
<ul style="list-style-type: none"> - zná složky vnitřní energie a uvede příklady její změny - řeší úlohy na změnu vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou - interpretuje fyzikální význam měrné tepelné kapacity - sestaví kalorimetrickou rovnici a řeší úlohy na její použití - řeší úlohy z praxe na použití 1. termodynamického zákona - uvede příklady na vedení tepla, proudění tepla a tepelné záření vyhledáním součinitele tepelné vodivosti rozhodne o tepelné kvalitě materiálu 	<p>Práce a teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnitřní energie tělesa a soustavy těles a její změna konáním práce a tepelnou výměnou - teplo, tepelná kapacita, měrná tepelná kapacita - kalorimetrická rovnice - první termodynamický zákon - přenos vnitřní energie 	<p>Mediální výchova</p> <p>Mediální gramotnost a kritické myšlení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozpoznávání dezinformací o fyzice (např. perpetuum mobile, konspirační teorie o vesmíru) - Interpretace dat a grafů, správná práce s vědeckými zdroji - Popularizace vědy a její rizika

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - popíše postup, kterým se zjistí, zda plyn je nebo není ideální - využívá stavovou rovnici ideálního plynu o stálé hmotnosti při řešení problémů spojených s jeho stavovými změnami - vyjádří graficky vzájemnou závislost stavových veličin – stavové změny ideálního plynu z energetického u jednotlivých tepelných dějů (p-V, p-T a V-T) 	<p>Struktura a vlastnosti plynů</p> <ul style="list-style-type: none"> - ideální plyn, střední kvadratická rychlost - tlak ideálního plynu - stavová rovnice ideálního plynu pro konstantní - hmotnost plynu, speciální případy této rovnice - jednoduché děje s ideálním plynem - stavové změny ideálního plynu z energetického hlediska, adiabatický děj 	<p>Osobnostní a sociální výchova.</p> <p>Molekulová fyzika a termika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na výpočet práce plynu při stálém tlaku 	<p>Kruhový děj s ideálním plynem</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce plynu při stálém a proměnném tlaku - kruhový děj 	<p>Environmentální výchova.</p> <p>Fyzika a ekologie</p>

<ul style="list-style-type: none"> - určí práci plynu pro jednoduché tepelné děje a znázorní kruhový děj složený z jednoduchých tepelných dějů, určí horní mez účinnosti - popíše činnost parní turbíny a spalovacích motorů 	<ul style="list-style-type: none"> - druhý termodynamický zákon - tepelné motory (parní turbína, spalovací motory) 	<ul style="list-style-type: none"> - Znečištění ovzduší a fyzikální procesy v atmosféře (inverze, smog) - Hluková a světelná zátěž a její vliv na životní prostředí - Fyzikální metody čištění vody a ovzduší
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady monokrystalů, polykrystalů, amorfních látek a polymerů a vyjmenuje některé jejich vlastnosti a použití - uvede příklady jednoduchých typů deformací - řeší úlohy s použitím Hookova zákona - vyhledá v tabulkách meze pevnosti různých materiálů a porovná je z hlediska jejich pevnosti - řeší úlohy na teplotní délkovou a objemovou roztažnost pevných těles - uvede příklady praktické aplikace teplotní roztažnosti 	<p>Struktura a vlastnosti pevných látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - krystalické a amorfní látky, ideální krystalová mřížka, typy základních kubických buněk - deformace pevného tělesa, síla pružnosti, normálové - napětí, relativní prodloužení, jednoduché deformace - Hookův zákon pro pružnou deformaci tahem, mez pružnosti a mez pevnosti - teplotní roztažnost pevných těles 	<p>Environmentální výchova.</p> <p>Fyzika ve stavebnictví a materiálovém inženýrství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanika materiálů (pevnost, pružnost, odolnost) - Fyzikální vlastnosti stavebních materiálů a jejich využití (tepelná izolace, akustika) - Moderní stavební technologie a chytré budovy
<ul style="list-style-type: none"> - uvede vlastnosti povrchové vrstvy - zdůvodní zakřivení povrchu kapaliny u stěny nádoby - uvede příklady z praxe na kapilární elevaci a depresi - řeší úlohy na teplotní objemovou roztažnost kapalin a změnu hustoty kapaliny s teplotou - uvede příklady z praxe, kdy je třeba počítat s teplotní roztažností kapalin a kdy se tohoto jevu využívá 	<p>Struktura a vlastnosti kapalin</p> <ul style="list-style-type: none"> - povrchová vrstva kapaliny - povrchová síla, povrchové napětí - jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny, kapilarita - teplotní objemová roztažnost kapalin 	<p>Environmentální výchova.</p> <p>Fyzika ve stavebnictví a materiálovém inženýrství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanika materiálů (pevnost, pružnost, odolnost) - Fyzikální vlastnosti stavebních materiálů a jejich využití (tepelná izolace, akustika) - Moderní stavební technologie a chytré budovy
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší děje: změna skupenství, chemická změna a rozpouštění látky - řeší úlohy s použitím vztahů pro skupenské teplo - interpretuje fyzikální význam měrného skupenského tepla - popíše, jak určí, zda pára je sytá nebo přehřátá - vysvětlí princip tlakového hrnce - rozumí veličinám, které popisují vodní páru v atmosféře 	<p>Změny skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - tání a tuhnutí - sublimace a desublimace - vypařování, var, kapalnění - sytá a přehřátá pára - vodní pára v atmosféře 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kmitavých pohybů z praxe - popíše souvislost harmonického pohybu s rovnoměrným pohybem bodu po kružnici - řeší úlohy s použitím vztahu pro okamžitou výchylku kmitavého pohybu bodu (tělesa) - sestrojí graf závislosti okamžité výchylky na čase a dovede v tomto grafu číst 	<p>Mechanický oscilátor</p> <ul style="list-style-type: none"> - kmitavý pohyb, harmonické kmitání - veličiny popisující kmitavý pohyb - dynamika kmitavého pohybu, síla pružnosti - kyvadlo - přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání - nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.</p> <p>Věda a technika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplikace fyziky v medicíně (rentgen, magnetická rezonance) - Moderní technologie a jejich principy (laser, nanotechnologie, kvantové počítače) - Význam fyzikálního výzkumu pro průmysl

-
- řeší úlohy s použitím vztahu pro dobu kmitu pružiny a matematického kyvadla
 - uvede praktické příklady projevu rezonance
-

- popíše vznik vlnění v pružném látkovém prostředí
 - ilustruje na příkladech druhy vlnění
 - využívá vztahu mezi λ , f a rychlosti vlnění při řešení konkrétních problémů včetně úloh z praxe
 - objasní vznik stojatého vlnění
 - řeší úlohy na Snellův zákon
 - uvede příklady, kdy lze pozorovat ohyb vlnění
-

Mechanické vlnění

- vznik a druhy vlnění, vlna, vlnová délka, frekvence
 - interference vlnění
 - odraz vlnění v řadě bodů, stojaté vlnění, chvění
 - odraz a lom vlnění, Snellův zákon
 - ohyb mechanického vlnění
-

Mediální výchova

Mediální gramotnost a kritické myšlení

- Rozpoznávání dezinformací o fyzice (např. perpetuum mobile, konspirační teorie o vesmíru)
 - Interpretace dat a grafů, správná práce s vědeckými zdroji
 - Popularizace vědy a její rizika
-

- rozliší, kdy jde o zvuk, ultrazvuk, infrazvuk;
 - řeší úlohy, ve kterých se vyskytuje veličina rychlost zvuku
 - zná základní charakteristiky tónu, umí rozhodnout, který ze dvou tónů má větší výšku
 - vysvětlí vznik ozvěny
 - uvede příklady využití ultrazvuku
 - dovede se chránit před nadměrným hlukem
-

Zvuk

- zdroje, šíření a rychlost zvuku
 - vlastnosti zvuku (výška, barva, hlasitost, akustická intenzita, pohlcování zvuku)
 - ultrazvuk a infrazvuk
-

Mediální výchova

Fyzika a umění

- Akustika v hudbě a zvukové efekty
-

- popíše vlastnosti elektricky nabitých těles
 - chápe elektrické pole jako zprostředkovatele interakce
 - řeší úlohy na výpočet síly z Coulombova zákona
 - popíše elektrické pole pomocí veličin E , U graficky
 - zelektruje těleso elektrostatickou indukcí
 - řeší úlohy na výpočet kapacity deskového kondenzátoru a na jednoduchá zapojení s kondenzátory
-

Ele náboj a elektrické pole

- elektrický náboj, elektrostatické silové působení, Coulombův zákon
 - elektrické pole, intenzita elektrického pole
 - práce v elektrickém poli, elektrické napětí
 - elektrostatická indukce
 - kapacita vodiče, kondenzátor, spojování kondenzátorů, energie kondenzátoru
-

Mediální výchova

Fyzika a informatika

- Kvantové počítače a principy kvantové mechaniky
 - Elektromagnetismus v komunikačních technologiích (Wi-Fi, mobilní sítě)
 - Kryptografie a bezpečnost dat založená na fyzikálních principech
-

- rozliší elektromotorické napětí (napětí na prázdko) od svorkového napětí
 - řeší úlohy na vztah pro ustálený proud
 - nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu a zapojí obvod podle tohoto schématu
 - změří napětí a proud v elektrickém obvodu
 - určí odchylku a relativní odchylku při měření U a I
-

Elektrický proud

- elektrický proud jako děj a jako veličina
 - elektrický zdroj napětí, přeměny energie v jednoduchém obvodu
-

Mediální výchova

Fyzika a informatika

- Kvantové počítače a principy kvantové mechaniky
 - Elektromagnetismus v komunikačních technologiích (Wi-Fi, mobilní sítě)
 - Kryptografie a bezpečnost dat založená na fyzikálních principech
-

- využívá Ohmův zákon pro část obvodu i pro uzavřený obvod při řešení úloh a praktických problémů
 - vysvětlí pokles elm. napětí zdroje při jeho zatížení
-

Elektrický proud v kovech

- Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor, rezistivita
 - odpor kovu jako funkce teploty, supravodivost
-

Osobnostní a sociální výchova.

Elektrický proud a jeho mezioborové souvislosti

<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na vztah pro odpor, práci a výkon - řeší jednoduché úlohy s použitím Kirchhoffových zákonů - zapojí rezistory sériově a paralelně - používá reostat a potenciometr k regulaci U, I - vysvětlí zkrat a funkci pojistek 	<ul style="list-style-type: none"> - spojování rezistorů - Ohmův zákon pro uzavřený obvod - regulace proudu a napětí - Kirchhoffovy zákony - elektrická práce a elektrický výkon 	<ul style="list-style-type: none"> - Fyzika a chemie – Elektrochemie (baterie, palivové články, elektrolýza) - Fyzika a biologie – Elektrické signály v nervové soustavě, princip EEG a EKG - Fyzika a informatika – Elektronické obvody, procesory, základní principy počítačové techniky - Fyzika a technika – Elektromotory, generátory, přenos elektrické energie - Fyzika a společnost – Historický vývoj elektřiny (Edison, Tesla), elektrifikace a její dopad na civilizaci - Fyzika a ekologie – Udržitelné zdroje elektrické energie, efektivita spotřebičů a úspory energie
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak liší elektrické vlastnosti kovů, polovodičů a izolantů - objasní vznik hradlové vrstvy - nakreslí schéma zapojení diody a provede zapojení - změří voltampérovou charakteristiku diody 	<p>Elektrický proud v polovodičích</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem polovodiče, termistoru, fotorezistoru - vlastní a příměsové polovodiče - přechod PN, polovodičová dioda, diodový jev 	<p>Osobnostní a sociální výchova.</p> <p>Fyzika v elektrotechnice a elektronice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Principy polovodičů a funkce základních elektronických součástek (diody, tranzistory, integrované obvody) - Elektromagnetické pole a jeho využití v moderních technologiích - Optoelektronika (laser, LED, fotovoltaické články)
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi vedením proudu v kovech a kapalinách - řeší úlohy s použitím Faradayových zákonů - zná princip galvanického a lithiového článku a akumulátoru - vysvětlí praktické použití elektrolýzy 	<p>Elektrický proud v kapalinách</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrolyt, elektrolytická disociace, elektrolýza - Faradayovy zákony pro elektrolýzu, použití - galvanické články, akumulátory 	<p>Mediální výchova</p> <p>Fyzika a kriminalistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Balistika a forenzní fyzika - Analýza otisků prstů a materiálové stopy - Detekce lži a fyzikální metody vyšetřování
<ul style="list-style-type: none"> - popíše jednotlivé druhy výboje - uvede příklady praktického použití výbojů v plynech - uvede příklady použití vlastností elektronového svazku v praxi 	<p>Elektrický proud v plynech a ve vakuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - nesamostatný a samostatný výboj v plynu - samostatný výboj v plynu za atmosférického a sníženého tlaku - katodové a kanálové záření, emise elektronů - obrazovka 	

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

Tematické celky

Průřezová témata a poznámky

- chápe magnetické pole jako zprostředkovatele interakce
- popíše, popř. nakreslí chování magnetky v magnetickém poli permanentního magnetu, vodiče s proudem a v magnetickém poli Země
- znázorní indukčními čarami magnetické pole permanentního magnetu, vodiče s proudem a cívky s proudem
- určí směr a velikost magnetické síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem

Stacionární magnetické pole

- magnetické pole vodiče s proudem
- magnetická síla, magnetická indukce
- magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem
- magnetické pole cívky
- částice s nábojem v magnetickém poli

Osobnostní a sociální výchova.

Magnetické pole - Mezioborové souvislosti

- **Fyzika a chemie** – Magnetické vlastnosti látek, magnetická rezonance v chemii (NMR spektroskopie)
- **Fyzika a biologie** – Magnetorecepce u zvířat (navigace ptáků, mořských želv), vliv magnetického pole Země na život
- **Fyzika a informatika** – Pevné disky, magnetická paměťová média, princip magnetického záznamu dat
- **Fyzika a technika** – Elektromotory, transformátory, magnetická levitace (Maglev vlaky)
- **Fyzika a medicína** – Magnetická rezonance (MRI), její principy a využití v diagnostice
- **Fyzika a astronomie** – Magnetická pole hvězd a planet, sluneční skvrny, Van Allenovy radiační pásy

-
- demonstruje vznik indukovaného napětí jednoduchými pomůckami
- vysvětlí podstatu jevu elektromagnetická indukce
- vysvětlí směr indukovaného proudu užitím Lenzova zákona
- řeší jednoduché úlohy užitím Faradayova zákona
- uvede příklady užití elektromagnetické indukce

Nestacionární magnetické pole

- elektromagnetická indukce
- magnetický indukční tok
- Faradayův zákon elektromagnetické indukce
- indukovaný proud
- vlastní indukce, indukčnost

- nakreslí grafy závislosti proudu a napětí na čase pro všechny jednoduché obvody st proudu s R, L, C
- rozlišuje okamžitou, maximální a efektivní hodnotu napětí a proudu
- řeší úlohy na výpočet střední hodnoty výkonu stř. proudu a na výpočet práce z činného výkonu
- popíše a objasní činnost alternátoru, dynama, trojfázového generátoru, elektromotoru, transformátoru
- rozlišuje fázové a sdružené napětí, zná tyto hodnoty u spotřebitelské sítě
- uvede příklady elektromotorů v domácnosti
- řeší úlohy na použití rovnice transformátoru

Střídavý proud

- obvod střídavého proudu s rezistorem
- výkon střídavého proudu v obvodu s rezistorem
- obvod střídavého proudu s cívkou
- výkon střídavého proudu v obvodu s cívkou
- obvod střídavého proudu s kondenzátorem
- výkon střídavého proudu v obvodu s impedancí
- generátor střídavého napětí (alternátor), dynamo
- trojfázový generátor a trojfázová soustava střídavého napětí
- elektromotor (stejnoseměrný, střídavý, trojfázový)
- transformátor
- přenos elektrické energie

-
- uvede příklady transformace nahoru a dolů
 - zdůvodní transformaci nahoru při dálkovém přenosu elektrické energie
 - porovná jednotlivé typy elektráren podle účinnosti a vlivu na životní prostředí
-

- popíše jevy v oscilačním obvodu LC
- zakreslí časový průběh kmitů napětí a proudu
- vypočítá vlastní frekvenci
- chápe elektromagnetické pole jako zprostředkovatele interakce
- popíše blokové schéma vysílače, přijímače a základní druhy modulací nosné vlny

Elektromagnetické kmitání a vlnění

- elektromagnetický oscilátor, jeho perioda
- nucené kmitání elektromagnetického oscilátoru
- vznik elektromagnetického vlnění, postupná a stojatá elektromagnetická vlna
- vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos energie elektromagnetickým vlněním
- přenos informací emg. vlněním

Osobnostní a sociální výchova.

- **Fyzika a chemie** – Spektroskopie, analýza chemických látek pomocí světla, Ramanova spektroskopie
 - **Fyzika a biologie** – Vidění a vnímání barev, strukturované povrchy v přírodě (motýlí křídla, ptačí peří)
 - **Fyzika a informatika** – Optická vlákna v telekomunikacích, holografická data, principy laserů
 - **Fyzika a technika** – Interference ve vrstvených optických filtrech, antireflexní vrstvy na čočkách a displejích
 - **Fyzika a astronomie** – Interferometrie v astronomii (detekce exoplanet, radioteleskopy)
 - **Fyzika a medicína** – Laserová chirurgie, optická koherenční tomografie (OCT) v oftalmologii
 - **Fyzika a umění** – Optické iluze, iridescence v malířství a architektuře, hologramy
-

- vypočítá rychlost světla v optickém prostředí
- nakreslí odražený a lomený paprsek
- aplikuje úplný odraz v praxi
- řeší úlohy na odraz a lom světla
- vypočítá mezní úhel

Základní pojmy

- světlo jako elektromagnetické vlnění, frekvence vlnová délka, index lomu
 - odraz a lom světla, úplný odraz
 - rozklad světla hranolem, disperse světla
-

- stanoví podmínky pro zesílení a pro zeslabení světla
 - pozná jevy způsobené interferencí světla
 - popíše výsledek ohybu světla na hraně a na mřížce v bílém a v mono frekvenčním světle
 - rozliší spektrum vytvořené hranolem a mřížkou
 - vysvětlí způsob polarizace světla a podstatu i použití polarizačního filtru
-

Vlnová optika

- koherentní záření, interference světla, interferenční maxima a minima
 - ohyb světla na hraně a na štěrbině
 - ohyb světla na optické mřížce
 - polarizace světla, použití jevu v praxi
-

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený zobrazováním - sestrojí obraz předmětu pomocí rovinného a kulového zrcadla a pomocí tenké čočky a uvede jeho vlastnosti - řeší úlohy použitím zobrazovací rovnice pro kulové zrcadlo a pro tenkou čočku - vypočítá měřítko optického zobrazení (příčné zvětšení) Z - popíše oko jako optickou soustavu - experimentálně určí ohniskovou vzdálenost čočky - zná podstatu lupy, mikroskopu a dalekohledu - zná podstatu vad oka a způsoby korekce těchto vad 	<p>Zobrazování</p> <ul style="list-style-type: none"> - zobrazování rovinným a kulovým zrcadlem, zobrazovací rovnice zrcadla - zobrazování tenkými čočkami, zobrazovací rovnice tenké čočky - oko, konvenční zraková vzdálenost - subjektivní optické přístroje - objektivní optické přístroje 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.</p> <p>Fyzika a každodenní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - Optické jevy v běžném životě (duha, zrcadla, čočky)
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady praktického využití různých druhů elektromagnetického záření - zná podstatu spektrální analýzy - uvede příklady užití rentgenového záření 	<p>EMG záření a jeho energie</p> <ul style="list-style-type: none"> - přehled elektromagnetického záření, spektra - přenos energie zářením - rentgenové záření a jeho praktické využití 	<p>Environmentální výchova.</p> <p>Fyzika a ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znečištění ovzduší a fyzikální procesy v atmosféře (inverze, smog) - Hluková a světelná zátěž a její vliv na životní prostředí - Fyzikální metody čištění vody a ovzduší
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady platnosti principu relativity - interpretuje princip stálé rychlosti světla - řeší úlohy na aplikaci vztahů pro hmotnost tělesa, hmotnostní úbytek, energii, změnu celkové energie a klidovou energii 	<p>Teorie relativity</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní principy speciální teorie relativity - základní pojmy relativistické dynamiky - vztah mezi energií a hmotností 	<p>Environmentální výchova.</p> <p>Praktické důsledky STR a VTR</p> <ul style="list-style-type: none"> - navigace apod.
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá energii kvanta pomocí frekvence a konstanty h - popíše vnější fotoelektrický jev a zná jeho základní vlastnosti - řeší úlohy na Einsteinovu rovnici pro fotoefekt - zná vlastnosti fotonu, určí jeho energii a hybnost - řeší úlohy použitím de Broglieho vztahu 	<p>Kvantová fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvantová hypotéza, Planckova konstanta h - fotoelektrický jev (vnější, vnitřní), Einsteinova rovnice pro fotoefekt - foton, vlnové vlastnosti částic, de Broglieho vztah 	<p>Environmentální výchova</p> <p>Fyzika a informatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kvantové počítače a principy kvantové mechaniky - Elektromagnetismus v komunikačních technologiích (Wi-Fi, mobilní sítě) - Kryptografie a bezpečnost dat založená na fyzikálních principech
<ul style="list-style-type: none"> - uvede vztahy mezi spektrálními zákonitostmi a stavbou atomu - popíše kvantově mechanický model atomu - zná význam kvantových čísel a jejich souvislost s fyzikálními veličinami popisujícími atom 	<p>Atomová fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvantování energie elektronů v atomu - atom vodíku - periodická soustava prvků (PSP) - chemické vazby - lasery 	<p>Environmentální výchova.</p> <p>Zdraví a fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Radiační ochrana a bezpečnost při práci s fyzikálními zdroji - Termodynamika v lidském těle (pocení, metabolismus, tepelná rovnováha)

<ul style="list-style-type: none"> - určí pomocí označení podslupek používaných v chemii hlavního a vedlejšího kvantového čísla a maximální počet elektronů v dané podslupce - vyhledá elektronovou konfiguraci atomu v PSP - vysvětlí význam Pauliho principu - objasní názorně vznik iontové a kovalentní vazby - objasní pojmy excitace, ionizace a disociace - porovná vznik a vlastnosti záření luminoforu a laseru - uvede příklady využití laserového záření 		<ul style="list-style-type: none"> - Elektromagnetické vlny a jejich vliv na zdraví (mobilní telefony, mikrovlnné trouby)
<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní charakteristiky atomového jádra - uvede typy radioaktivních přeměn a příklady praktického využití radioaktivity - zná způsoby ochrany člověka před radioaktivním zářením 	<p>Jaderná fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti atomových jader, vazbová energie jádra - radioaktivita - zákony radioaktivních přeměn - jaderné reakce - jaderné štěpení - jaderné elektrárny 	<p>Environmentální výchova.</p> <p>Fyzika a energetika</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výroba a přenos elektrické energie (tepelná, jaderná, vodní, větrná a solární elektrárny) - Účinnost energetických systémů a možnosti jejich optimalizace - Akumulace energie (baterie, superkondenzátory, vodíkové technologie)
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady základních částic a elementárních částic - zná základní druhy detektorů částic a vysvětlí stručně princip jejich činnosti - zná základní typy urychlovačů částic a vysvětlí stručně princip jejich činnosti - uvede konkrétní příklady uplatnění jednotlivých typů interakcí v různých systémech 	<p>Částicová fyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimentální metody výzkumu částic - systém částic - interakce mezi částicemi 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní s využitím poznanych fyzikálních zákonů pohybu těles a jejich vzájemného působení pohyby planet a dalších objektů sluneční soustavy - využívá poznané fyzikální zákony k objasnění mořského přílivu a odlivu, polární záře a mechanismu zatmění Slunce a Měsíce 	<p>Astrofyzika</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - základní údaje o hvězdách - zdroje energie, stavba a vývoj hvězd 	<p>Environmentální výchova</p> <p>Fyzika a vesmír</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní principy astrofyziky (gravitace, černé díry, temná hmota) - Význam fyzikálních zákonů ve vesmírných misích - Fyzika exoplanet a možnost mimozemského života

Chemie

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 2 hodiny týdně

2. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Chemie vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP G a navazuje na znalosti získané v základním vzdělávání. Předmět je realizován celkově 8 hodinami rozloženými do jednotlivých ročníků 2 – 2 – 2 (volitelné) – 2 (volitelné). V prvních dvou ročnících je výuka povinná, ve třetím a čtvrtém ročníku si mohou žáci zvolit volitelný přírodovědný seminář, který slouží k prohlubování znalostí, rozvoji badatelských dovedností a přípravě na maturitu či přijímací zkoušky na vysoké školy přírodovědného směru.

Výuka chemie probíhá v kmenových učebnách a specializované přírodovědné laboratoři, kde žáci pracují s laboratorním sklem, chemickými látkami a digitálními technologiemi umožňujícími analýzu a modelování chemických procesů.

Obecné cíle

Výuka chemie směřuje k rozvoji přírodovědné gramotnosti, tedy schopnosti porozumět chemickým zákonitostem, aplikovat je na reálné problémy a kriticky hodnotit jejich důsledky v přírodních, technologických a společenských souvislostech.

Žáci se učí nejen teoretickým konceptům, ale především jejich praktickému využití při řešení aktuálních vědeckých a environmentálních výzev. Výuka podporuje tvořivé a kritické myšlení, schopnost argumentace, rozhodování na základě důkazů a efektivní práci s informacemi.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie rozvíjí především schopnost analytického a kritického myšlení.

Výuka podporuje rozvoj badatelského přístupu k vědě – práce s hypotézami, experimentální ověřování, interpretace dat, praktickou aplikaci znalostí v laboratorních cvičeních, etickou a environmentální odpovědnost, schopnost propojení chemie s dalšími vědami, zejména biologií, fyzikou a ekologií; schopnost třídít informace, systematicky přemýšlet a analyzovat složité problémy na základě vědecké metodologie, dále rozvoj kreativního myšlení.

Žáci se naučí chápat chemické procesy nejen z teoretického hlediska, ale i v kontextu jejich aplikací v každodenním životě.

Výsledky vzdělávání v oblasti postojové

V rámci výuky chemie se žáci učí vnímat chemii jako důležitou součást moderního světa, kriticky hodnotit využití chemických poznatků, včetně dopadů na životní prostředí, rozvíjet zodpovědný přístup k používání chemických látek, spolupracovat v týmu a komunikovat výsledky svého zkoumání, přijímat chybu jako součást procesu učení a vědeckého bádání, vnímat důležitost chemického světa z různých pohledů – makro, submikro a symboliky.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Komunikativní kompetence

Žáci:

- se učí srozumitelně formulovat myšlenky při prezentaci výsledků experimentů,
- se učí obhajovat své názory a vědecké závěry pomocí důkazů,
- se učí porozumět odborným textům s chemickou tematikou a pracovat s nimi,
- se učí nejen srozumitelně formulovat myšlenky, ale také prezentovat výsledky své práce před spolužáky, reflektovat názory druhých a argumentovat na základě vědeckých důkazů,

- se učí efektivně pracovat s vizuálními prvky vědecké prezentace (grafy, schémata, tabulky) a obhajovat své závěry,
- získávají zkušenosti s tvorbou vědeckých posterů, prezentací a ústní obhajobou experimentálních výsledků.

Personální kompetence

Žáci:

- se učí efektivně pracovat a plánovat své činnosti v laboratorním prostředí,
- samostatně i v týmu organizují své experimenty,
- vyhodnocují výsledky svých pozorování a učí se na základě zpětné vazby,
- se učí reflektovat svůj učební proces, vyhodnocovat silné a slabé stránky své práce a stanovovat si cíle pro zlepšení,
- osvojují si principy vědecké sebereflexe – jak formulovat závěry na základě vlastních dat a jak objektivně hodnotit výsledky své práce;
- získávají zkušenosti s peer-review – tedy vzájemným hodnocením práce svých spolužáků na základě objektivních kritérií.

Sociální kompetence

Žáci:

- spolupracují v týmech při laboratorních pokusech,
- učí se přijímat odpovědnost za výsledky společné práce,
- rozvíjejí schopnost diskutovat a obhajovat své výsledky,
- se učí efektivně komunikovat v týmu při plánování a realizaci experimentů,
- osvojují si principy konstruktivní zpětné vazby – učí se nejen přijímat hodnocení své práce, ale také poskytovat smysluplnou zpětnou vazbu svým spolužákům;
- rozvíjejí dovednost aktivního naslouchání a respektování různých přístupů k řešení problému.

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- pracovat s odbornou literaturou a vědeckými zdroji,
- kriticky hodnotit informace z médií,
- analyzovat data a vyvozovat závěry na základě experimentálních důkazů.

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- formulují a ověřují hypotézy pomocí experimentů,
- aplikují teoretické modely na reálné chemické situace,
- nacházejí souvislosti mezi chemickými jevy a jinými přírodními procesy.

Kompetence občanské

Žáci:

- učí se hodnotit chemické aplikace z hlediska ekologie a bezpečnosti,
- posuzují dopady chemických procesů na životní prostředí,
- praktikují zásady bezpečné práce v laboratoři.

Kompetence k podnikavosti

Žáci:

- učí se přistupovat k vědeckým problémům kreativně,
- rozvíjejí své badatelské schopnosti.

Kompetence digitální

Žáci se učí:

- využívat digitální nástroje pro modelování chemických procesů,
- pracovat s laboratorním softwarem a analytickými nástroji,
- správně vyhledávat odborné informace z digitálních zdrojů,
- používat sdílené digitální nástroje pro spolupráci ve skupinách a pro odevzdávání dokumentů,
- využívat nejmodernější technologie k naplňování cílů výuky chemie, umělé inteligenci nevyjímaje.

Formy a metody výuky

Výuka je vedena formou jedné společné a jedné dělené hodiny týdně. V rozdělené hodině jsou využívány praktické ukázky, demonstrace, pokusy, a především prvky badatelsky orientované výuky a prvky problémového vyučování.

Žáci během výuky naplňují krátkodobé i dlouhodobé cíle vlastním rozvržením určením způsobu jejich dosahování v časovém horizontu sobě vlastním – metoda EduScrum.

Předmět Chemie integruje zejména Průřezová témata a mezipředmětové vztahy jako Osobnostní a sociální výchova (OSV), Environmentální výchova (EV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) a Mediální výchova (MV).

Díky svému zaměření zahrnuje mezipředmětové vztahy převážně z oblasti přírodních věd (matematika, fyzika, biologie), ale podle možností také z dalších oborů, jako jsou základy společenských věd (etika, filosofie). Konkrétní propojení s těmito oblastmi je podrobně rozpracováno v obsahu předmětu.

Žáci během výuky pracují s digitálními simulacemi chemických procesů (např. molekulární modelování, simulace chemických reakcí) a s laboratorními senzory pro měření pH, vodivosti, teploty a spektrofotometrie. Výuka bude rovněž využívat interaktivní vzdělávací platformy a software pro chemické výpočty.

Kritéria hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání v chemii zahrnuje:

teoretické znalosti ověřované testy a ústním zkoušením, samostatné i skupinové laboratorní práce, aktivitu v hodině, prezentace, práce s odbornými texty, domácí práce a dlouhodobé projekty.

Nutnou podmínkou pro klasifikaci je pravidelná účast na laboratorních cvičeních a vypracování všech předepsaných protokolů.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- definuje přírodní vědy a vysvětlí postavení chemie v rámci přírodních věd- dokáže použít správnou techniku při práci s laboratorním nádobím, dokáže odhadnout a vyhodnotit rizika při práci v laboratoři, dokáže určit piktogramy a jejich význam	Úvod do světa chemie a bezpečnost práce <ul style="list-style-type: none">- postavení chemie v rámci přírodovědných věd- bezpečnost práce v chemické laboratoři- základní laboratorní pomůcky- badatelsky orientovaná výuka a její aspekty	
<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje chemicky čisté látky a směsi,- rozlišuje homogenní a heterogenní směsi na základě jejich charakteristických znaků a skupenství,- navrhuje a provádí vhodný způsob oddělení složek směsi: destilace, filtrace, usazování, krystalizace, odpařování,- vyřeší úlohy na výpočet hmotnostního zlomku a koncentrace látkového množství složky, vyřeší úlohy na výpočet látkového množství,- připraví roztok daného složení,- experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje, či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku.	Soustavy látek, pozorování a experiment <ul style="list-style-type: none">- látka, chemicky čistá látka, prvek, sloučenina, homogenní a heterogenní směs, emulze, suspenze, pěna, aerosol- roztok, rozpouštědlo, rozpuštěná látka, nasycený roztok, rozpustnost látky- hmotnostní zlomek, koncentrace látkového množství, Avogadrova konstanta, látkové množství- relativní atomová hmotnost, relativní molekulová hmotnost, molární hmotnost	Mezipředmětové vztahy Fyzika <ul style="list-style-type: none">- látky a tělesa, fyzikální děj, skupenství látek Matematika <ul style="list-style-type: none">- jednoduché výpočty, přímá úměrnost, procenta, vyjádření neznámé ze vzorce, řešení rovnice o jedné neznámé, řešení dvou rovnic o dvou neznámých, práce s procenty, neúplná čísla, trojčlenka
<ul style="list-style-type: none">- znázorní strukturu atomu s vyznačením protonů, neutronů a elektronů.- určuje počet protonů, neutronů a elektronů v atomu prvku a v iontech na základě hodnot protonového čísla, neutronového čísla a nukleonového čísla.- určuje počet valenčních elektronů na základě umístění prvku v periodické tabulce prvků (PTP),- nakreslí schéma vzniku kationtu nebo aniontu z atomu.- rozlišuje v dané skupině iontů kationty a anionty.- určuje periodu a skupinu daného prvku v periodické tabulce prvků.- používá triviální názvy skupin (alkalické kovy, halogeny, vzácné plyny).- určuje základní charakteristiky atomu prvku na základě údajů v periodické tabulce prvků (protonové číslo, elektronegativita, relativní atomová hmotnost).- zařazuje prvky podle umístění v periodické tabulce prvků do skupiny: kov, nekov, polokov.	Struktura atomů a iontů, periodická soustava prvků <ul style="list-style-type: none">- atom, stavba atomu- atomové jádro (proton, neutron, nukleony)- elektronový obal atomu (elektron, elektronová vrstva)- valenční vrstva, valenční elektrony- protonové číslo- neutronové číslo- nukleonové číslo- izotopy, radioaktivita- periodický zákon, periodická soustava prvků (PSP)- periodická tabulka prvků (PTP), perioda, skupina	Mezipředmětové vztahy: Fyzika <ul style="list-style-type: none">- energie Dějepis <ul style="list-style-type: none">- historie objevu prvků Enviromentální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none">- problematika radioaktivních materiálů a odpadů, riziko nehod, nebezpečí zneužití – globální problém lidstva Mezipředmětové vztahy Fyzika <ul style="list-style-type: none">- atomy, radioaktivita

-
- komparuje fyzikální a chemické vlastnosti prvků na základě jejich umístění v periodické tabulce prvků.
 - rozděluje skupinu prvků na prvky s nízkou a vysokou elektronegativitou na základě jejich umístění v periodické tabulce prvků.
 - experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje, či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku.

-
- používá značky a české názvy prvků I. – IV. periody hlavních skupin a vybraných kovů (Fe, Cu, Zn, Ag, Au, Mn, Cr, Co, Ni, Hg, Pt).
 - používá triviální názvy a vzorce pro látky jako voda, peroxid vodíku, amoniak, sulfan, amonný kation.
 - určuje oxidační číslo atomů prvků v chemických sloučeninách, například: H₂O, NaCl, SO₃, NaOH, HNO₃, H₂SO₄, CaCO₃, KMnO₄.
 - vysvětlí podstatu kovalentní vazby v molekule vodíku.
 - vyjmenuje příklady molekul, ve kterých se nacházejí jednoduché, dvojité nebo trojitě vazby (H₂, O₂, N₂).
 - určuje typ chemické vazby na základě rozdílu hodnot elektronegativit vázaných atomů prvků.
 - experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje, či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku.

-
- zapisuje chemickou reakci schématem nebo chemickou rovnicí.
 - vysvětlí kvalitativně-quantitativní význam chemické rovnice.
 - zapisuje rovnici chemické reakce na základě jejího slovního popisu.
 - vypočítá hmotnost reaktantu nebo produktu na základě chemické rovnice, pokud je dána hmotnost pevného produktu nebo reaktantu.
 - určí hodnotu reakčního tepla zpětné reakce na základě hodnoty reakčního tepla přímé reakce s využitím 1. termochemického zákona.
 - porovná rychlost průběhu chemických reakcí na základě pozorování.
 - uvede příklady chemických reakcí ze života, které probíhají pomalu a které rychle.
 - naplánuje, realizuje a zpracovává záznam z experimentu o využití reakcí tematicky v souladu.

Anorganické sloučeniny a základy jejich názvosloví, chemická vazba

- stechiometrický, molekulový, strukturní vzorec sloučenin
- molekula
- chemická vazba
- nepolární a polární kovalentní vazba
- vodíková vazba
- jednoduchá a násobná vazba

Chemické reakce, chemické rovnice

- fyzikální a chemické změny
- chemická reakce
- reaktanty, produkty
- chemická rovnice
- zákon zachování hmotnosti v chemických reakcích
- rychlost chemické reakce
- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (koncentrace reaktantů, teplota, katalyzátor, velikost povrchu pevných látek)
- vratná reakce
- faktory ovlivňující chemickou rovnováhu (koncentrace, teplota, tlak)

Mezipředmětové vztahy

Fyzika

- kovy, polarita, vektorové sčítání dipólových momentů

Matematika

- odhad úhlů v tělesech a obrazcích

Mezipředmětové vztahy

Matematika

- přímá úměrnost
-

- experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje, či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku.

- zapíše chemickou rovnici přípravy vodíku (reakcí kovu s kyselinou, reakce alkalického kovu s vodou).

- aplikuje poznatky o fyzikálních vlastnostech vody (teplota tání, teplota varu, hustota vody a ledu, anomálie vody) a poznatky o chemických vlastnostech vody (polarita, tvorba vodíkových můstků).

- zapíše chemickou rovnici odstraňování tvrdosti vody vařením a sodou.

- experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku.

Prvky a jejich anorganické sloučeniny

- Vodík a jeho vlastnosti
- Voda, její vlastnosti a význam pro život na Zemi
- Tvrdost vody
- Anomálie vody
- Kovy a nekovy, jejich vlastnosti, význam a použití
- Alkalické kovy
- S-prvky a jejich sloučeniny
- P-prvky a jejich sloučeniny
- D- a F-prvky a jejich sloučeniny

Enviromentální výchova

- zákl. podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP

Mediální výchova

- kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva

Osobnostní a sociální výchova

- osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu

Biologie, zeměpis

- biogenní prvky, vliv člověka na ŽP
-

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

- aplikuje znalosti o struktuře atomu a postavení prvků v periodické soustavě prvků (PSP) při určování vazebnosti atomů C, H, S, O, N a halogenů v molekulách organických sloučenin.

- určuje typ vzorce organické sloučeniny.

- zapisuje vzorce všech konstitučních izomerů uhlovodíků s daným molekulovým vzorcem (C₃ – C₆).

- napíše vzorec a název alkylových skupin: methyl-, ethyl-, propyl-, isopropyl-, butyl-, vinyl-

- uvede příklady alkanů, cykloalkanů, alkenů, alkadienů, alkynů (vzorce, názvy), vytvoří názvy a vzorce nerozvětvených alkanů, alkenů, alkynů C₁ – C₁₀ a cykloalkanů C₃ – C₆; rozvětvených alkanů, alkenů a alkynů C₄ – C₁₀ s maximálně dvěma alkylovými skupinami uvedenými výše.

- uvede vzorce a triviální názvy: benzen, toluen, styren, naftalen, skupina fenyl-

- experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje, či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku

Tematické celky

Organické látky, uhlovodíky

- organická chemie
- organická sloučenina, uhlovodík, deriváty uhlovodíků
- izomerie (konstituce, konfigurace, konformace)
- acyklický – přímý, rozvětvený řetězec
- cyklický řetězec
- alifatický uhlovodík
- struktura organických sloučenin
- nasycený a nenasycený uhlovodík
- empirický (stechiometrický) vzorec, sumární (molekulový) vzorec, konstituční (strukturní) vzorec, zjednodušený konstituční vzorec
- reakční schéma
- triviální názvy
- řetězec, uhlovodíkový zbytek

Průřezová témata a poznámky

Osobnostní a sociální výchova

- osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky, s topnými plyny, palivy

Enviromentální výchova

- nebezpečí havárie při těžbě a přepravě ropy, skleníkové plyny, kyselá deště

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- závislost svět. hospodářství na těžbě ropy

Zeměpis

- výskyt ropy, uhlí, zemního plynu
-

-
- aplikuje znalosti o základních vlastnostech alifatických uhlovodíků (skupenství, rozpustnost ve vodě a v nepolárních rozpouštědlech, hořlavost, výbušnost ve směsi se vzduchem, typ vazeb a charakteristické reakce).
 - zapíše chemickou rovnici chlorace metanu (bez mechanismu).
 - zapíše chemickou rovnici hoření metanu (dokonalé i nedokonalé).
 - zapíše chemickou rovnici reakce etenu a etynu s H₂O, HCl, H₂.
 - uvede příklady využití etenu a etynu.
 - vyjmenuje uhlovodíky, které se používají jako zdroje energie (metan, propan, butan) a uvede příklady jejich konkrétního využití.
 - porovná fosilní paliva z hlediska jejich vyčerpatelnosti, ekologických důsledků jejich těžby, zpracování a využití, obsahu škodlivých příměsí.
 - uvede příklady alternativních zdrojů energie, obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie.
 - vysvětlí pojmy plast, polymer, makromolekula.
 - přiřadí zkratky PP, PE, PS, PVC k názvům makromolekulových látek a porovná jejich základní fyzikální a chemické vlastnosti (hustota, tepelná a elektrická vodivost, hořlavost, rozložitelnost v půdě) a způsoby jejich využití.
 - porovná základní vlastnosti alifatických a aromatických uhlovodíků (hořlavost, rozpustnost, skupenství, karcinogenní účinky, charakteristické reakce).
 - experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje, či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku

-
- označí uhlovodíkový zbytek a funkční skupiny v uvedených vzorcích.
 - uvede charakteristické skupiny derivátů uhlovodíků (F-, Cl-, Br-, I-, OH-, -NO₂-, -NH₂-, CO-, -CHO-, -COOH) a způsob tvorby jejich názvů.
 - použije triviální názvy a vzorce derivátů uhlovodíků: chloroform, jodoform, vinylchlorid, anilin, ethylenglykol, glycerol, fenol, formaldehyd, acetaldehyd, aceton, kyselina mravenčí, octová, benzoová.
 - uvede příklady využití chloroformu, CCl₄, teflonu, nitrosloučenin, methanolu, ethanolu, glycerolu,

Uhlovodíky důležité v praxi

- Alkany, cykloalkany
- Homologická řada, homologický vzorec
- Alkeny, alkadieny, alkyny
- Jednoduchá a násobná vazba
- Frakční destilace ropy
- Benzín, oktanové číslo benzínu
- Nafta, mazut, asfalt
- Petrochemie
- Plast, polymer, makromolekula
- PE, PP, PVC, PS
- Areny
- Substituční elektrofilní reakce na aromatickém jádře
- Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty

Deriváty uhlovodíků

- deriváty a jejich klasifikace
 - heteroatom
 - funkční (charakteristická) skupina
 - izomerie funkčních skupin
 - insekticidy
 - freony
 - hydroxyderiváty
 - alkoholy (jednosytné a vícesytné; primární, sekundární, terciární)
 - heterocyklické sloučeniny
-

ethylenglykolu, formaldehydu, acetonu, jejich účinky na lidský organismus a nebezpečí při manipulaci s nimi (toxická, hořlavost, výbušnost).

- uvede využití freonů, posoudí vliv jejich chemického působení na ozonovou vrstvu a z toho vyplývající důsledky pro životní prostředí.
- rozliší primární, sekundární a terciární amin a alkohol, jednosytný a vícesytný alkohol.
- zapíše chemické schéma základních principů výroby ethanolu.
- experimentálně ověřuje a badatelsky potvrzuje, či vyvrací hypotézy vzniklé v tomto tematickém celku

- syntetické makromolekulární sloučeniny
- léčiva, pesticidy, barviva a detergenty

-
- objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech
 - charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam

Látky v živých organismech

- Lipidy
- Sacharidy
- Proteiny
- Nukleové kyseliny
- Enzymy, vitamíny a hormony

Enviromentální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- vliv skladby stravy na ŽP (výrobky domácí a dovážené)

Osobnostní a sociální výchova

- osobní zodpovědnost za svoji výživu a zdraví

Mediální výchova

- zdravá výživa

Biologie

- význam látek pro organismy, metabolismus živin

Fyzika

- přeměny energie

Biologie

- biogenní prvky, vitamíny, enzymy, hormony, metabolismy
-

Biologie

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 2 hodiny týdně

2. ročník: 2 hodiny týdně

3. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacího oboru Biologie, který spadá pod vzdělávací oblast Člověk a příroda. Zahrnuje v sobě i některá témata vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. V rámci tohoto předmětu jsou realizovány všechny tematické okruhy z průřezového tématu Environmentální výchova a některé z okruhů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Výuka biologie si klade za cíl žáky seznámit s principy a rozmanitostí živé přírody. Vede studenty k pochopení přírodních zákonitostí s využitím poznatků ostatních přírodních věd. Žáci se seznámí s teoriemi vývoje života na Zemi, se stavbou a funkcemi živých soustav, s jejich významem a vztahy. Jako důležitá součást je mimo charakteristiku jednotlivých organismů probírána oblast molekulární biologie a vztah člověka a životního prostředí.

Využíváním digitálních technologií získávají žáci další informace a data o živé přírodě a tím mohou lépe porozumět některým přírodním jevům, které je obtížné sledovat v reálných podmínkách. Digitální technologie přispívají k vyhledávání informací o pozorovaných organismech a jejich porovnávání s informacemi z různých zdrojů. Laboratorní cvičení zahrnují mimo jiné mikroskopování s využitím digitálních mikroskopů a čidel Vernier.

Biologie je vyučována v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně v prvním, druhém a třetím ročníku. 1 hodina týdně je půlená a využita pro laboratorní cvičení či práci s menší skupinou studentů a probíhá v učebně pro přírodní vědy. V návaznosti na probírané učivo jsou součástí výuky exkurze.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s odborným textem a na schopnost jeho reprodukce vlastními slovy.
- Vedeme žáky ke schopnosti vyhledat informaci a kriticky ji posoudit.
- Vedeme žáky k tomu, aby využívali znalostí získaných pozorováním okolní přírody
- poskytujeme žákům spolehlivé informace o jednotlivých organismech, přírodních dějích a souvislostech mezi nimi.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o přírodě.
- Při vyhledávání a zpracování informací zdůrazňujeme nezbytnost ověřovat tyto informace především u odborníků na tyto úzce specializované obory vzhledem k velkému množství poznatků a vedeme žáky k jejich kritickému hodnocení.
- Při výuce podporujeme žáky v hledání vlastních řešení problémů a k tomu, aby svoje řešení dokázali zdůvodnit.

Kompetence komunikativní

- Vyžadujeme od žáků souvislou a logickou odpověď na zadanou otázku.
- Vedeme žáky k formulování vlastních názorů a k respektování názorů ostatních
- zařazujeme studentské prezentace na biologická témata.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme dostatek situací k vzájemné pomoci při řešení problémů a vytváření vzájemného respektu zařazováním skupinových prací.

Kompetence občanská

- Zdůrazňujeme rovnost mezi lidmi, potřebu vzájemné spolupráce, ohleduplnost k lidem starším, nemocným, handicapovaným.
- V souvislosti se šířením virových a bakteriálních onemocnění zdůrazňujeme nepřecházení nemoci pro možné nežádoucí účinky u nemocného a ohleduplnost vůči ostatním s uvědoměním si své zodpovědnosti z hlediska socioekonomických dopadů na společnost.
- Upozorňujeme na důležitost vzájemné lidské pomoci při úrazech, nehodách a mimořádných situacích v souvislosti s platným právním řádem.
- Zdůvodňujeme význam ochrany jednotlivých organismů, zachování biodiverzity a důležitost dodržování zákonů v tomto smyslu.
- Zdůrazňujeme nezbytnost udržitelného životního stylu k zachování životního prostředí vhodného pro život následujících generací člověka.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky k využívání získaných znalostí a praktických zkušeností v zájmu volby budoucího studia nebo přípravy na budoucí povolání.

Kompetence digitální

- Klademe důraz na rozvoj dovedností žáků přehledně třídit informace a data o zkoumaných organismech za využití digitálních technologií (digitální mikroskopy, aplikace na rozeznávání organismů). Cílem je vytvořit přehledné zdroje, které budou sloužit jako podklad pro další učení a poznávání přírody.
- Vedeme žáky k rozpoznávání problémů životního prostředí, při kterém žáci účelně využívají digitální technologie ke zjišťování a případně i k měření vybraných parametrů životního prostředí.
- Vedeme žáky k tomu, aby při zpracování výsledků vlastní i skupinové badatelské činnosti dodržovali autorská práva a citovali informační zdroje podle mezinárodně uznávané citační normy.
- Podporujeme žáky v osvojování pravidel pro využívání digitálních technologií ve škole i mimo školu tak, aby napomáhala aktivnímu učení a rozvoji poznání v budoucím profesním i osobním životě.

Formy a metody výuky

Ve výuce jsou kromě frontální výuky využívány další postupy pro aktivní osvojování učiva jako je samostatná práce s odbornými texty, skupinové práce a jejich prezentace, individuální prezentace, diskuse. Součástí předmětu jsou laboratorní cvičení, kde si žáci osvojují nejen práci s mikroskopem, ale získávají také základy pro práci s biologickým materiálem při jeho analýze pomocí molekulární biologie, pomocí čidel pak měří některé parametry z fyziologie člověka. Pro určování organismů jsou využívány atlasy, klíče a aplikace. V návaznosti na probírané učivo jsou pořádány exkurze.

Poznámky k učebnímu plánu

Základy molekulární biologie jsou probírány v tematickém celku Obecná biologie vzhledem nezbytnosti pochopení problematiky pro výklad části Viry v prvním ročníku. V tematickém celku Genetika ve třetím ročníku na tyto základy navazuje genetika člověka a obecná genetická pravidla. Vztah člověka a životního prostředí je probírán v souvislosti s jednotlivými organismy ve všech ročnících.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - spojí názvy biologických disciplín s předmětem zkoumání - popíše stavbu mikroskopu a zhotoví dočasný mikroskopický preparát - vytvoří laboratorní protokol - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s biologickým materiálem a přístroji - porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých organismů na Zemi - odliší živé soustavy od neživých, objasní stavbu a funkci strukturních složek prokaryotních a eukaryotních buněk - popíše stavbu nukleových kyselin a jejich funkci při expresi genu, chápe význam molekulární biologie jako nástroje biologického výzkumu zároveň s jeho možnými riziky zneužití 	<p>Obecná biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biologie jako přírodní věda a její metodologie - Hypotézy o vzniku života - Definuje znaky živých organismů - Buňka - Základy molekulární biologie 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika vztahů organismů a prostředí <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy, jejich příčiny a důsledky - Žijeme v Evropě <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - mediální produkty a jejich významy <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje viry jako nebuněčné organismy - popíše jednotlivé typy virů a jejich způsob rozmnožování - zhodnotí způsoby prevence proti virovým onemocněním a metody jejich léčby 	<p>Biologie virů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba a funkce virů - Typy virů a jejich životní strategie 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika vztahů organismů a prostředí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka všedního dne
<ul style="list-style-type: none"> - definuje stavbu buňky bakterií a sinic jako prokaryotický typ - charakterizuje bakterie včetně sinic z ekologického a hospodářského hlediska - uvede příklady bakteriálních onemocnění, způsob jejich přenosu, možnosti léčby a prevence 	<p>Biologie bakterií</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba prokaryotické buňky (bakterie, sinice) - Význam bakterií v přírodě a pro člověka - Bakterie jako patogenní organismy 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika vztahů organismů a prostředí <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka všedního dne
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska 	<p>Biologie Protist</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exkaváti - Měňavkovci - SAR 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika vztahů organismů a prostředí - člověk a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu buňky hub a porovná ji s rostlinnou a živočišnou buňkou 	<p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - Charakteristika hub - Přehled zástupců 	<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematika vztahů organismů a prostředí - člověk a životní prostředí

-
- uvede významné zástupce - Ekologie hub
 - uvede významné vztahy hub s ostatními organismy včetně symbiózy s řasou (lišejníky) a jejich význam v přírodě
-

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

- popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů
- vysvětlí význam diferenciaci a specializaci buněk pro mnohobuněčné organismy
- objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin
- porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin
- pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky
- zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti
- posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla
- zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnost jejich ochrany

Tematické celky

Biologie rostlin

- Morfologie a anatomie rostlin
- Fyziologie rostlin
- Systém a evoluce rostlin
- Rostliny a prostředí

Průřezová témata a poznámky

Environmentální výchova

- problematika vztahů organismů a prostředí
- člověk a životní prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Biologie živočichů

- Morfologie a anatomie živočichů
- Fyziologie živočichů
- Systém a evoluce živočichů
- Živočichové a prostředí
- Etologie

Environmentální výchova

- problematika vztahů organismů a prostředí
- člověk a životní prostředí

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
-

- charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci
- charakterizuje základní typy chování živočichů
- zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

- podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle
- charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru
- podle konkrétní situace dokáže zasáhnout při závažných poraněních a život ohrožujících stavech
- orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování z hlediska lidského zdraví

Tematické celky

Biologie člověka
 Fylogeneze
 Opěrná a pohybová soustava
 Soustavy látkové přeměny
 Soustavy regulační
 Soustavy rozmnožovací

Průřezová témata a poznámky

Environmentální výchova

- problematika vztahů organismů a prostředí
- člověk a životní prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Mediální výchova

- mediální produkty a jejich významy

Osobnostní a sociální výchova

- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.
- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- vysvětlí molekulární podstatu dědičnosti
- využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů
- analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě

Genetika

Molekulární a buněčné základy dědičnosti (navazuje na učivo Obecné biologie)
 Dědičnost a proměnlivost
 Genetika člověka
 Genetika populací

- používá správně základní ekologické pojmy
- objasňuje základní ekologické vztahy

Ekologie

Základní ekologické pojmy
 Podmínky života

Environmentální výchova

- problematika vztahů organismů a prostředí
- člověk a životní prostředí
- životní prostředí regionu a České republiky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- globální problémy, jejich příčiny a důsledky
- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Mediální výchova

- mediální produkty a jejich významy

Osobnostní a sociální výchova

- morálka všedního dne
-

Geografie a geopolitika

Hodinová dotace v ročnících

Geografie

1. ročník: 2 hodiny týdně

2. ročník: 2 hodiny týdně

Geopolitika

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Studium je v 1. až 4. ročníku gymnázia rozděleno do tří učebních celků: 1. přírodní složky Země, obyvatelstvo a světové hospodářství, 2. regionální geografie světadílů, 3. geografie České republiky.

V prvním celku je kladen důraz na postavení planety Země ve vesmíru, pohyby Země a jejich důsledky, následně pak přírodní složky Země. V další části se přiblíží problematika sociální a hospodářské sféry.

Druhý celek se zabývá komplexním pohledem na socioekonomickou a fyzicko-geografickou sféru konkrétních regionálních oblastí světa a v rámci geopolitiky rozvíjí schopnost orientace žáka v lokálních i globálních geografických, politických, kulturních a dalších rozměrech současného světa.

Třetím celkem dojde k naplnění vědomostí jak obecně-geografických, tak i sociálně-ekonomických o České republice. Probíraným učivem si žák osvojí prostorové vztahy všech úrovní – ať už na úrovni globální, tak i na úrovni mikroregionální. Učivo svou náplní zasahuje do předmětů biologie, fyzika (přírodní složky), dějepisu a výchovy k občanství (socioekonomická sféra).

V předmětu je rozvíjena čtenářská gramotnost – učitel motivuje žáka k přemýšlení o textech, diskusi o nich, ale také k polemikám s nimi samotnými, reakcím na ně - v podobě psané či mluvené.

V rámci rozvoje přírodovědné gramotnosti učitel vede žáky k porozumění přírodovědným poznatkům a vyvozování závěrů nebo rozpoznání přírodovědných témat v praktickém životě.

Učitel rozvíjí v předmětu žákovu digitální gramotnost, využívá při výuce digitální geografická data a webové (digitální) mapy jako pomůcky a podporuje u žáka dovednost a informační technologie, data a informace správně a kriticky využívat.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Zařazováním práce s tabulkami, grafy a jinými schémata učitel u žáků prohlubuje schopnost orientace v nich, interpretaci uvedených dat a vysledování případných pravidelností či trendů. Zadáváním referátů učitel žáky vede mj. ke kritickému hodnocení používaných pramenů, k reflexi jejich důvěryhodnosti. Učitel předkládá žákům textové materiály, a tím v žácích zdokonaluje schopnost formulovat zásadní myšlenky a zákonitosti v nich obsažené a vede je k vyvozování závěrů z předložených informačních zdrojů. Učitel klade důraz na práci s mapovými zdroji, čímž žákům umožňuje procvičovat si čtení informací z map a jejich interpretaci.

Kompetence k řešení problémů

Zadáváním problémových úloh, vyžadujících syntézu již získaných znalostí, učitel pomocí různých dialogů podněcuje v žácích samostatnost při hledání řešení a problémů. Zadáváním praktických úkolů učitel u žáků rozvíjí jejich tvůrčí činnost, individualitu a schopnost aplikovat teoretické poznatky v praxi.

Kompetence komunikativní

Zařazováním samostatných výstupů žáků (referáty, zpracování prezentací) u nich učitel podporuje zdokonalování verbálního projevu, vede je k osvojení základních pravidel a dovedností spjatých s vystupováním před širokou veřejností. Diskutováním o různých geografických tématech učitel v žácích podporuje vytváření vlastních názorů na

danou problematiku. Podněcuje je k formulaci argumentů ve prospěch jejich názoru. Dává jim prostor tento názor v následné diskuzi obhájit a adekvátně reagovat na argumenty protistrany.

Kompetence sociální a personální

Učitel nabádá žáky k tomu, aby respektovali ostatní při slovním projevu, aby uměli porozumět tomuto projevu a dokázali na něj reagovat. Učitel se snaží o to, aby žák dokázal své názory obhájit a uměl je použít společně s vhodnými argumenty v diskuzi. Učitel vytváří takové skupiny, aby se žák aktivně podílel na skupinové práci, aby respektoval pravidla práce ve skupině, přispěl ke kvalitě skupinové práce.

Kompetence občanská

Učitel organizuje diskuze o nepřijatelnosti fyzického a psychického násilí, diskutuje se žáky o tom, že fyzické a psychické násilí je nepřijatelné, vybírá informace, které vytváří pozitivní postoj ke kulturnímu dědictví a historickému odkazu země, diskutuje se žáky o obecných principech trvale udržitelného rozvoje, vytváří podmínky pro pochopení nutnosti ekologického přístupu v životě.

Kompetence k podnikavosti

Začleňováním zajímavých exkurzí, prostřednictvím geografických soutěží, seminářů a doprovodných akcí napomáhá učitel žákům rozvíjet vlastní zájmy a poskytuje jim motivaci a inspiraci pro jejich další rozvoj.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu. Při tvořivých činnostech jsou žáci schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňují také estetická kritéria.

Formy a metody výuky

Předmět je vyučován v kmenových učebnách, popř. v učebně ICT. Většina učeben je vybavena interaktivní tabulí. Ve výuce jsou kromě frontální metody výuky aplikovány metody skupinové práce, samostatné práce (tvorba výukových prezentací) a metody projektové výuky. Ve výuce se využívají školní atlasy, nástěnné mapy, internetové interaktivní mapy a on-line geografické aplikace. Pro žáky jsou připravené geografické soutěže na různých úrovních (třídní, školní i meziškolní). Do výuky jsou též zařazeny exkurze podle možností. Zeměpis je i maturitním předmětem, je součástí profilové části ústní maturitní zkoušky.

Znalosti, vědomosti a dovednosti žáka jsou prověřovány pravidelně a komplexně, a to formou ústní i písemnou - např. ústní zkoušení, písemné práce, komplexní testy, krátké prověrky, prezentace a referáty, projektové úkoly, aktivity a práce v hodině. Důraz je kladen na pochopení učiva, souvislost jednotlivých témat, aktivní a správné užívání terminologie. Při klasifikaci je zohledněn mj. aktivní přístup žáka, nalézání strategií pro řešení problémů a tvůrčí přístup při zpracovávání úkolů.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- definuje předmět geografie, vysvětluje význam jednotlivých geografických disciplín- dokáže zařadit geografii a dílčí geografické disciplíny mezi ostatní vědní obory.	Úvod do geografie <ul style="list-style-type: none">- Geografie (zeměpis) jako věda- Dělení geografie	Mezipředmětové vztahy DĚJ - zámořské objevy ZSV - filozofie
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí vznik vesmíru, zhodnotí postavení planety Země v něm.- porovnává postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.- definuje základní pohyby Země a objasní jejich důsledky pro život na Zemi.- využívá vybrané metody identifikace minerálů.	Země ve vesmíru <ul style="list-style-type: none">- Vesmír- Sluneční soustava- Pohyby Země- Země jako vesmírné a geologické těleso	Mezipředmětové vztahy DĚJ - geocentrismus vs. heliocentrismus MAT - úhly FYZ - síly BI - vývoj života na Zemi, mineralogie
<ul style="list-style-type: none">- používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné podobě pro řešení geografických problémů- orientuje se pomocí map v krajině- používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii- vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území- čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje- pomocí map lokalizuje důležité topografické útvary	Kartografie <ul style="list-style-type: none">- Mapa a mapový klíč- Orientace na mapě a v terénu- Tematická kartografie- Atlas- GIS, GPS, DPZ- Terénní geografická výuka	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none">- média a jejich využití: mapa, GIS, GPS, DPZ, online atlas Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- spolupráce a soutěž Mezipředmětové vztahy MAT - jednotky (převody, měřítko) DĚJ - mapová díla v historii
<ul style="list-style-type: none">- porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí- analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů- určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin- analyzuje různé druhy poruch v litosféře- objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů	Přírodní sféry Země <ul style="list-style-type: none">- Litosféra, geologické procesy- Hydrosféra- Atmosféra- Pedosféra- Biosféra	Mezipředmětové vztahy BI, Che, FY - skleníkový efekt, ozónová díra, fyzikální veličiny BI - biodiverzita, kulturní plodiny lidstva
		Enviromentální výchova <ul style="list-style-type: none">- člověk a životní prostředí

- zhodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti
- zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu
- rozliší hlavní biomy světa
- rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi
- porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnání obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení - zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa - zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů - vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál - lokalizuje hlavní jádrové oblasti a periferie 	<p>Sociální a hospodářská sféra</p> <ul style="list-style-type: none"> - Populace - Demografické charakteristiky populace - Kulturní a politické prostředí - Sídelní systémy (venkovská a městská sídla, struktura) - Zemědělství a těžba surovin - Průmysl - Doprava, služby 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy - globalizační a rozvojové procesy - humanitární pomoc - základní problémy sociokulturních aspektů - kulturní rozdílnost národů <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> - BIO – trvale udržitelný rozvoj - ZSV – globalizace, mezinárodní spolupráce (EU, OSN, NATO atd...)
	Makroregiony světa – jádra a periferie oblastí	
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny 	<p>Geografie životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Krajina 	<p>Enviromentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - člověk a životní prostředí <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> BI, CHE – trvale udržitelný rozvoj ZSV – civilizační rizika, globální problémy

-
- zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni
-

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů – Geopolitika

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

- rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi
- lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná
- charakterizuje vybrané státy a regiony z hlediska jejich geopolitické situace
- objasní rozdíly a spojitosti mezi jednotlivými oblastmi (státy) světa a je schopen o nich diskutovat

Tematické celky

Regionální geografie

- Afrika
- Amerika
- Asie
- Austrálie a Oceánie
- Polární oblasti
- Světový oceán

Průřezová témata a poznámky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Mezipředmětové vztahy

- DĚJ - stručné dějiny států, kolonizace Ameriky a Afriky
- BI - oblasti původního výskytu rostlin a živočichů

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)

- vymezí základní zeměpisnou polohu Evropy
- vysvětlí pojmy týkající se geopolitické situace v Evropě
- charakterizuje jednotlivé státy Evropy z hlediska fyzickogeografické a socioekonomické sféry
- vymezí místní region (Prahu a bydliště) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům
- zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky
- využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů
- lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky a rozlišuje jejich specifika

Tematické celky

Regionální geografie

- Evropa
- Česká republika

Průřezová témata a poznámky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- žijeme v Evropě

Enviromentální výchova

- životní prostředí a ochrana přírody v ČR

Mezipředmětové vztahy

- DĚJ - vývoj Českého státu
 - BI - přírodní oblasti, NP, CHKO, PR
-

Základy společenských věd

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předměty Základy společenských věd, Psychologie a Filozofie jsou součástí vzdělávací oblasti Občanský a společenskovědní základ. Jejich výuka úzce souvisí s předměty Právo, Dějepis, Ekonomika a Geopolitika, se kterými se doplňuje a prolíná. Obecným cílem společenskovědního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vyučovací předmět Základy společenských věd směřuje k ovlivnění hodnotové orientace žáků tak, aby znali své postavení ve společnosti, jednali podle zásad společnosti uvážlivě a odpovědně vůči sobě i svému okolí. Utváří jejich hodnotové postoje v oblasti společenské a mezilidské, ale také například v oblasti umělecké, kulturní a politické.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení.

Žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.

Žák si klade realistické cíle, kriticky hodnotí pokrok při jejich dosahování, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy.

Kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry.

Kompetence komunikativní

Žák diskutuje o společenských tématech věcně, asertivně a s respektem k jiným názorům.

Žák kriticky posuzuje skutečnost kolem sebe, přemýšlí o ní, tvoří si vlastní úsudek, nenechá se manipulovat.

Kompetence sociální a personální

Žák jedná odpovědně a přijímá odpovědnost za své rozhodnutí a jednání.

Na základě vlastní identity ctí identitu jiných lidí.

Klade si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledá na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Kompetence občanská

Žák cítí potřebu občanské aktivity, váží si demokracie a svobody, usiluje o jejich zachování a zdokonalování, preferuje demokratické hodnoty a přístupy a vystupuje proti těm nedemokratickým, jedná v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektuje lidská práva a chápe meze lidské svobody a tolerance.

Kompetence k podnikavosti

Žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu. Při tvořivých činnostech jsou žáci schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňují také estetická kritéria.

Digitální kompetence jsou zaměřené na:

práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií; využívání prostředků online komunikace;

použití textového editoru a možností jazykové kontroly;

odevzdávání dokumentů ve formě sdíleného textu nebo sdílením souboru pomocí cloudového úložiště;

odevzdávání dokumentů v editovatelné podobě, práci s nástrojem sledování změn a s komentáři;

využívání nástrojů jazykových modelů umělé inteligence a kritické hodnocení jejich výstupů;

vyhledávání a používání ověřených zdrojů a jejich citace v souladu s platnými normami.

Žáci vytvářejí prezentace na aktuální témata politického a společenského života, politické strany, subkultury apod. Prezentaci vytvoří dle požadovaných kritérií a zadání, zvolí adekvátní styl prezentace, dodržují základní principy tvorby prezentací a dodržují zásady správné prezentace. Žák pracuje s různými vizuálními médii (např. tvorba letáků k předvolební kampani, aktuality – zprávy z médií, sociálních sítí...). Systematicky při tom ověřuje zdroje informací pro kritický přístup k informacím a posilování odolnosti vůči manipulaci a dezinformacím.

Formy a metody výuky

Při výuce budou využívány metody a formy práce, které vyplývají z pojetí výuky a různých vzdělávacích potřeb a schopností žáků, z jejich věku a životních zkušeností. Bude využíváno různých aktivizujících vyučovacích metod a vhodného projektového vyučování. Součástí výuky jsou také exkurze a workshopy ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi. V 1. ročníku je vhodné zařadit exkurzi nebo workshop zaměřený na lidská práva (např. Terezín, Lidice, Knihovna Václava Havla, Amnesty International, Člověk v tísni...). Vhodné je také využití projekcí dokumentárních filmů např. Jeden svět na školách. Součástí výuky budou projektové dny týkající se vybraných témat.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí základní politologické pojmy- rozlišuje a porovnává typy států a jejich znaky, vysvětlí pojem právní stát- vysvětlí základní politické pojmy, popíše vybrané politické strany v ČR, charakterizuje volební systém v ČR- vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě- definuje občanskou společnost- objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, na příkladech popíše přechod k diktatuře- uvede příklady politického extremismu, objasní extremismus a v čem spočívá nebezpečí ideologií- obhajuje lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování- uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, např. na ombudsmana- vybere vhodné zdroje informací; rozpozná zjevné dezinformace, manipulace a argumentační fauly v médiích (fake news, deepfakes)	<p>Úvod do studia společenských věd</p> <p>Občan ve státě</p> <ul style="list-style-type: none">- základní pojmy politologie- stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát- politika, politické subjekty, politický život ve státě; volby, volební systémy- demokracie – principy a podoby; občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce; rizika vedoucí ke vzniku diktatury- ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií politický radikalismus a extremismus- lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech; porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana- kritický přístup k médiím	<p>Průřezová témata a poznámky</p> <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- role médií v moderních dějinách <p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- základní problémy sociokulturních rozdílů
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí základní pojmy mezinárodních vztahů a nástrojů zahraniční politiky- objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy- rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti- posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů- porovná výhody a nevýhody členství ČR v EU- uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR- posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <ul style="list-style-type: none">- základní pojmy mezinárodních vztahů- evropská integrace – podstata a význam; Evropská unie – význam; proces integrace; orgány EU; člověk občanem EU- mezinárodní spolupráce – důvody, význam a výhody; významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti- proces globalizace – příčiny, projevy, důsledky; rozmanitost světa; globální problémy; trvale udržitelný rozvoj	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none">- žijeme v Evropě- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <p>Multikulturní výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none">- člověk a životní prostředí

Psychologie

Hodinová dotace v ročnících

2. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předměty Základy společenských věd, Psychologie a Filozofie jsou součástí vzdělávací oblasti Občanský a společenskovědní základ. Jejich výuka úzce souvisí s předměty Právo, Dějepis, Ekonomika a Geopolitika, se kterými se doplňuje a prolíná. Obecným cílem společenskovědního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vyučovací předmět základy společenských věd směřuje k ovlivnění hodnotové orientace žáků tak, aby znali své postavení ve společnosti, jednali podle zásad společnosti uvážlivě a odpovědně vůči sobě i svému okolí. Utváří jejich hodnotové postoje v oblasti společenské a mezilidské, ale také například v oblasti umělecké, kulturní a politické.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení.

Žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.

Žák si klade realistické cíle, kriticky hodnotí pokrok při jejich dosahování, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy.

Kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry.

Kompetence komunikativní

Žák diskutuje o společenských tématech věcně, asertivně a s respektem k jiným názorům.

Žák kriticky posuzuje skutečnost kolem sebe, přemýšlí o ní, tvoří si vlastní úsudek, nenechá se manipulovat.

Kompetence sociální a personální

Žák jedná odpovědně a přijímá odpovědnost za své rozhodnutí a jednání.

Na základě vlastní identity ctí identitu jiných lidí.

Klade si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledá na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Kompetence občanská

Žák cítí potřebu občanské aktivity, váží si demokracie a svobody, usiluje o jejich zachování a zdokonalování, preferuje demokratické hodnoty a přístupy a vystupuje proti těm nedemokratickým, jedná v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektuje lidská práva a chápe meze lidské svobody a tolerance.

Kompetence k podnikavosti

Žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu. Při tvořivých činnostech jsou žáci schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňují také estetická kritéria.

Digitální kompetence jsou zaměřené na:

-
práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
využívání prostředků online komunikace;
použití textového editoru a možností jazykové kontroly;
odevzdávání dokumentů ve formě sdíleného textu nebo sdílením souboru pomocí cloudového úložiště;
odevzdávání dokumentů v editovatelné podobě, práci s nástrojem sledování změn a s komentáři; využívání nástrojů jazykových modelů umělé inteligence a kritické hodnocení jejich výstupů;
vyhledávání a používání ověřených zdrojů a jejich citace v souladu s platnými normami.

Žáci vytváří prezentace na aktuální psychologická témata. Prezentaci vytvoří dle požadovaných kritérií a zadání, zvolí adekvátní styl prezentace, dodržují základní principy tvorby prezentací a dodržují zásady správné prezentace; Žák pracuje s různými vizuálními médii. Systematicky při tom ověřuje zdroje informací pro kritický přístup k informacím a posilování odolnosti vůči manipulaci a dezinformacím.

Formy a metody výuky

Při výuce budou využívány metody a formy práce, které vyplývají z pojetí výuky a různých vzdělávacích potřeb a schopností žáků, z jejich věku a životních zkušeností. Bude využíváno různých aktivizujících vyučovacích metod a vhodného projektového vyučování. Součástí výuky jsou také exkurze a workshopy ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi. Ve 2. ročníku žáci absolvují přednášky či workshopy týkající se prevence sociálně patologických jevů (závislosti, zdravý životní styl, wellbeing). Součástí výuky budou projektové dny týkající se vybraných témat.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojem psychologie a objasní její význam- charakterizuje základní psychologické pojmy a metody- objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka- porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví- vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat- porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady- orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách- uplatňuje zásady psychohygieny při práci a učení- využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí- orientuje se v možnostech psychoterapie- charakterizuje některé duševní poruchy a stres	Člověk jako jedinec <ul style="list-style-type: none">- význam psychologie, základní psychologické pojmy a metody- podstata lidské psychiky – vědomí; psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti- osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie; vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; význam celoživotního učení a sebevýchovy- psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách- způsoby sebereflexe a kontroly emocí- zásady psychohygieny, systém psychologického poradenství, psychoterapie- duševní poruchy (např. poruchy příjmu potravy); stres a způsoby jeho zvládnání	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- seberegulace- výchova ke zdraví
<ul style="list-style-type: none">- ovládá základní sociologické pojmy a metody- uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem- vysvětlí pojmy sociální nerovnost, status a mobilita- objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích- na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky- objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost- dokáže se rozhodnout v eticky problematických situacích- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích	Člověk ve společnosti <ul style="list-style-type: none">- význam sociologie, základní sociologické pojmy a metody- sociální útvary, společenské instituce; sociální nerovnost, sociální status a mobilita; jedinec ve skupině- význam začlenění jedince do sociálních vazeb, proces socializace- mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích; rozvoj sociálních dovedností nejen při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích- stereotypy a předsudky- vztahy v rodině, partnerské vztahy, manželství; volba životního partnera, sociální chování	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- sociální komunikace- morálka všedního dne- spolupráce a soutěž- výchova ke zdraví

-
- posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samotného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství
 - orientuje se v problematice asistované reprodukce z etického hlediska
 - zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce
- v intimních vztazích; etické aspekty asistované reprodukce
 - modely vzájemného chování souvisejícího s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života
 - sociálně patologické chování a deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)
-

Právo

Hodinová dotace v ročnících

3. ročník: 2 hodiny týdně

4. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět právo je odborným předmětem, jehož cílem je poskytnout žákům přehled o právním systému České republiky, naučit je pracovat s právními prameny, získat teoretické znalosti a praktické dovednosti pro řešení právních problémů.

Učivo je zaměřeno na ucelené právní vzdělání, díky kterému se žák naučí orientovat v právním řádu ČR. Učivo je rozvrženo tak, aby žák nejprve získá znalosti z právní terminologie a z ústavního práva. Dále pak z práva občanského, rodinného, trestního, pracovního a správního práva.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;

Žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací a dokáže rozlišit seriózní prameny od dezinformačních kanálů.

Žák si klade realistické cíle, kriticky hodnotí pokrok při jejich dosahování, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;

Žák pracuje s právními předpisy, dokáže je analyzovat a následně s jejich pomocí řešit právní problémy.

Kompetence komunikativní

Žák diskutuje o právních a společenských tématech věcně, asertivně a s respektem k jiným názorům;

Žák uplatňuje kritické myšlení, tvoří si vlastní úsudek, nenechá se manipulovat.

Kompetence sociální a personální

Žák jedná odpovědně a přijímá odpovědnost za své rozhodnutí a jednání;

Žák jedná s respektem k odlišnostem a názorům druhých lidí.

Kompetence občanská

Žák cítí potřebu občanské aktivity, váží si demokracie a svobody, usiluje o jejich zachování a zdokonalování, preferuje demokratické hodnoty a přístupy, respektuje lidská práva a vystupuje na jejich obranu.

Kompetence k podnikavosti

Žák se cílevědomě a s ohledem na své osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;

Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Kompetence digitální

Žák se seznámí se základními elektronickými informačními zdroji a právními databázemi, využívá internet pro zjišťování údajů z obchodního rejstříku, katastru nemovitostí apod.;

Žák se orientuje v elektronických zdrojích a umí používat moderní technologie potřebné pro uplatnění na trhu práce.

Formy a metody výuky

Výuka klade důraz na vzájemné propojení teoretických a praktických poznatků. Výuka probíhá metodou výkladu v kombinaci se samostatnou nebo týmovou prací žáků, důraz je kladen na diskusi žáků s učitelem i s ostatními spolužáky, analýzu a syntézu probíraného tématu.

Během výuky jsou používány právní předpisy, moderní didaktické pomůcky a prostředky elektronické komunikace včetně animačních a dokumentárních programů. Velký důraz je kladen na důkladné opakování učiva, shrnutí a zobecnění poznatků.

Součástí výuky je exkurze do Parlamentu ČR, včetně odborných přednášek k aktuálním právním problémům.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy právo, právní stát; demokratický právní stát- orientuje se v právních pramenech a právním řádu ČR;- popíše platnost, účinnost, působnost a zánik právní normy;- naučí se právní terminologii; používá právní pojmy;	Teorie práva <ul style="list-style-type: none">- právo a stát,- prameny práva, právní řád, právní systém, právní vědomí- právo veřejné a soukromé- právní norma, platnost a účinnost právních norem, právní vztahy, právní jednání	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- morálka všedního dne- seberegulace a efektivní řešení problémů
<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v normách ústavního práva;- vysvětlí rozdíl mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní, rozdělení jejich pravomocí;- orientuje se v legislativním procesu; orientuje se v lidských právech a svobodách;	Ústavní právo <ul style="list-style-type: none">- Ústava České republiky- dělba moci, moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní- legislativní proces- ochrana lidských práv, Listina základních práv a svobod- Veřejný ochránce práv, Územní samospráva, ČNB a NKÚ	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none">- žijeme v Evropě
<ul style="list-style-type: none">- orientuje se v problematice manželství, jeho vzniku a zániku;- vysvětlí rozdíl mezi manželstvím a partnerstvím;- popíše jednotlivé druhy vyživovacích povinností;- rozlišuje osvojení a pěstounství, orientuje se v sociálně-právní ochraně dětí;	Rodinné právo <ul style="list-style-type: none">- manželství, partnerství- úprava poměrů k nezletilým dětem, vyživovací povinnosti- manželské majetkové právo- určování rodičovství- náhradní rodinná péče- sociálněprávní ochrana dětí	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- sociální komunikace- morálka všedního dne
<ul style="list-style-type: none">- rozumí principům dědického práva a jeho významu pro společnost;- vysvětlí rozdíl mezi dědickými tituly;- popíše způsob projednání dědictví a úlohu notáře;	Dědické právo <ul style="list-style-type: none">- zásady dědického práva- zákonná posloupnost, závěť, dědická smlouva- dědická nezpůsobilost- průběh dědického řízení- odmítnutí dědictví	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- sociální komunikace- morálka všedního dne

<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s občanským zákoníkem; - vysvětlí rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou, rozlišuje mezi právní osobností a svéprávností; - popíše jednotlivé druhy věcí; - vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy věcných práv; - rozumí pojmem zástava a věcné břemeno; - rozumí problematice ochrany vlastnického práva; - rozlišuje jednotlivé smluvní typy; 	<p>Občanské právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, zásady a prameny občanského práva <p>Absolutní práva a relativní práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana vlastnického práva, - držba, spoluvlastnictví, věcná práva k věci cizí - základní smluvní typy; kupní smlouva, darovací smlouva, nájemní smlouva, smlouva o dílo 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka všedního dne
---	--	--

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje se zákoníkem práce; - rozumí právům a povinnostem zaměstnanců a zaměstnavatelů vyplývajícím z pracovního poměru; - rozlišuje mezi pracovním poměrem a dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr; - aplikuje ustanovení zákoníku práce do praxe; - chápe význam odborových organizací a kolektivního vyjednávání; 	<p>Pracovní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a základní prameny pracovního práva - účastníci pracovněprávních vztahů - pracovní poměr - práce konané mimo pracovní poměr - pracovní doba a doba odpočinku - odměňování za práci - odpovědnost za škodu - péče o zaměstnance - odbory, kolektivní vyjednávání 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž - seberegulace - organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s občanským soudním řádem a dalšími zákony; - rozlišuje mezi jednotlivými účastníky a zúčastněnými osobami v rámci OSŘ; - popíše jednotlivá stadia OSŘ; - zná jednotlivé druhy soudních rozhodnutí a opravné prostředky; 	<p>Občanské soudní řízení (OSŘ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem, zásady a prameny OSŘ - účastníci řízení a osoby zúčastněné na řízení - stadia civilního procesu - náklady řízení - opravné prostředky - insolvenční řízení - alternativní řešení sporů 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka všedního dne - seberegulace a efektivní řešení problémů
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí významu trestního práva pro ochranu společnosti a základním zásadám trestního práva; - rozumí pojmu TČ a rozdílu mezi přečinem a zločinem; - vysvětlí skutkovou podstatu TČ; zná okolnosti vylučující 	<p>Trestní právo hmotné</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět, zásady a prameny trestního práva hmotného 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka všedního dne - seberegulace a efektivní řešení problémů

<p>protiprávnost; - rozlišuje tresty a ochranná opatření;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - trestný čin (TČ), vývojová stádia TČ, formy účastenství - skutková podstata TČ - okolnosti vylučující protiprávnost - tresty a ochranná opatření - nejzávažnější a nejčastější TČ - opakování 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi pojmy obviněný, obžalovaný a odsouzený; - popíše jednotlivá stadia trestního řízení; - rozlišuje druhy rozhodnutí v trestním řízení; - rozlišuje řádné a mimořádné opravné prostředky; 	<p>Trestní právo procesní</p> <ul style="list-style-type: none"> - předmět, zásady a prameny trestního práva procesního - subjekty trestního řízení (TR) - stadia TR - rozhodnutí v TR - opravné prostředky v TR - zvláštní způsoby řízení 	
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže popsat organizaci veřejné správy; - zná orgány obce a kraje a jejich pravomoci; - rozlišuje mezi samostatnou a přenesenou působností; - orientuje se ve správním řízení; - rozlišuje přestupky a způsoby jejich projednávání; 	<p>Správní právo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem a prameny správního práva, subjekty správního práva - formy realizace veřejné správy, správní akty a správní úkony - veřejná správa a její organizace - státní správa, profesní, zájmová a územní samospráva - obecní a krajské zřízení - orgány obce, orgány kraje a jejich kompetence - samostatná a přenesená působnost - správní řád a správní řízení 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka všedního dne

Filozofie

Hodinová dotace v ročnících

4. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předměty Základy společenských věd, Psychologie a Filozofie jsou součástí vzdělávací oblasti Občanský a společenskovědní základ. Jejich výuka úzce souvisí s předměty Právo, Dějepis, Ekonomika a Geopolitika, se kterými se doplňuje a prolíná. Obecným cílem společenskovědního vzdělávání je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vyučovací předmět základy společenských věd směřuje k ovlivnění hodnotové orientace žáků tak, aby znali své postavení ve společnosti, jednali podle zásad společnosti uvážlivě a odpovědně vůči sobě i svému okolí. Utváří jejich hodnotové postoje v oblasti společenské a mezilidské, ale také například v oblasti umělecké, kulturní a politické.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení.

Žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.

Žák si klade realistické cíle, kriticky hodnotí pokrok při jejich dosahování, přijímá ocenění, rady i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy.

Kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry.

Kompetence komunikativní

Žák diskutuje o společenských tématech věcně, asertivně a s respektem k jiným názorům.

Žák kriticky posuzuje skutečnost kolem sebe, přemýšlí o ní, tvoří si vlastní úsudek, nenechá se manipulovat.

Kompetence sociální a personální

Žák jedná odpovědně a přijímá odpovědnost za své rozhodnutí a jednání.

Na základě vlastní identity ctí identitu jiných lidí.

Klade si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledá na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Kompetence občanská

Žák cítí potřebu občanské aktivity, váží si demokracie a svobody, usiluje o jejich zachování a zdokonalování, preferuje demokratické hodnoty a přístupy a vystupuje proti těm nedemokratickým, jedná v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji, respektuje lidská práva a chápe meze lidské svobody a tolerance.

Kompetence k podnikavosti

Žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu. Při tvořivých činnostech jsou žáci schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňují také estetická kritéria.

Digitální kompetence jsou zaměřené na:

- práci s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- využívání prostředků online komunikace;
- použití textového editoru a možností jazykové kontroly;
- odevzdávání dokumentů ve formě sdíleného textu nebo sdílením souboru pomocí cloudového úložiště;
- odevzdávání dokumentů v editovatelné podobě, práci s nástrojem sledování změn a s komentáři;
- využívání nástrojů jazykových modelů umělé inteligence a kritické hodnocení jejich výstupů;
- vyhledávání a používání ověřených zdrojů a jejich citace v souladu s platnými normami.

Formy a metody výuky

Při výuce budou využívány metody a formy práce, které vyplývají z pojetí výuky a různých vzdělávacích potřeb a schopností žáků, z jejich věku a životních zkušeností. Bude využíváno různých aktivizujících vyučovacích metod a vhodného projektového vyučování. Vhodné je také využití projekcí dokumentárních filmů např. Jeden svět na školách.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, jaké otázky řeší filosofie a etika- rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení- eticky a věcně správně debatuje o praktických filozofických a etických otázkách	Filozofie <ul style="list-style-type: none">- co řeší filosofie (bytí, jsooucnost, existence, vědomí, mysl, proces poznávání, druhy pravdy, hledání smyslu života)- klíčové etapy a směry filozofického myšlení (od mýtu k filozofii, antičtí filozofové, helenismus, středověk, racionalismus, empirismus, osvícenství, vybraní představitelé a směry 19. a 20. století)	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none">- posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce- objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem- uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí	Etika <ul style="list-style-type: none">- morálka a morální dilemata, hledání spokojeného a šťastného života- normativní a aplikovaná etika: diskuze a debaty o konkrétních praktických etických otázkách (etické kodexy profesí, etika sportu, sexuální etika...)	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- morálka všedního dne- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none">- popíše spirituální rozměr osobnosti, význam víry pro člověka, důležitost spirituální složky člověka k ostatním složkám osobnosti- porovnává vybraná světová náboženství: společné a rozdílné principy, dopad náboženství na kulturní, sociální a ekonomické aspekty života společnosti- identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	Religionistika <ul style="list-style-type: none">- člověk jako bytost bio-psychosociálně-spirituální- ateistický kontra náboženský pohled na svět- dopad náboženství na společnost 21. století- náboženské systémy, církve; sekty	Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none">- základní problémy sociokulturních rozdílů- psychosociální aspekty interkulturality

Dějepis

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 2 hodiny týdně
2. ročník: 2 hodiny týdně
3. ročník: 2 hodiny týdně
4. ročník: 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dějepis jako součást společenskovedního vzdělávání plní nezastupitelnou roli při začleňování mladého člověka do společnosti. Je založen na poznacích soudobých historických věd a měl by tak vytvářet žákovu historické vědomí. Zároveň systematizuje různorodé historické informace, se kterými se žák ve svém životě setkává, tím hraje významnou roli při rozvoji a formování občanských postojů žáka, jeho samostatného kritického myšlení, připravuje ho na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Cílem předmětu dějepis je seznámit žáky s vývojem lidské společnosti od počátků do současnosti, a tak jim vytvořit předpoklady k hlubšímu porozumění současnosti. Záměrem není pouhé osvojování vědomostí, ale i rozvoj dovedností, návyků a formativní působení na žáky.

Dějepis rozvíjí a formuje občanské postoje žáka. Učí žáka kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, zamýšlet se nad ní, analyzovat ji, tvořit si vlastní úsudek. Žáci pak jednájí odpovědně, samostatně, aktivně, jsou hrdí na tradice a hodnoty svého národa. Žáci jsou vedeni k tomu, aby přihlíželi k historické zkušenosti. Učí se odstraňovat mýty a předsudky, porozumět jiným lidem a na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí.

Učivo je tvořeno výběrem ze světových a českých dějin. Chronologická cesta výběru učiva je zachována. Největší důraz je kladen na dějiny moderní doby (dějiny 19. a 20. století), kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí dovednosti vyhledávat různé zdroje informací o historii, pracovat s nimi a kriticky je hodnotit;
- učí se systematizovat různorodé historické informace.

Kompetence k řešení problémů

- žáci se učí analyzovat informace, porovnávat je a kriticky zhodnotit;
- žáci prokážou při prezentaci svých prací vlastní názor na zvolené téma.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí formulovat věcně a formálně správně své názory, vyjadřovat se o historii psanou i mluvenou formou kultivovaně, obsahově jasně a logicky.

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou schopni pracovat v týmu (skupinách) a podílet se na realizaci společných činností, přijímat a plnit svěřené úkoly;
- učitel vede žáky k odpovědnosti za svoji práci, k hodnocení vlastní práce i práce ostatních.

Kompetence občanská

- učitel formuje v žácích občanské postoje, vede je k pochopení zásad života v občanské společnosti;
- žáci v rámci předmětu navštěvují kulturní i odborné pořady.

Kompetence k podnikavosti

- žák cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;

- žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Kompetence digitální

- správně a na odpovídající úrovni pracuje s veřejnými zdroji informací (cituje dle doporučené normy, posoudí věrohodnost zdroje atd.);
- dodržuje zásady dobré prezentace;
- dodržuje při tvorbě prezentace typologická pravidla;
- odevzdává dokument ve formě sdíleného textu nebo sdílením souboru pomocí cloudového úložiště; uloží a odešle textový dokument ve formátu PDF.

Formy a metody výuky

Ve vyučování jsou kromě běžných metodických postupů (frontální výuka, verbální metody) uplatňovány další formy výuky, důraz je kladen na aktivní učení, procesy hledání a osvojování poznatků na základě vlastních činností a zkušeností, týmovou práci. Ve všech oblastech jazykového vyučování jsou aplikovány postupy a metody kritického myšlení. Výuka se soustřeďuje hlavně na práci s textovým, obrazovým a zvukovým materiálem, je založena na diskusi žáků s učitelem i s ostatními spolužáky, individuální i skupinové samostatné práci, samostatné domácí práci (zpracování referátů) a její prezentaci. Výuka rovněž motivuje studenty k dalšímu bádání a sebevzdělávání. Žáci v průběhu studia navštíví aktuální výstavy a muzejní expozice.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého- rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	Úvod do studia historie <ul style="list-style-type: none">- význam historického poznání pro současnost- práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití- typy historických pramenů a jejich kritika- pomocné vědy historické	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<ul style="list-style-type: none">- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura- vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti	Pravěk <ul style="list-style-type: none">- doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná	
<ul style="list-style-type: none">- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace- objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy- popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Starověk <ul style="list-style-type: none">- staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)- antické Řecko- antický Řím	
<ul style="list-style-type: none">- objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti- definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích- charakterizuje základní rysy vývoje na našem území- vymezí specifika islámské oblasti- vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	Středověk <ul style="list-style-type: none">- utváření středověké Evropy- islám a arabská říše- křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství, křížové výpravy, kacířství, husitství- venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace- vzdělanost a umění středověké společnosti	

2. ročník

Vzdělávací výstupy

- rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady
- porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám
- popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí jejich důsledky pro další evropský i světový vývoj
- vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů
- posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry

Tematické celky

Počátky novověku

- renesance a humanismus; reformace
- zámořské plavby
- rivalita a kooperace velmocí v raném novověku; Třicetiletá válka
- absolutismus a stavovství
- barokní kultura, politika, náboženství

Průřezová témata a poznámky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

-
- určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století
 - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení
 - posoudí význam ústavy a nové organizace státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů
 - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů
 - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace

Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti

- osvícenství
 - velké revoluce – Francouzská revoluce 1789–1799, vznik USA, rok 1848
 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu
 - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře
 - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin
 - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do první světové války
 - vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer první světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů
 - proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle époque“ přelomu 19. a 20. století
-

3. ročník

Vzdělávací výstupy	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky- uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku- vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit- vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů, které byly provázány radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	<p>Moderní doba I – situace v letech 1914–1945</p> <ul style="list-style-type: none">- první světová válka, české země v době první světové války, první odboj- revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci- versailleský systém a jeho vnitřní rozpory- vznik Československa, Československo v meziválečném období- Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek- mnichovská krize a její důsledky- druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, druhý odboj	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

4. ročník

Vzdělávací výstupy	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty- vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi- porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích- popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná	<p>Moderní doba II – soudobé dějiny</p> <ul style="list-style-type: none">- Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu)- východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva- euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc- životní podmínky na obou stranách „železné opony“- konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael- dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

-
- základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování
 - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě
 - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje
- pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě
 - globální problémy moderní společnosti
-

Ekonomika

Hodinová dotace v ročnících

2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

3. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka směřuje k tomu, aby se žáci seznámili se základními ekonomickými pojmy, pochopili ekonomické zákonitosti a jejich vzájemné souvislosti, přičemž je kladen důraz na rozvoj ekonomického myšlení. Obsah předmětu je zaměřen na základy ekonomiky a vybraná ekonomická témata a lze ho rozdělit do čtyř oblastí:

1. Základy mikroekonomie
2. Podnik a podnikání
3. Základy makroekonomie
4. Osobní finance a finanční gramotnost

Předmět je vyučován ve 2. a 3. ročníku studia. Žáci s hlubším zájmem o tento předmět si pak ve 4. ročníku mohou zvolit z nabídky povinně volitelný předmětů ekonomii a finanční trhy a svoje vzdělání v této oblasti si tak dále rozšířit.

Při výuce je využívána výpočetní technika (PC, dataprojektor, prezentační software...). V případě potřeby žáci pracují se specializovanými ekonomickými portály.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, rady i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- posuzuje reálně své duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;

- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Kompetence digitální

Žák:

- používá nové digitální technologie při řešení problémů a osvojuje si nová prostředí a nástroje;
- vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků v souladu se standardy předmětu;
- využívá software určený pro účely předmětu;
- pořizuje, zpracovává, spravuje a prezentuje data v souladu se standardy předmětu;
- zachovává bezpečnost v online prostředí, vymezuje se vůči šíření toxického nebo zdraví ohrožujícího jednání;
- vyhledává a používá ověřené zdroje a jejich citace v souladu s platnými normami.

Formy a metody výuky

Při výuce jsou využívány tradiční metody s důrazem na metody dialogické. Ty jsou pak doplňovány metodami problémového vyučování. Cílem je výuka předmětu především na konkrétních příkladech z praxe. Výuku dále doplňují případové studie, při kterých je často vyžadováno samostatné získávání informací. Žáci pracují s veřejně přístupnými ekonomickými zdroji informací (ČSÚ, ČNB, justice.cz...) a jsou vedeni k jejich pochopení, správné interpretaci a dalšímu využití ve vhodných situacích. V návaznosti na probíraná témata jsou do výuky zařazovány exkurze, návštěvy vybraných podniků a přednášky odborníků z praxe. Důraz je kladen na praktické využití poznatků a dovedností. Další významnou prioritou je pochopení vzájemných souvislostí mezi jednotlivými tematickými celky a jejich částmi na vnitropředmětové i mezipředmětové úrovni.

Poznámky k učebnímu plánu

Minimální obsah jednotlivých tematických celků je vždy uveden pod názvem celku. Vyučující může tento obsah rozšířit (např. o aktuální témata související s obsahem tématu), popřípadě pozměnit pořadí jednotlivých částí obsahu.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- správně používá a aplikuje základní ekonomické pojmy;- chápe význam potřeb v tržní ekonomice;- rozumí významu dělby práce pro společnost a jejímu vlivu na vznik současné tržně-peněžní ekonomiky;- popíše jednotlivé fáze hospodářského procesu a jejich vzájemné vazby;- rozlišuje makroekonomické a mikroekonomické problémy;	Základní ekonomické pojmy <ul style="list-style-type: none">- potřeby- statky, služby- dělba práce- hospodářský proces<ul style="list-style-type: none">o výroba, výrobní faktoryo rozdělovánío směnao spotřeba- ekonomie, mikroekonomie, makroekonomie- typy ekonomik	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none">- ekonomický rozvoj a globalismus- soutěž a spolupráce
<ul style="list-style-type: none">- správně posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku;- ze zadaných údajů sestaví křivky nabídky a poptávky;- vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny;- objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky;- vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu;- chápe příčiny a důsledky nedokonalé konkurence;	Trh a tržní hospodářství <ul style="list-style-type: none">- trh, druhy trhů, tržní subjekty- význam ceny- poptávka, poptávková křivka- nabídka, nabídková křivka- tržní mechanismus, tržní rovnováha, rovnovážná cena- dokonalá a nedokonalá konkurence- příčiny nedokonalé konkurence a úloha státu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none">- soutěž a spolupráce
<ul style="list-style-type: none">- posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním;- vypracuje jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet;- rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější;- uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti, jak zažádat o živnostenské oprávnění;	Podnik, podnikání a právní formy podnikání <ul style="list-style-type: none">- podnikání a jeho podstata- zakládání firmy, podnikatelský záměr- živnosti a podnikání podle živnostenského zákona- právní formy podnikání právnických osob podle zákona o obchodních korporacích- zrušení a zánik obchodní společnosti	Mediální výchova <ul style="list-style-type: none">- vyhodnocování kvality a význam informačních zdrojů Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- efektivní řešení problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none">- oblast ekonomického rozvoje a globalismus
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí pojmy aktiva a pasiva a jejich vzájemný vztah;- rozlišuje oběžný a dlouhodobý majetek a jejich základní druhy;- chápe rozdíl mezi vlastním a cizím kapitálem;- charakterizuje základní druhy vlastních a cizích zdrojů financování;- sestaví rozvahu ze zadaných rozvahových položek;	Majetek podniku a zdroje financování <ul style="list-style-type: none">- rozvaha a její struktura- aktiva a pasiva- oběžný majetek- dlouhodobý majetek, opotřebení, odpisy- zdroje financování majetku, vlastní a cizí kapitál	

<ul style="list-style-type: none"> - odliší typické výnosy a náklady podniku; - provádí jednoduché výpočty hospodářského výsledku; - vysvětlí možnosti snižování nákladů a zvyšování výnosů; - posoudí a na příkladu ukáže vzájemné souvislosti ceny, zisku a velikosti prodeje; 	<p>Hospodaření podniku</p> <ul style="list-style-type: none"> - zisk jako cílové chování podniku - náklady a jejich hlavní zdroje - výnosy a jejich hlavní zdroje - hospodářský výsledek a jeho výpočet - možnosti zvyšování výnosů a snižování nákladů 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování kvality a význam informačních zdrojů <p>Enviromentální výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojem trh práce a rozumí chování a motivaci účastníků na trhu práce; - objasní funkci odborů; - na příkladu popíše základní způsoby získávání zaměstnanců firmou; - určí kritéria pro výběr zaměstnanců; - charakterizuje jednotlivé metody hodnocení zaměstnanců; - navrhne vhodné motivační nástroje pro různé pracovní pozice; - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď; - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním; - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení ve zvolené profesi; - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu; 	<p>Trh práce, personalistika</p> <ul style="list-style-type: none"> - trh práce, nabídka a poptávka po pracovních místech, mzda, vliv státu a odborů - zjištění a plánování potřeby zaměstnanců - získávání a výběr zaměstnanců firmou - poradenské a zprostředkovatelské služby - přijímací pohovor a výběrové řízení - pracovní smlouva a dohody - právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru - péče o zaměstnance - hodnocení zaměstnanců - ukončování pracovního poměru <p>uplatnění na trhu práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní trh v ČR a EU, globalizace pracovního trhu - práce jako seberealizace - hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese - profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání - pracovní úspěšnost a kariéerní růst 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - efektivní řešení problémů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidský rozvoj a jeho různé dimenze
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí významu marketingu pro podnik; - chápe význam segmentace zákazníků; - určí u konkrétních produktů fázi jejich životního cyklu; - vysvětlí, jak má být sestaveno produktové portfolio s ohledem na životní cyklus produktu a stabilní tvorbu zisku podniku; - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH; - vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období; - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky; 	<p>Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> - marketing - podnikatelské koncepce - průzkum trhu - nástroje marketingu (4P), segmentace trhu a marketingový mix - produkt a portfolio produktů - cena a metody stanovení - distribuce zboží a služeb - propagace – reklama a reklamní agentury, podpora prodeje, osobní prodej a péče o zákazníka, PR 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování kvality a význam informačních zdrojů

- na příkladu ukáže prodejní cesty, vysvětlí důvody použití mezičlánků;
- vybere vhodný reklamní prostředek pro určitý produkt;
- analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu;
- na příkladu posoudí dopady a význam PR;
- na příkladu vysvětlí péči o zákazníka.

3. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem NH a charakterizuje jednotlivé sektory NH; - rozumí podstatě základních makroekonomických ukazatelů; - na základě aktuálních mediálních informací posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit; - zná nástroje hospodářské politiky státu a chápe, jak lze pomocí těchto nástrojů ovlivnit ekonomiku; 	<p>Národní hospodářství a základy makroekonomie</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjekty působící v NH - sektory NH - základní charakteristika jednotlivých makroekonomických ukazatelů (HDP, nezaměstnanost, inflace, platební bilance) - makroekonomické cíle - nástroje hospodářské politiky státu s důrazem na monetární a fiskální politiku - intervencionistický a liberální pohled na státní zásahy - hospodářský cyklus a jeho dopady na ekonomické subjekty - globální ekonomické otázky 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování kvality a význam informačních zdrojů <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblast ekonomického rozvoje, globalismu a evropský integrační proces <p>Enviromentální výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu; - rozumí vzniku státního dluhu a jeho důsledkům; - rozlišuje mezi deficitem státního rozpočtu a státním dluhem; - chápe význam sociální politiky státu a dopadů na hospodaření SR; - orientuje se v základních sociálních dávkách jako je starobní důchod, podpora v nezaměstnanosti, nemocenská... - objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií; 	<p>Veřejné finance</p> <ul style="list-style-type: none"> - státní rozpočet - příjmy a výdaje státního rozpočtu - výsledek hospodaření - deficit státního rozpočtu - státní dluh <p>sociální politika státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální politika a její význam a způsob financování - systém sociálních dávek - vybrané problémy a dávky sociální politiky (starobní důchod a důchodový systém, státní politika zaměstnanosti...) 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropský integrační proces a oblast soutěživosti a spolupráce <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování kvality a význam informačních zdrojů

- uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok;
- chápe význam výběru daní pro výsledek hospodaření státního rozpočtu;
- vysvětlí základní pojmy z oblasti daní;
- popíše daňovou soustavu ČR;
- rozlišuje základní typy daní;
- rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje;
- uvede, jakým způsobem podá daňové přiznání, především k daní z příjmu, jak provede základní výpočty daní a zjistí výši sociálního a zdravotního pojištění;

- **daňová soustava**
- základní pojmy – poplatník, plátce, základ daně, předmět daně, daňové přiznání
- daňová soustava ČR
- základní druhy daní v ČR a jejich charakteristika

- chápe význam peněz v současné tržní ekonomice;
- rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje;
- sestaví vlastní (rodinný) rozpočet, vypočítá jeho saldo a v případě deficitu navrhne opatření vedoucí k jeho ozdravení;
- vyjmenuje rizika, kterým může být vystavena domácnost a navrhne opatření k omezení těchto rizik;
- navrhne, jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti a využít volné finanční prostředky;
- vysvětlí vztah výnosu, rizika a likvidity;
- vybere vhodné produkty tak, aby vytvořil diverzifikované portfolio a zdůvodní výběr produktů;
- vypočte úrok z předem dané výše úvěru a úrokové sazby;
- vysvětlí pojem RPSN;
- vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb u úvěrů a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN;
- rozumí pojmu dluhová past a jejím příčinám;
- vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení;
- na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu);

Osobní finance

- peníze – význam a hodnota a funkce peněz
- osobní rozpočet (rozpočet domácnosti)
- tok peněz v domácnosti a spotřební výdaje
- rozpočtové saldo
- osobní majetek a závazky
- rizika v osobním životě
- zajištění proti rizikům
- úrok, úroková sazba
- RPSN
- přebytek rozpočtu a způsoby využití přebytku
- spořicí a investiční produkty
- další možnosti investování peněz
- vztah výnosu, rizika a likvidity
- diverzifikace rizik
- deficit osobního rozpočtu a možná řešení
- úvěr, jeho cena a ostatní podmínky
- úvěry a jejich rizika
- předlužení a dluhová past

Osobnostní a sociální výchova

Mediální výchova

- vyhodnocování kvality a význam informačních zdrojů

- vysvětlí rozdíl mezi peněžním, kapitálovým, devizovým a komoditním trhem;
- orientuje se v bankovní soustavě ČR, v činnostech centrálních i komerčních bank; vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;
- objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank;

Finanční trhy

- **finanční trhy**
- nabídka, poptávka a cena na FT
- ekonomické subjekty na FT
- finanční zprostředkovatelé (banky, pojišťovny, stavební spořitelny, penzijní společnosti, investiční a podílové fondy, leasingové společnosti, burzy...)

Mediální výchova

- vyhodnocování kvality a význam informačních zdrojů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- evropský integrační proces a oblast ekonomického rozvoje a globalismu

-
- odliší poslání centrální banky a komerčních bank;
 - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, posoudí způsoby zajištění úvěru;
 - používá nejběžnější platební nástroje, směnění peníze podle kurzovního lístku;
 - využívá moderní formy bankovních služeb, včetně digitálních technologií, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku;
 - dokáže charakterizovat nejdůležitější cenné papíry;
 - uvede možnosti forem investic do cenných papírů;
 - na konkrétním příkladu vysvětlí pohyb kurzu cenného papíru (např. akcie či dluhopisu).
- členění FT
 - **banky**
 - dvoustupňová bankovní soustava
 - centrální banka a její role, ČNB
 - komerční banky
 - bankovní produkty (úvěrové, depozitní, investiční, pokladní a směnárenské, platební styk v národní a zahraniční měně)
 - moderní formy bankovníctví
 - **cenné papíry**
 - podstata
 - emitent a investor
 - druhy cenných papírů, jejich charakteristika a využití s důrazem na akcie, dluhopisy a podílové listy
-

Umělecká tvorba/ Hudební tvorba

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 2 hodiny/týdně

2. ročník: 2 hodiny/týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Umělecká tvorba/ Hudební tvorba vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je vymezena v RVP G. Umělecká tvorba/ Hudební tvorba navazuje na Výtvarnou a Hudební výchovu v základním vzdělávání. Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku čtyřletého gymnázia. Časová dotace předmětu je určena učebním plánem. Součástí výuky jsou návštěvy divadelních představení, koncertů, výstav a exkurze. Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, produkce, recepce a reflexe. Vzdělávání v předmětu Umělecká tvorba/ Hudební tvorba vede žáka k poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, k chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností. Žák je veden k používání specifického jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatných prací (referátů, projektů) vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací, tvořivému zpracování informací.
- řízenou reflexí jejich vlastní tvůrčí činnosti vede žáky ke kritickému hodnocení jejich výkonů, přijímání ocenění, rady a kritiky ze strany druhých a poučení z vlastních úspěchů i chyb pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním praktických úkolů vede žáky k používání tvořivého myšlení s použitím představivosti a intuice

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozbořením uměleckých děl učí žáky používat s porozuměním odborný jazyk, symbolická a grafická vyjádření informací běžně užívaná v umění a kultuře,
- formou diskuse vede žáky k jasným, srozumitelným a respektujícím vyjádřením s ohledem na komunikační situaci,
- zadáváním praktických úkolů, jejich řízenou reflexí a veřejnou prezentací učí žáky vhodným způsobem prezentovat jejich práci i sebe samé před známým i neznámým publikem.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním skupinové práce vede žáky k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů,
- důrazem na kritické myšlení vede žáky k odolávání společenským i mediálním tlakům.

Kompetence občanská

Učitel:

- svým příkladem a diskusí nad aktuálními společenskými tématy vede žáky k rozhodování a jednání, které nebude ohrožovat a poškozovat přírodu, životní prostředí ani kulturu,
- v rámci reflexe uměleckých děl vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí,
- volbou témat rozšiřuje u žáků jejich poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, motivuje žáky k jejich spoluvytváření a ochraně,
- formou diskuse učí žáky zaujímat postoje k událostem a vývoji veřejného života, kulturním otázkám současnosti, obhajovat informovaná stanoviska a jednat k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zadáváním úkolů vede žáky k systematické práci,
- důsledně dbá na to, aby žáci používali bezpečně a účinně materiály, nástroje a veškeré vybavení a dodržovali vymezená pravidla chování ve specializovaných učebnách,
- respektujícím hodnocením a pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáků a motivuje je k další práci, podporuje vlastní iniciativu a tvořivost žáků.

Kompetence digitální

Učitel:

- představí žákům různé digitální nástroje pro tvorbu hudby a výtvarných děl, aby podpořil jejich kreativitu a experimentaci v digitálním prostředí.
- vede žáky k vytvoření digitálních prezentací svých hudebních a výtvarných prací

Formy a metody výuky

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin (v minimální časové dotaci za 4 roky 4 hodiny, 2 vyučovací hodiny v prvním a dvě vyučovací hodiny ve druhém ročníku čtyřletého gymnázia), dále prostřednictvím návštěvy hudebních představení a koncertů, výstav, workshopů, projektů a exkurzí.

Výuka probíhá v dělených skupinách, počet žáků je cca 16. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup k žákům v průběhu vyučovacího procesu.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů – Umělecká tvorba/Hudební tvorba

Produkce - hudební tvorba		
Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjí svůj hlasový potenciál. - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a osobnosti návyky při zpěvu, ale i v mluvním projevu. - uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - Posílení a kultivace hlasového aparátu - Sólový a sborový zpěv - Improvizace, interportretace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) - Rozvoj hudebního sluchu (paměti, intonace a rytmu) 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - poznání a rozvoj vlastní osobnosti Mezipředmětové vztahy: F, Bi
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s Orffovými nástroji při individuálních či společných hudebních aktivitách a vyjadřuje jimi hudební i nehudební představy a myšlenky - reprodukuje různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché, ale i složitější doprovody 	Instrumentální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - Hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá) - Hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo) - Moderní hudební nástroje a počítač 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - poznání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na hudbu pohybem. - využívá pohyb ve spojení s hudbou k vyjádření vlastních představ a pocitů. - na základě svých individuálních hudebních a pohybových schopností a dovedností předvádí hudebně pohybové kreace a taneční choreografie. 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - Základy rytmu a pohybu - Koordinace pohybu a hudby - Taneční techniky 	Mezipředmětové vztahy: Tv
<ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v zápise jednoduchých vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb - dle svých individuálních schopností a dovedností realizuje písně a skladby různých žánrů podle notového zápisu. 	Orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních i instrumentálních kompozic	
Percepce a reflexe – hudební tvorba		
<ul style="list-style-type: none"> - se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky ve skladbách různých hudebních žánrů, stylů. - přistupuje k hudebnímu dílu jako celku, vnímá jeho formu a smysl. - rozpozná základní hudební nástroje užité ve skladbě. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hudba jako organizovaný zvuk - Hudební dílo – hudební objekt - Hudební znak - Hudebně výrazové prostředky - Hudební forma - Formální struktura a sémantika skladby - Hudební nástroje, nové technologie v hudbě 	
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností. 	Interpretace hudebního díla <ul style="list-style-type: none"> - Estetická a umělecká hodnota hudebního díla - Vlastní hodnocení 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> - sociální komunikace

- vyjádří vlastní názor na danou hudební ukázkou a dokáže ho v diskusi obhájit.		
- se orientuje ve vývoji evropské hudby. - rozliší hudební slohy podle charakteristických znaků. - popíše okolnosti vzniku díla s ohledem na historické, společenské a kulturní kontexty.	Vznik a vývoj hudby - Hudba vokální a instrumentální - Periodizace hudebního vývoje - Charakteristické hudební znaky jednotlivých slohů - Zařazení díla do historického a sociálního kontextu	Mezipředmětové vztahy: Čj, D
- rozliší hudbu artifiční a non-artifiční a dále ji dokáže zařadit dle stylu, významu a funkce - vnímá hudbu jako součást každodenního života jedince a společnosti. - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích.	- Hudba artifiční a nonartifiční - Hudební styly a žánry, funkce hudby - Hudba a její využití v běžném životě	
- si uvědomuje roli hudebního průmyslu v současném světě. - popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání.	- Hudba jako kulturní statek a jako zboží - Záznam hudby - Hudební průmysl - Hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití	
- si uvědomuje rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě a vnímá hudbu jako způsob prezentace názorů, idejí a pocitů ostatních lidí. - Prezentuje hudbou své vlastní ideje, názory a pocity - Na základě schopnosti vnímat skrze hudbu různé názory, ideje a pocity se dokáže s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout. - Rozpozná znaky hudební tvorby, které asociují netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat.	- Hudba jako způsob identifikace, sebeprezentace a druh generační výpovědi	
- navštíví koncert a potom o něm diskutuje	- Koncert, hudební workshop	- Dle možností školy

Umělecká tvorba

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
- vysvětlí souvislost historie a dějin umění - objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin umění - umí vysvětlit s pomocí časové osy jednotlivá období a typické znaky společnosti - definuje společenskou hierarchii daných států a dokáže doložit umělecké artefakty významné pro danou oblast - vysvětlí první umělecké projevy a konkrétně vysvětlí použití umění	Vymezení pojmu učiva, úvod do učiva - Vymezení základních pojmů Umění pravěku a starověku - Pravěké umění - Mezopotámie - Starověký Egypt	Mezipředmětové vztahy: D, ČJ

<ul style="list-style-type: none"> - definuje historické pozadí antického světa a jeho rozdělení, umí vysvětlit pojem antické drama - zná souvislost umění a náboženství - dokáže časově zařadit období středověku, umí rozpoznat gotický a románský sloh - s pomocí ukázek definuje hudební, výtvarné a architektonické prvky typické pro dané období 	Umění antického světa, středověku a renesance <ul style="list-style-type: none"> - Starověké Řecko - Etruskové a Starověký Řím - Středověké umění; sloh románský a gotický - Renesanční umění 	Mezipředmětové vztahy: D, ČJ
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí souvislost historických událostí se vznikem nového uměleckého slohu - dle ukázek určí autora a dílo - definuje historické pozadí různých stylů - rozpozná různá výtvarná, architektonická a sochařská díla 	Umění novověku <ul style="list-style-type: none"> - Renaissance - Baroko - Klasicismus - Romantismus 	Mezipředmětové vztahy: D, ČJ
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí kritéria formující a ovlivňující nové umělecké směry - dokáže zařadit jednotlivé směry a charakterizovat jejich znaky - umí definovat jednotlivé směry a rozpoznat je 	Umění 20. století a moderní umění <ul style="list-style-type: none"> - Moderní umělecké směry přelomu století (impresionismus, expresionismus, symbolismus) - Umění počátku 20. století - (secese, kubismus, futurismus, naivní umění) - Meziválečné umění (dadaismus, surrealismus) - Moderní umělecké směry - Současné trendy 	Mezipředmětové vztahy: D, ČJ
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů - využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy. - charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků. - vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií. - samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění. - svou tvorbu vnímá jako prostředek individuálního vyjádření - uplatňuje tvořivost a chápe ji jako důležitý prvek rozvoje osobnosti i umělecké tvorby 	Umělecká tvorba <ul style="list-style-type: none"> - Základní prvky (linie, tvar, plocha, světlo, barva, kontrast) - Kresba - Malba - Kombinované techniky - Techniky v materiálu - Techniky prostorového vytváření - Grafické techniky - Projektová výuka 	

Společný vzdělávací obsah hudebního i výtvarného oboru (integrující téma oborů) – Umělecká tvorba a komunikace

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako zásadní faktor rozvoje své osobnosti.- dokáže objasnit význam tvořivosti výtvarného oboru v procesu umělecké tvorby i v životě.	Tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta <ul style="list-style-type: none">- Smyslové vnímání a jeho rozvoj- Předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- poznání a rozvoj vlastní osobnosti F, Bi
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí umělecký znakový systém jako vnitřně diferencovaný- dokáže rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční.	Umělecká a mimoumělecká znakovost <ul style="list-style-type: none">- Znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění- Umění jako proces nových, sociálně dosud nezakotvených znaků	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- poznání a rozvoj vlastní osobnosti
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí a uvede příklady neukončenosti a nedefinitivnosti uměleckého výrazu.- uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci.	Úloha komunikace v uměleckém procesu	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none">- objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu.- rozpozná různé přístupy k uměleckému procesu v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu.	Postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny <ul style="list-style-type: none">- Historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický a modernistický)	
<ul style="list-style-type: none">- uvědomuje si vliv subjektivních podnětů na vnímání uměleckého díla.- odhaluje vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které souvisejí se vznikem estetického prožitku.	Role subjektu v uměleckém procesu <ul style="list-style-type: none">- Subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	
<ul style="list-style-type: none">- vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla.- vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci současných uměleckých děl.	Mimovědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla Publikum a jeho účast v uměleckém procesu	
<ul style="list-style-type: none">- objasní podstatné rysy pluralitního, postmodernistického přístupu k uměleckému procesu.- vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“.	Umělecký proces a jeho vývoj <ul style="list-style-type: none">- Postmodernistický, pluralitní model umění- Dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr- Vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality- Presentace uměleckého díla- Role umělce ve společnosti	
<ul style="list-style-type: none">- vnímá nejvýznamnější rysy proměn dnešní doby.	Sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- sociální komunikace

- uveďte příklady vlivu proměn společnosti na proměnu **obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace**
komunikace v uměleckém procesu. **v uměleckém procesu**

Tělesná výchova

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
2. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
3. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
4. ročník: 2 hodiny týdně, celkem 54 hodin

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tělesná výchova vychází z oblasti vzdělávání pro zdraví RVP pro gymnázia. Tělesná výchova je vyučována po celé čtyři roky s celkovou dotací 8 hodin.

Tělesná výchova je realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, na adaptačním kurzu (např. hry, turistika, plavání) i v jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Nadání žáci se účastní meziškolních soutěží na krajské i celorepublikové úrovni.

Tělesná výchova by měla žáky pomocí přiměřených prostředků kultivovat v pohybových projevech a vést ke zlepšování jejich tělesného vzhledu, motivovat je pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- Vede žáky k osvojení základních pohybových dovedností, navozuje takové situace, které nutí žáky vytvořit si vlastní pohybové vzorce;
- Správným ohodnocením jejich pohybových schopností a dovedností motivuje žáky k vytváření dalších cílů v procesu učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- Předkládá různé modelové situace (zejména ve sportovních hrách, týmových hrách), ve kterých se žáci snaží orientovat a hledat nejsnazší řešení);
- Přidělením role rozhodčího žákům je učí jednat přiměřeně ve vypjatých situacích, vyjádřit svoje názory, hájit své stanovisko.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- Vede žáky k používání různých signálů i jiných komunikačních prostředků při spolupráci v týmu;
- Zapojuje žáky do činnosti rozhodování utkání jednotlivých sportů, sportovních her, vede žáky k rozeznávání gestikulace rozhodčího a k reakci na ni.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- Podporuje sportovní činnosti v týmech a navozuje takové situace, které vedou žáky ke spolupráci s ostatními;
- Vyžaduje dodržování pravidel fair play, nedodržování těchto pravidel postihuje tak, aby žáci identifikovali nesprávné chování a zákroky a dokázali tyto přestupky konfrontovat s pravidly různých sportů a sportovních her i s pravidly společenského chování;
- Vede žáky k tomu, aby na základě vědomostí z tělesné výchovy a jeho doporučení trvale zařazovali do svého života vhodné sportovní aktivity jako podporu vlastního zdraví a zdravého životního stylu.

Kompetence občanská

Učitel:

- Navozuje různé modelové situace poranění při rozličných sportovních činnostech a vede žáky k rozhodování o způsobech ošetření a poskytnutí první pomoci.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- Učí žáky odhadnout situaci a včas reagovat. Seznamuje žáky s možností být zaměstnaný v různých oblastech sportu

Kompetence digitální

Učitel:

- Využívá v hodinách chytré hodinky (příp. digitální aplikace na telefonu), učí žáky účelně využívat jejich možnosti a vyhodnocovat výstupy vytvářením grafů/tabulek.

Formy a metody výuky

Vzhledem k charakteru předmětu je nejvíce uplatňována skupinová forma výuky, dle potřeby je pak zařazována hromadná i individualizovaná forma.

Výuka probíhá převážně ve školní tělocvičně, využívána jsou i další přilehlá sportoviště (školní hřiště, posilovna, atletický stadion, bazén).

Z diagnostických metod se uplatňují vstupní, průběžná a závěrečná. Pozorování je hlavní metodou používanou pro klasifikaci. Pro seznamování s učivem jsou důležité metoda motivační, ukázky a pozorování. Při nábívkou pohybových dovedností se uplatňuje především napodobení, opakování a metoda pohybového úkolu.

Poznámky k učebnímu plánu

Výuka tělesné výchovy probíhá jednou týdně v pravidelných dvouhodinových lekcích společně pro dívky i chlapce, dále pak ve formě sportovních kurzů (lyžařský výcvikový kurz, letní sportovní kurz) a v jiných organizačních formách (sportovní den, účast na sportovních soutěžích, nabídka volnočasových sport. aktivit). Součástí výuky je i výuka plavání v krytém plaveckém bazénu, který je k těmto účelům pronajímán.

Jednotlivé rozložení aktivit v hodinách TV je voleno v reakci na aktuální klimatické podmínky. V případě příznivých podmínek snaha o vedení hodin TV venku se zaměřením na atletiku (běhy, skoky, hody/vrhy), venkovní sportovní hry (např. fotbal, softbal, frisbee, házená atd). V zimním období nebo při nepříznivých podmínkách probíhají hodiny TV v tělocvičně/posilovně s důrazem na gymnastiku, kondiční cvičení, indoorové sportovní hry (např. florbal, basketbal, volejbal atd.).

Tělesná výchova je realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, na adaptačním kurzu (např. hry, turistika, plavání) i v jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci apod.). Nadaní žáci se účastní meziškolních soutěží na krajské i na celorepublikové úrovni.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. – 4. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- Volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízením, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat.- Komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii.- Dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci.- Dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu.- Dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem.- Ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání.- Dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích.- Sleduje podle pokynů (i dlouhodobě) pohybové výkony, sportovní výsledky, činnosti související s pohybem a zdravím – zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje.	Teoretické poznatky <ul style="list-style-type: none">- Význam pohybu pro zdraví,- Technika a taktika,- Odborné názvosloví,- Hygiena a bezpečnost,- Záchrana a dopomoc,- Pravidla her,- Rozhodování,- Sportovní výzbroj a výstroj,- Sportovní role,- Měřitelné a hodnotitelné údaje související s TV a sportem,- Olympismus v současném světě: jednání fair play,- Úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí- Pohybové odlišnosti a handicap	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- rozvoj zdravého a bezpečného životního stylu- porozumění vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice Mediální výchova <ul style="list-style-type: none">- mediální produkce
<ul style="list-style-type: none">- Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých.- Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace.- Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Péče o zdraví, zdravý životní styl	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- rozvoj zdravého a bezpečného životního stylu- porozumění vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, vztah k vlastnímu tělu a vlastní psychice Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none">- uvědomit si vliv znečištěného prostředí na lidské zdraví
<ul style="list-style-type: none">- Dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a zná doporučení, jak na ně reagovat.- Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování.	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none">- rozvoj zdravého a bezpečného životního stylu- seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

- Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události.		
- Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel.		
- Podle situace prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným.	První pomoc	Osobnostní a sociální výchova - sociální komunikace, morálka všedního dne
- Osvojuje si základní pohybové vzorce, které pak vhodně zařazuje do jednotlivých sportovních her a jiných cvičení	Pohybové dovednosti a pohybový výkon - Pořadová cvičení, - Všestranně rozvíjející cvičení, - Kondiční cvičení, - Koordinační cvičení, - Kompenzační cvičení, - Relaxační cvičení	
- Průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech.	Atletika	Mediální výchova - mediální produkce
- Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti.	Gymnastika	
- Zacvičí jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí.	Kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	
- Průběžně se zlepšuje v herních činnostech jednotlivce, herních kombinacích a herních situacích v dané sportovní hře.	Sportovní hry - Házená, - Volejbal,	Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž
- Ovládá základní pravidla dané sportovní hry. Respektuje spoluhráče, soupeře, rozhodčího.	- Basketbal, - Florbal, - Fotbal	Mediální výchova - Mediální produkce
- Seznamuje se s dalšími sportovními hrami, ovládá jejich základní pravidla.	Netradiční sportovní hry - Další moderní a netradiční pohybové činnosti	Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž
- Osvojuje si vhodné pohybové vzorce formou doplňkových aktivit	Pohybové hry	Osobnostní a sociální výchova - spolupráce a soutěž
- Respektuje věkové, hmotnostní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly.	Úpoly	
- Osvojí si základy pádů a sebeobrany.		
- Osvojuje si správnou techniku plaveckých způsobů.	Plavání	Mediální výchova - mediální produkce
- Uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách.		
- Teoreticky zvládá pomoc unavenému a záchranu tonoucího.		
- Zvládne bezpečný pohyb na sjezdových lyžích.	Lyžování/snowboarding	Mediální výchova

<ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s FIS pravidly pohybu a chování na sjezdovce. - Řídí se zásadami bezpečného pohybu v terénu a na sjezdovce, respektuje pokyny horské služby. 		<ul style="list-style-type: none"> - mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> - Osvojuje a zdokonaluje si správnou techniku jízdy na bruslích. 	<p>Bruslení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách. 	<p>Turistika a sporty v přírodě - Pohybové činnosti, sportovní a turistické akce</p>	<p>Mediální výchova - mediální produkce</p>
		<p>Environmentální výchova - uvědomovat si specifické postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj na planetě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví. - Je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit. 	<p>Zdravotní tělesná výchova</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - seberegulace</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Sleduje, vyhodnocuje a porovnává dosažené výsledky testování. - Sleduje podle pokynů pohybové výkony a sportovní výsledky 	<p>Testování tělesné zdatnosti - Motorické testy - Výkonnostní testy</p>	<p>Mediální výchova - mediální produkce</p>

Informatika

Hodinová dotace v ročnících

1. ročník: 64 hodin

2. ročník: 64 hodin

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu z pohledu informatiky jako vědní disciplíny, s jejímiž základy seznamuje.

Důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti ve všech předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích nebo noteboocích buď v počítačové učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Téma Základy robotiky jako aplikace programování i tvorba jednoduchých informačních systémů je podstatnou součástí výuky informatiky.

Přínos k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vyžaduje systematickou přípravu a plnění úkolů v dohodnutých termínech, tím umožňuje žákům využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní organizování svého učení,
- oznamuje s dostatečným předstihem termíny souhrnných opakování a tím vede žáky k efektivnímu organizování svého učení,
- poskytuje žákům adresnou zpětnou vazbu k jejich práci, podporuje tak posouzení jejich pokroku a určení překážek bránících učení,
- vede žáky k přijímání rady i kritiky ze strany druhých,
- vhodnými úlohami podporuje žáky ve využívání různých zdrojů informací a rozhodování o jejich efektivním využití při řešení zadaných úloh,
- zařazuje do vyučování práci s chybou a vede tak žáky k poučení z vlastních chyb i úspěchů v další práci,
- vede žáky k tomu, aby si uměli vyhledat potřebné a relevantní informace a efektivně je využít.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vyžaduje od žáků navrhování různých metod a postupů při řešení úloh (algoritmů, problémů, programů),
- vyžaduje od žáků vysvětlení a obhájení navržených metod a postupů,
- poukazuje na shodné, podobné a odlišné znaky reálných problémů, umožňuje tak žákům objevování různých variant řešení,
- zadává úlohy vycházející z reálného života, které umožní žákům řešení metodami z různých oblastí informatiky.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- se vyjadřuje jasně, přesně, srozumitelně a totéž podporuje a rozvíjí u žáků,
- vyžaduje, aby žáci při vyjadřování svých myšlenek používali vhodnou odbornou terminologii a symboliku,
- při řešení úloh vyžaduje, aby žáci rozuměli textům, tabulkám, grafům a dokázali je vlastními slovy vysvětlit,
- rozvíjí schopnost žáků správně argumentovat a respektovat názory ostatních,
- vede žáky k zapojení do diskusí, obhájení svého názoru pomocí vhodné argumentace.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky skupinovou práci, vede žáky ke spolupráci, respektování zájmů skupiny a vytváření pravidel práce v týmu,
- podporuje žáky v hodnocení své práce a stanovení reálných cílů,
- podporuje žáky ve snaze o konkrétní dotazy a posiluje tak u žáků pocit sebedůvěry,
- vede žáky k ochotě pomoci druhým,
- vede žáky, aby si v případě potřeby požádali o pomoc.

Kompetence občanská

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,
- vede žáky ke schopnosti vážit si názoru jiných a respektovat jej (jiné možnosti řešení daného problému apod.),
- zařazováním vhodných úloh a problémů z reálného života poukazuje na uplatnění informatiky v různých oblastech lidské činnosti.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- zařazováním vhodných úloh rozvíjí u žáků manuální dovednosti při sestavování funkčních programovatelných celků,
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě, tím rozvíjí návyk systematické práce,
- motivuje a vede žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti využívali v zájmu své přípravy na budoucí studium a povolání.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu a zodpovědnému ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít,
- vede žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, pomáhá jim volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- rozvíjí schopnosti a dovednosti žáků v oblasti tvorby a úprav digitálního obsahu, racionálního využívání různých formátů,
- podporuje žáky ve využívání digitálních technologií k usnadnění a automatizaci rutinních činností a zkvalitnění výsledků jejich práce,
- směřuje žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, kriticky společně s žáky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,
- upozorňuje žáky na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- vede žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Formy a metody výuky

Předmět se vyučuje po 2 hodinách týdně, po dva roky studia. Témata jsou umístěna tak, aby žáci využili dosažených znalostí v následujících tématech v rozpisu učiva.

Jsou rozmístěna tak, aby dodržovala pestrost v tématech i činnostech žáků (střídají se praktická a teoretická témata).

Témata Digitální technologie a Vlastní projekt jsou vnímána jako zastřešující, zohledňující žákovy zkušenosti doplněním teoretického rámce a komplexním prověřením získaných kompetencí a přehledu v problematice.

Rozpis učiva a vzdělávacích výstupů

1. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none">- na základě analýzy problému sestaví algoritmus k jeho řešení- zapíše program pro vyřešení konkrétního problému- používá proměnné vhodných datových typů- využívá různé vstupy a výstupy- používá podprogram s parametry- používá větvení programu a cyklus se složenou podmínkou pro jeho ukončení- ověřuje správné fungování vytvářených programů- nalezne chybu ve svém i cizím programu a opraví ji- optimalizuje program – čitelnější kód, rychlejší, bez duplicitních činností- upraví hotový program podle dodatečných požadavků- zobecní program pro širší množinu vstupních dat	Programování <ul style="list-style-type: none">- výstup dat- vstup dat- syntaktické, běhové a logické chyby- proměnné, datové typy- návaznost příkazů a dat- podprogramy bez parametrů a s parametry- cyklus s pevným počtem opakování- náhodný prvek ze seznamu- podmínky- větvení programu a vnořené větvení- ladění programu- rozdělení problému na části	
<ul style="list-style-type: none">- porovná zprávy podle množství obsažené informace- sestavuje dotazovací a rozhodovací stromy, hodnotí jejich úspornost- na základě dat vyslovuje tvrzení, posuzuje jejich správnost- formuluje dotazy s odpovědí ano nebo ne tak, aby odpovědi poskytly co nejvíce informací- používá metodu půlení intervalů- spočítá, kolik možností lze rozlišit pomocí daného počtu otázek a naopak- používá bit, byte a násobné jednotky k odhadování potřebných datových a přenosových kapacit- podle potřeby a kontextu rozliší data od informací- porovnává různé způsoby reprezentace čísel, textu, obrazu i zvuku, vhodně volí formáty souborů- používá různé metody komprese dat	Informace <ul style="list-style-type: none">- přenos dat, kódování a dekodování zprávy, komunikační kanál- pojem informace- data a jejich význam- získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači- kódování dat v počítačích obecně- binární soustava, bity a bajty- kódování čísel- vztah počtu bitů a počtu rozlišovaných hodnot- kódování textů- kódování obrazu, zvuku, videa- principy bezztrátové a ztrátové komprese- kontrolní součty	
<ul style="list-style-type: none">- vyřeší problém použitím vzorce nebo funkce pro hromadné výpočty s daty včetně funkcí zpracovávajících text- vyřeší problém navržením kontingenční tabulky- zvolí správnou vizualizaci dat grafem s ohledem na jeho vypovídací schopnost	Hromadné zpracování dat <ul style="list-style-type: none">- zpracování dat pomocí textových funkcí tabulkového procesoru- vizualizace dat, vypovídací schopnost grafu- rozpoznávání vzorů a trendů v datech, kontingenční tabulky	Mezipředmětové vztahy <ul style="list-style-type: none">- matematické operace

<ul style="list-style-type: none"> - využívá různé způsoby zápisu pracovních procesů (např. přirozený jazyk, diagram, program) - různé zápisy mezi sebou převádí - hodnotí různé zápisy z hlediska přehlednosti, srozumitelnosti, jednoznačnosti - charakterizuje vstupy, pro něž daný algoritmus funguje - rozpozná problematická místa postupu nebo jeho zápisu (např. nekonečné opakování, nejednoznačné pokračování, nemožný úkon) 	<p>Algoritmus</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu - přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše příklady informačních systémů a různé důsledky jejich využívání - rozliší různé součásti informačních systémů a jejich úlohu - zjišťuje potřeby budoucích uživatelů a jejich požadavky na řešení, metodicky vybírá, které skutečně realizuje - práci na vývoji informačního systému naplňuje do fází, podle situace plán upravuje - navrhuje několik možností řešení - hodnotí návrhy řešení z různých hledisek, vybírá nejvhodnější - specifikuje a vytvoří potřebné tabulky, jejich sloupce, propojení a další nastavení - specifikuje a vytvoří uživatelské rozhraní (celkovou strukturu, různě filtrované, řazené, agregované, formátované a vizualizované pohledy na data, interaktivní prvky, popisky pro uživatele) - navrhne a odladí automatizované procesy zpracování dat, zejména pomocí vzorců a interaktivních prvků - informační systém průběžně testuje na uživatelích 	<p>Informační systémy a databáze</p> <ul style="list-style-type: none"> - veřejné informační systémy - data, jejich struktura a vazby - definované procesy, role uživatelů - technické řešení informačních procesů - vývoj informačního systému: postup tvorby informačního systému - návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů - hromadné zpracování dat: tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda - dotazy, filtrování, řazení - návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč - více tabulek, jejich propojení, relace 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - rozvoj schopností poznávání

2. ročník

Vzdělávací výstupy (Žák...)	Tematické celky	Průřezová témata a poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří program pro vybraného robota (hardware), nahraje jej a otestuje funkčnost - najde chybu v programu a opraví ji - ovládá světelné a zvukové výstupy, případně motory - vytvoří program, který zpracuje informace z okolního světa (např. pomocí ultrazvuku, kamery, gyroskopu atd.) 	<p>Robotika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj programu, nahrání programu do hardwaru, testování programu - ladění programu - programové konstrukce – cykly, podmínky - zpracování výstupů - reakce na podněty od uživatele 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreativita

<ul style="list-style-type: none"> - použije proměnné pro uchování a zpracování dat ze senzoru - vyřeší problém vytvořením programu, zpracovávajícího data ze senzorů k výstupům 	<ul style="list-style-type: none"> - reakce na podněty od okolního prostředí - skupinové projekty s roboty 	
<ul style="list-style-type: none"> - Jmenuje a zhodnotí příklady různých druhů modelů z informatiky i mimo ni - Rozpozná příklady použití grafů - Podle potřeby přechází mezi úrovněmi zjednodušení, případně dále abstrahuje od nepodstatného, či naopak modely rozšiřuje - Hodnotí, nakolik výsledek z modelu platí i v modelované realitě - Pomocí editoru vytvoří graf a využije jej pro řešení problému - Reprezentuje graf nákresem, seznamem hran a maticí sousednosti; posuzuje výhody a nevýhody těchto zápisů v různých situacích - Vytvoří stavový prostor, najde v něm řešení problému - Vytvoří simulaci ve formě buněčného automatu, formuluje pozorování, hodnotí jejich přesnost a spolehlivost ve vztahu k realitě 	<p>Modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> - model jako zjednodušení reality - schéma, diagram, graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta - myšlenkové a pojmové mapy - kvalita informačního zdroje, kritické myšlení a kognitivní zkreslení 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce a soutěž - sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - na základě znalosti fungování počítače vysvětlí funkci a význam operačního systému a ukáže rozdíly v ovládní aktuálně nejpoužívanějších systémů - nakreslí strukturu LAN a internetu, vysvětlí paketový přenos dat a popíše komunikaci zařízení z lokální sítě do internetu včetně Wi-Fi a GSM sítí - vysvětlí, jak jsou digitalizována data různého typu - popíše fungování webu a cloudových služeb, vysvětlí vzdálené ukládání dat - z principu fungování sítí a cloudu vyvodí bezpečnostní rizika jejich využívání, popíše nejčastější způsoby útoků a s využitím systémového přístupu navrhne řešení zabezpečení počítače a dat - identifikuje a řeší hardwarové a softwarové problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními - popíše vědomou a nevědomou digitální stopu a jejich důsledky na soukromí 	<p>Digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hardware počítače a jeho parametry - zpracování dat v počítači - software – operační systém - lokální počítačové sítě a internet - web a cloudové služby - bezpečné využívání cloudu - bezpečnost počítačových zařízení a dat - bezpečné digitální prostředí - umělá inteligence - zlomové události vývoje počítačů - nové počítačové technologie 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> - evropské struktury a organizace
<ul style="list-style-type: none"> - navrhne vlastní projekt 	<p>Vlastní projekt</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj programu - volba nástroje podle zadání projektu 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

-
- vytvoří např. digitální model jevů, informačního systému, naprogramuje robota, vytvoří aplikaci v chytré domácnosti a podobně
 - prokáže tvůrčí přístup k řešení problému
 - dokáže pracovat na projektu v týmu
 - pečlivě dokumentuje svůj postup a na závěr je schopen svůj projekt vhodně prezentovat
- rozdělení problému na části
 - návrh přehledného uživatelského rozhraní
 - testování programu a jeho optimalizace – ladění
 - nápověda a dokumentace k programu
 - autorství a licence k programu
 - etika programátora
-

Volitelné vzdělávací aktivity a semináře

Nabídka volitelných aktivit a seminářů bude doplněna ve školním roce 2025/2026.

Autorský kolektiv

Koordinátor tvorby: Mgr. Šárka Flašíková

Vedoucí autorského kolektivu: Mgr. et Mgr. Pavel Sovič

Jednotlivé části ŠVP zpracovali: Ing. Petr Barbora, Mgr. Milan Bayer, Julie Bumbová, Mgr. Tibor Flašík, Bc. Jiří Herrmann, Mgr. Lenka Honzíková, Ing. Petr Hubený, JUDr. Milan Janoušek, JUDr. Ing. Romi Johansson, Ing. Michal Kabelka, Mgr. Jan Kamenář, Mgr. Tadeáš Matěcha, Mgr. Linda Müllerová, Ing. Adam Novák, Mgr. Michal Pavela, Mgr. Jakub Pavlovský, Mgr. Bc. Vladimíra Froidová, Ph.D., Mgr. Jan Darebný, Ph.D., Mgr. David Janda, Ph.D., RNDr. Zuzana Faltusová, Ph.D., Mgr. Lenka Quintero, Mgr. Petra Sečkařová, Mgr. Jiří Soukup, Mgr. et Mgr. Pavel Sovič, Mgr. Magdalena Zelenková, Mgr. Michal Čančara.